

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KADINLARIN HER TÜRLÜ ŞİDDET VE AYRIMCILIĞA
MARUZ KALMALARININ ÖNLENEREK BU ALANDAKİ
MEVCUT DÜZENLEMELERİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ VE
ALINMASI GEREKEN EK TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ
AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU
(10/696, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835)
İSTANBUL ÇALIŞMA ZİYARETİ TUTANAKLARI

-----0-----

10 Şubat 2025 Pazartesi

-----0-----

- Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı Çalışma Ziyareti, Beyaz Ev, Aile Destek Merkezi (ADEM) Projeleri, ŞÖNİM ve SHM hakkında sunumlar

- Yeşilköy ŞÖNİM Çalışma Ziyareti

10 Şubat 2025 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.28

BAŞKAN: Mustafa Hulki CEVİZOĞLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Asuman ERDOĞAN (Ankara)

SÖZCÜ: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)

KÂTİP: Zuhai KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş)

----- 0 -----

(Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı-Beyaz Ev)

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Sayın Hulki Başkanım, sayın milletvekilleri; Gaziosmanpaşa Kaymakamlığına hoş geldiniz.

Burası bir kaymakamlık binası ama normalden biraz farklı. Normalde kaymakamlık binası içerisinde bir kreş görmezsiniz, burada bir kreş var. Kaymakamlık binası içerisinde -biraz sonra göreceğiniz yerler- eğitim tesislerinin olduğu yer burası. Efendim, 2019 yılında "Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı Beyaz Ev" çalışması olarak yapılan odalar bunlar; turuncu oda, mavi oda, sarı oda. Biraz sonra Beyaz Ev'i detaylı olarak size anlatacağım. O, burada kullandığımız bir yer. Kadına yönelik şiddette erkeğin belli bir psikolojik tedaviden geçmesinin, belli bir eğitim almasının gerektiğini düşünen bir çalışma bu. Burada hem psikologlar hem psikiyatrlar belli çalışmalar yapıyorlar. Diyelim, bir hanımefendiye şiddet uygulandığı andan itibaren bu birim devreye giriyor, Emniyetimize bilgi geldikten sonra -Sayın Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcımız buradalar- Sayın Cumhuriyet Başsavcımıza konu geçiyor. Denetimli serbestlik uygulanmasına ya da burada erkeğin psikolojik tedavi görmesine yönelik bir çalışma var. 58 tane uygulama oldu, bunun bilimsel olarak da çalışması yapıldı İstanbul Üniversitesi ve Üsküdar Üniversitesi tarafından.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Ne kadar sürede?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Beş yılı buldu Sayın Başkanım. Ha, çok uzun şeyler var şiddetle ilgili ama bu, bizim kendimizin çalıştığı. Bunun 57 tanesine tekrar şiddet uygulanmadı.

Şiddette hanımefendi başvuru yaptıktan sonra, hanımefendi kendine bir iş imkânı ya da çalışacak bir yer aradığı zaman belli bir kurs alabilmesi için çocuğunu bir yere verilmesi gerekiyor; orası burası; kreşe geliyor, çocuğu varsa eğer çocuğunu buraya bırakıyor. Bu on haftalık süre içerisinde o desteği, bahsettiğimiz desteği burayla almaya başlıyor. Beyefendiler de şiddet uygulayan beyefendilere de onlarla ilgili yaptığımız çalışmaya Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğümüzün -Müdürümüz burada Ömer Bey- ekipleri, Sağlık Bakanlığından gelen psikiyatrlarımız; belli bir çalışma içerisinde belli bir program uygulanıyor. Bu program süresi içerisinde on haftalık süreçten sonra, çok şükür, şiddet uygulayanlar artık ondan uzaklaşmaya başladılar ama bu bize yetmedi. Sayın Hulki Bey, kadın buraya geldikten sonra o ayrılma sürecinde ya da... Unutmadan söyleyeyim, biz illa birleşmeyi desteklemiyoruz, yeri gelince ayrılma konusunda da hukuki destek veriyoruz; oradaki odamız, turuncu odamız onun için yani buna destek veren ekiplerimiz var. Eğer ayrılacaklarsa da yapacak bir şey yok. Zaten biraz sonra üst katta göreceksiniz, onlara da destek vermeye devam ediyoruz. Kadın buraya geldi, belli para ihtiyacı var, belli şeyler var. Şimdi göreceksiniz, güzellik uzmanı oluyorlar, aşçı oluyorlar.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Meslek sahibi oluyorlar yani?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Biraz sonra göstereceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Bir de bir şey söyleyeyim, araya girmiş gibi olmayayım ama şiddet görenlere "hanımefendi" dediniz anladık ama şiddet uygulayanlara da "beyefendi" demiyoruz herhâlde.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, mahkeme kararı olmadan kimseye bir şey demiyorum ama bize gelen mahkeme kararı olmadan geliyor, ona bakıyorum Sayın Başkanım. Çok haklısınız, derken benim de dilim duruyor çünkü beyefendi değil efendim yani şiddet uygulayan artık bizim şeyimiz değil. Efendim, bir mahkeme süreci bitmeden şüpheli, onun için bir şey söyleyemiyorum. Bazen sonuçta belki şey çıkıyor, onun için Sayın Başkanım ama yoksa... Yani annemdir, bacımdır, şiddet uygulayan hiçbir şahsa hiç diyecek bir lafımız yok.

Buradaki eğitimler sonrasında hanımefendi kendisine iş imkânı bulma şansına sahip oluyor. ADEM (Aile Destek Merkezi) SODAM (Sosyal Destek Merkezi) aslında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bize yönlendirdiği kurumlar, çok farklı şeyler. Bir tanesi de bizim müftülüğün üst katında var, orada müzik sınıfımız var. Yine, biraz sonra göreceksiniz, alışveriş yapacağınızı umduğum bir yer var yukarıda; bunların hepsini hanımefendiler üretti ve bunların hepsinden hanımefendiler para kazanıyorlar. Kendilerine gelmeye başlıyor hanımefendiler, çocuklarıyla ilgili konuları burada takip edebiliyorlar. İstanbul Vali Yardımcımız Serap Hanım'ın alanına çok girmeyeceğim, aslında yazmıştım, hazırlamıştım ama Sayın Valinin Aile Yılı olması sebebiyle yaptığı o kadar çok proje var ki...

Kaymakamlık olarak biz, Aile ve Sosyal Hizmetler, vakıf, sağlık, diğer kurumların hepsiyle, İl Millî Eğitim, Emniyet, -sağ olsun, onların amiri değiliz biz, onlar bizimle beraber çalışıyor- Başsavcılık onlarla beraber yaptığımız çalışma şu ana kadar böyle bir sonuç ortaya getirdi. Yukarıya bir şey kalmadı efendim ama şu an bu proje Türkiye'de 10 ilde örnek proje olarak 10 bakanlık çalışması yapıyor, Sayın Cumhurbaşkanımıza sunulacak diye biliyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Kaymakamlıklarda mı bu 10 yer?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Kaymakamlık veya valilik efendim.

Çünkü efendim, kaymakamlığı üst birim olarak... Şimdi, bütün herkesle, mesela başsavcılıkla biz bağlantıyı kuruyoruz, İlçe Millî Eğitimle biz bağlantıyı kuruyoruz, Sağlıkla biz bağlantıyı kuruyoruz, o şekilde devam ediyoruz.

Sayın Başkanım, burada kreşteki çocuklarla beraber buyurun başlayabiliriz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - 6 aile mi var?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Yok efendim, çocuklarını getiren 6 aile var. Bir de sabahçı var, öğlenci var. Bir de kış dönemi hasta oldukları için...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Anneleri nerede?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Burada.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Burada çalışıyor. Kalıcı bir iş mi onlarınki, geçici bir iş mi? Meslek sahibi mi oluyorlar?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Evet efendim. Kalıcı, meslek sahibi oluyorlar.

Sayın vekillerim, buyurun.

Burada ne yaptınız, şöyle bir sayın vekillerime anlatır mısınız?

KURSIYER - Merhabalar, ilk önce ayaklarınıza sağlık, hoş geldiniz.

Ben 2000 yılından beri bu işi yapıyorum alaylıyım ve ADEM sayesinde vasıfsız başladığım işe vasıflı olarak devam ediyorum ve şu anda burada öğretmenlik yapıyorum. Çok güzel bir merkez bence, kadınlara dokunan bir merkez çünkü içeriye girdiğiniz andan itibaren çok güler yüzlü yönetim karşılıyor sizi. Sonra, çocuklarımızı bırakabileceğimiz çok güzel bir alan var, okul öncesi için de çok büyük bir destek aynı zamanda. Sonrasında, burada her gün seminerler oluyor ve hiç fikir sahibi olmadığımız şeyler hakkında bilgi alıyoruz. Psikoloğumuz var, kadınlarımıza destek oluyor. Aynı zamanda, hep şunu söylüyorum: 90'lı yıllarda böyle komşuluk vardı, kadınlar birbirleriyle sohbet ederlerdi, işte, tam o noktada burası devreye giriyor ve biz, aslında sınıfta sadece ders işlemiyoruz, birbirimize de ısınıyoruz. Aynı zamanda, birçok kişi de mesleğini eline alıp -benim gibi- sarılıyor. Ciddi bir meslek bu, doğrudan insanla alakalı bir meslek.

Ben ilk önce kendisine de bizzat teşekkür ettim ama şimdi sizlerin huzurunda da böyle bir fırsat verdiği için çok teşekkür ediyorum ve böyle bir merkez olduğu için, kadınlara dokunulduğu için, her birimize dokunduğu için. Size de buraya geldiğiniz için çok teşekkür ederim, ayaklarınıza sağlık.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Biz de size teşekkür ederiz.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Sayın vekillerim, eğer soru yoksa yan tarafa alacağım.

El emeğiyle ürettikleri ürünler var ama buranın özelliği şu: Bu yapıların hepsinin satılabilir bir ürün olması, onu tercih ediyoruz. Efendim, şunları belediyeye sattık 100 tane. Ben kaymakamlık hediyeliklerimizi burada yaptırıyorum, arkadaşlar yapıyor. Burada hanımefendiler para kazanıyor.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Çok güzel.

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Harika, ne kadar güzel.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Yani burada hanımefendiler para kazanıyor ve çok büyük zevkle iş yapıyorlar. Talebe yetişemiyoruz, çok gelmek isteyen var, yetiştiremiyoruz. Efendim, sosyal medya üzerinden çok ciddi satışlar yapıyorlar.

KURSIYER - Sosyal medya üzerinden ve çevrelerine de satanlar çok. Şu an hem kâğıt rölyefi hem çantalarımızı biz satabiliyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Gelirler satan kişiye mi ait, belli bir havuzda toplanıp fon gibi...

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, bunu yukarıda göreceksiniz satın alırken. Gönlünüz çok rahat olsun. Bunu kim yaptı?

KURSIYER - Derya Hanım.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Derya Hanım buraya bir fiyat koyuyor. Burada görevli bir arkadaşım bekliyor, buna ne kadar ödenirse bin liraysa bin lira, 2 bin liraysa 2 bin lira direkt Derya Hanıma takdim ediliyor, hiç başka bir yerde ne bir kesinti ne bir şey var, tamamı Derya Hanımın cebine... Satışı yapan arkadaşımız buradaymış, o daha rahat anlatır.

KURSIYER SELDA TİRYAKİ - Merhabalar.

Ben buraya kursa gelerek mutfak bölümünden siparişler almaya başladım, özellikle pasta. Bölgemizde "Gaziosmanpaşaanneleri" adı altında bir sosyal medya platformunu yönetiyorum, orada da yine sipariş alan arkadaşlarımı paylaşarak destek sağlıyorum, bu şekilde hem kendim kazanıyorum hem de onların kazanmasına fayda sağlamış oluyorum. Burada, bu projeye dâhil olan başta Kaymakam Bey'e ve tüm arkadaşlara, imkân sunan herkese çok teşekkür ediyorum.

Gerçekten buraya bir kadın geldiğinde hem psikolojik destek alıyor hem çocuğunu bırakabiliyor hem de buranın en güzel yanı cebimizden herhangi bir ücret çıkmıyor olması çünkü herkesin maddi olarak bunlara ayıracak şeyi olmayabiliyor bazen. O yüzden ben gerçekten bu imkânlar için çok teşekkür ediyorum, umarım daha güzel şeyler de olur. Birçok arkadaşımız buradan meslek edindi, para kazanmaya başladı, sayfalarını açtılar yani çok güzel, bir kadın olarak ben hem çok gurur duyuyorum hem de çok duygulanıyorum.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Malzemeyi siz mi karşılıyorsunuz?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, bunun tamamını Bakanlık karşılıyor -az önce söyledim- 6,2 milyon lira civarında bir bütçeyle yönetiyoruz biz burayı ama daha sonra kendileri satışa başlayınca kendi ürünlerini kendi alıyorlar ama buradaki yaptıkları öğrenme sürecinde onlar yapıyorlar.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Kaç yıllık bir uygulama bütün burada gördüğümüz sistem?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, bu gördüğünüz uygulama iki yıllık bir uygulama. Bizim "Beyaz Ev" altı yıllıktı, "Beyaz Ev" ile birleştirdik; bu iki yıllık bir uygulama efendim.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Peki "Türkiye'de on ilde." dediniz.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - "Beyaz Ev" kapsamında uygulanacak efendim bu; biz biraz olayı büyüttük efendim.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Hocam, bunun eğitimi ne kadar sürüyor?

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Siz öncüsünüz o zaman.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Şöyle: Şu an 2 ülkeden Filipinler'den ve Kazakistan'dan ekipler geldi burayı incelemek için, sağ olsun Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız da buraya geldi, Bakan Yardımcılarımız Sevim Hanım da Leman Hanım da burayı çok iyi biliyorlar. Bakanlık olarak uluslararası düzeyde gelenleri buraya yönlendiriyorlar. Dediğim gibi, Filipinler ve Kazakistan'dan 2 ekip geldi -Romanya'yı falan söylemiyorum- resmî olarak gelen 2 ekibi de biz burada ağırladık. Efendim, 10 ile inşallah örnek olacağız, yurt dışına doğru da açılıyor.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Çok güzel, tebrikler.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Burası da bir eğitim tesisi. Bu gördüklerinizin arkadaşların bugünkü çalışmaları. Vişneli yaprak sarmasından ballı mahmudiye kadar burada tüm yemekler arkadaşlara öğretiliyor. Yine, bunlar deneme ürünleri, arkadaşlar çalışıyorlar.

Burada -hanımefendilerin herhâlde söyledikleri- biz üç aylık bir eğitim veriyoruz ama üç aylık eğitim arkadaşlara galiba yetmiyor, söz onların sayın vekillerim, siz ne sorarsanız.

KURSIYER - Şimdi, biz burada başladık ustalık belgesi olarak çünkü hepimizin hayalleri var yani hobi olarak bırakmak istemiyoruz madem "kadına destek" diyoruz. Zaten bazı arkadaşlarımızın sayfaları var, sayfa üzerinden satışlar gerçekleştiriyorlar ama büyük hayalleri olanlar da var. İşte, onlara destek adına, burada biz ustalık belgemizi alıp devam etmek istiyoruz aynı şekilde. Bunun için de sizden destek bekliyoruz.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, konu şu: Millî Eğitim Bakanlığının bize verdiği buradaki kurs süresi üç ay. Biz, bunu bir rapor hâlinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımıza ilettik. Burada "İkinci defa gelmek isteyen hanımlar kim var?" dersem kimler gelecek?

KURSIYER - Herkes.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Çünkü 2'nci kursa geldiklerinde çıraklıktan ustalığa geçme durumları ortaya çıkıyor ve kendi işlerine gidecekse kendi işlerini yapabiliyorlar, bir yerde çalışacaklarsa orada kendilerine bir yön açmış oluyor. Bir yönetmelik düzenlemesiyle sanırım bu iş çözülecektir. Buradaki hanımefendiler de her gün beni yakaladıklarında "Ya, Kaymakam Bey, üç ay daha gelelim." diyorlar.

Biz bu kadar ilgi göreceğimizi beklemiyorduk yani biz bu işi yaparken biraz da çekinerek yaptık. Az önce de söyledim burası bir kaymakamlık yani kaymakamlığa bu kadar ilgi olacak mı, hanımefendilere şey yapacak mıyız falan filan diye ama çok şükür Allah bize bugünleri gösterdi, daha büyüğü düşünülebilir.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Üretim siparişi alabilirsiniz.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Alıyorlar efendim yani burada 400 kişiye kimdi şey veren? Sümeyye sendin değil mi?

KURSIYER - Merhaba, ben Sümeyye, 5 çocuk annesiyim. Eşimden boşandıktan böyle bir on beş yirmi gün sonra bana kaymakamlıktan bir telefon geldi. Ben hep mutfakta çok çalışmak istiyordum, en büyük hayalim çocuklarımla kendimize ait bir kafe ya da bir yer böyle lokanta tarzı bir şey. Telefon geldi kaymakamlıktan, ücretsiz eğitim alabileceğimizi söylediler ama benim oğlum çok küçük üç yaşındaydı o zaman, kreş açacaklarını söylediler o kadar mutlu oldum ki şükürler olsun buraya gelip eğitim aldım. Evden sipariş yapıyorum, evime katkıda bulunuyorum çünkü evimin bütün geçimi bende. Ayrıca, Haliç Kongre Merkezi'nde ekstra olarak gidip çalışıyorum buradan aldığım eğitimler sayesinde bunların hepsi. Çocuklarım mutlu, aklım kalmadan rahatlıkla geldim. Sağ olsun Kaymakamımız. Bütün kurslar var böyle gidebileceğimiz, kadınların gidebileceği kurslar var ama çocuk hiç düşünülmemiş. Buraya çocuklarımızla gelmemiz bizim için çok büyük bir nimet. Ben de arkadaşlarım gibi ustalık belgesi almak istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Üç ay kısa gelmiş ama Genel Kurulun milletvekillerine verdiği süre de üç ay.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, kadınlar öncelikli.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Tabii ki.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Yedi yüz elli altı saate çok büyük talep var.

KURSIYER - Çıraklıktan sonra bir ustalık için aşçı çıraklığına geldik, aşçı yardımcılığı oluyor. Pasta çıraklığına gelen arkadaşlarımızın da pastacı yardımcılığına gelip devam etmesi gerekiyor. Sekiz, dokuz aylık bir sürece tekabül ediyor bu.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Siz buradan ayrıldıktan sonra özel sektörde iş arıyorsunuz.

KURSIYER - Ben devam ediyorum. Özel sektörde ve evden sipariş almaya devam ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Evet, başarılar dilerim, böyle güzel işler yapmışsınız.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, bina kaymakamlığının, proje Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının, burada çalışan arkadaşlar Halk Eğitim Merkez Müdürlüğü'nün görevlendirdiği arkadaşlar. Efendim, iddiamız şu... Yani Kaymakamlık olarak biz psikologları ve psikiyatrları Aile, Sosyal Hizmetler ve Sağlık Bakanlığından alabiliyoruz, görevlendiriyoruz; öğretmen arkadaşları Halk Eğitim Merkez Müdürlüğü'nden görevlendiriyoruz; burada biz kendi düzenimiz içerisinde görevlendiriyoruz, Sayın Başsavcım sağ olsun, onlar bize bir taraftan destek veriyor. Ben kaymakamlığı bir orkestra şefi olarak görüyorum, yoksa ben bilmem bu işleri ama bir orkestra şefi olarak doğru yönetince kemani iyi çalan, o viyolonsel iyi çalanlarla çok güzel bir müzik ortaya çıkıyor.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Peki, kamuoyu ne kadar biliyor sizin bu etkinliklerinizi?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, sağ olsun, sayın vekillerim buraya kadar teşrif ettiler, geldiler.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Şimdi, tabii, biz göreceğiz ama bizden önce bu biliniyor mu, ne ölçüde biliniyor?

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, tüm haber kanallarında varız. Az önce bahsettim yani bütün 10 tane ile örnek olmanın yanı sıra 2 tane yurt dışı konusu var ama keşke daha da fazla olsa çünkü başka yerde denemek gerekiyor sayın vekilim. Başka yerde denemezseniz... "Bunu ya biz burada yaptık ama başkasında nasıl yürüyecek, nasıl sonuç alacak?" Şimdi onlara çalışıyoruz. Ben deprem bölgesinde iki buçuk ay çalıştım, önceki dönem İskenderun Kaymakamıyım ben. İskenderun'a geçtik efendim geçen gün, oraya da ADEM ve SODAM'ları kurmak ve Beyaz Ev'i kurmak üzere

gittik; sağ olsun, Sayın Bakan Yardımcımın Başkanlığında gittim oraya. Tokat'ta bir çalışma devam ediyor, Elâzığ'da bir çalışma devam ediyor. Tamam, burası bir noktaya kadar geldi ama her yerde nasıl sonuç verecek; ona da bir bakıyoruz. Hocam, siz doçentsiniz, bilimselliği benden daha iyi bilirsiniz, yani olur mu diye çalışıyoruz.

KURSIYER - Bir de burasını sırf bir kurs gibi düşünmemek lazım, hepimizin hayatına dokunuyor, burada birçok kadın var, eşinden belki ayrı, belki maddi sıkıntıları olan, yalnız olan, kimsesiz olan, burası hepimizin hayatına dokundu. Ayrıca psikolojik destek aldık biz buradan, bilmediğimiz konularda hepimiz bilinçlendik, çok şükür, hepimiz için çok iyi oldu, devamı da olursa, böyle yükselirsek hepimiz de kadınlar biz hep birlikte güçlüyüz çünkü desteklerinizi bekliyoruz.

BAşKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOğLU - Galiba burada bir de hitabet dersi veriyorsunuz değil mi?

KURSIYER - Az önce söylerken unuttum, tabii ki burada kreş, psikolojik destek harici yine bir çok eğitim de oluyor. Biz burada bu eğitimleri alırken aynı zamanda aile içi eğitimler, iletişim eğitimleri vesaire de alıyoruz. Her gün neredeyse bir eğitimimiz var, onun için de uzmanlarımız gelip bizlere dersler veriyorlar. Bunlar da bizim ufkumuzu açıyor, birçok şeyi öğretiliyor.

GAZİOSMANPAşA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Efendim, hitabet konusunda şöyle, sağ olsun, sayın vekilim, çok misafir gelmeye başladı, arkadaşlar alıştılar artık konuşmaya.

Eğer uygun görürseniz efendim, sizi yorduk, bunlar burada dursun, yan tarafta kız meslek lisemizin öğrencilerinin hazırladığı bir yemek var. Biz dışarıdan yemek düşünmedik, hem çocuklarımızın size bir çalışması, lütfen eksikimiz olursa bizi mazur görünüz. Orada 3 dünya şampiyonumuz var. şu an sanırım 18-20 bin kişiye yemek veriyorlar kız meslek lisesi olarak ve geçen sene bütçe olarak Türkiye 1'incisi bir kız meslek lisesine sahibiz. Onlar sizi yan tarafta bekliyor. Yine, kadınlar üzerinden gidiyoruz efendim.

Kapanış Saati:12.50

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.18

BAŞKAN: Mustafa Hulki CEVİZOĞLU (İstanbul)
BAŞKAN VEKİLİ: Asuman ERDOĞAN (Ankara)
SÖZCÜ: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)
KÂTİP: Zuhul KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş)

----- 0 -----

(Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı)

SUNUCU - Sayın Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Başkanım, sayın Komisyon üyeleri, milletvekillerimiz, Sayın Valim, Sayın Kaymakamım, saygıdeğer hazırun; Meclis Araştırma Komisyonumuzun İstanbul Çalışma Programı kapsamında ilçemizde gerçekleştirdiği Beyaz Ev ve ADEM projelerini yerinde inceleme programına hepiniz hoş geldiniz, şeref verdiniz efendim. (Alkışlar)

Saygıdeğer konuklarımız, Kadına Karşı Şiddet ve Ayrımcılığı Araştırma Komisyonu Başkanı İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mustafa Hulki Cevizoğlu'nun açılış konuşmalarını yapmak üzere kürsüye teşekkürlerini arz ediyoruz efendim.

Buyurun efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Toplantıyı açmadan şunu belirtmek istiyorum: Biz, 16'ncı toplantıyı başlatıyoruz, ilk defa alkış aldık; genelde toplantılarımızda alkış olmuyordu.

Sevgili Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarımız, değerli katılımcılar, basınımızın güzide temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Bugünkü toplantımız, Ankara'nın dışında yani Komisyonumuzun olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisinin dışında, il dışında gerçekleştirdiğimiz ilk çalışma ziyareti. Toplantımızı açıyoruz, kısa bir toplantı olacak.

Çalışma ziyaretimiz kapsamında şu anda 12 Komisyon üyemiz yani milletvekilimizle İstanbul ilinde Komisyonumuzun araştırma alanına ilişkin sunumlar dinleyeceğiz az sonra. Bir kısmını zaten az önce dinledik ama burada daha derli toplu sunumlara tanık olacağız.

Komisyonumuz 21 Kasım 2024 tarihinde çalışmalarına başlamıştı. Bugüne kadar çalışmalarımızda 15 Komisyon toplantısı gerçekleştirdik, şu andaki 16'ncı oluyor ama bunu il dışındaki çalışma ziyareti olarak niteliyoruz.

Komisyon olarak İçişleri Bakanlığımızda gerçekleştirdiğimiz çalışma ziyaretinde, Bakanlığımızın araştırma konumuza ilişkin çalışmalarına yönelik önemli bilgilere sahip olduk ve GAMER alanında incelemeler gerçekleştirdik. Bugün gerçekleştireceğimiz program kapsamında ise önce burada, Gaziosmanpaşa Kaymakamlığımızda Komisyonumuzla ilgili bilgileri edineceğiz. Ardından Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Şiddet İzleme ve Önleme Merkezleri yani ŞÖNİM kadın konukevleri ile sosyal hizmet merkezlerine yönelik sunumları dinleyeceğiz. Sunumlar tamamlandıktan sonra Beyaz Ev ve Aile Destek Merkezi (ADEM) projelerinin uygulamalarını yerinde izleyecek idik; izledik gelmeden evvel; sağ olsun, Sayın Kaymakamımız daha önce izlettirdi, daha da güzel oldu. Buradan sonra, Bakırköy Şiddet İzleme ve Önleme Merkezine (ŞÖNİM) geçerek orada yerinde izleme yapacağız.

Komisyonumuza verdikleri ve şu anda verecekleri bilgiler için Vali Yardımcımız Sayın Serap Özmen'e, Gaziosmanpaşa Kaymakamımız Sayın İskender Yönden'e ve çalışma arkadaşları ile Aile İl Müdürlüğü temsilcilerine şimdiden teşekkür ediyorum. Sunumlarınızı dinlemek için hazırız. (Alkışlar)

SUNUCU - Karşı Şiddet ve Ayrımcılığı Araştırma Komisyonu Başkanı İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mustafa Hulki Cevizoğlu'na konuşmalarından dolayı çok çok teşekkür ediyoruz .

Sayın Komisyon Başkanım, sayın Komisyon üyeleri, kıymetli milletvekillerimiz; Beyaz Ev Projesi tanıtım sunumunu gerçekleştirmek üzere Kağıthane Sosyal Hizmetler Merkezi Müdürü Sayın Osman Fatih Çıtak'ı sahneye davet ediyoruz. (Alkışlar)

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Sayın Komisyon Başkanım, sayın milletvekillerim, Sayın Valim, Sayın Kaymakamım, Sayın İl Müdürüm, sayın protokol; Beyaz Ev Projesi'nin tanıtım sunumuna ve ilçemize hepiniz hoş geldiniz.

Şu anda aktif olarak Kağıthane'de görev yapıyorum ama bir ay öncesinde ayrıldım ve hâlâ burada ikamet ettiğim için gönül rahatlığıyla hoş geldiniz diyebiliyorum.

Genel itibarıyla bizim için çok önemli ve güzel bir gün. Bugün 10 Şubat, bu ay tabii ki Sevgiler Günü'yle anılsa da bizim için şöyle bir anlamı var: Gerçekten beş yıldır süregelen emeğimiz katkılarımız var çünkü burada kamu personellerinin tümü gönüllülük esasına dayalı olarak çalışıyor. Yeri geldi akşam toplantılarımız oldu, yeri geldi mesai dışı çok ekstrem çalışmalarımız oldu ve bu emeklerin karşılığında -beş yılın sonunda- bu projeyi bir yerlere getirdik. Siz sayın milletvekillerimizin bu emeğimizin karşılığı olarak bugün bizleri ziyaret etmeniz bizim için çok büyük bir gurur verdi bizlere.

Beyaz Ev Projesi "Aileye umut, topluma hayat." mottosuyla beş yıldır faaliyetlerini sürdürmekte ve bizler biraz farklı bir model oluşturduk. Daha öncesinde tabii ki şiddete yönelik emsal çalışmalar vardı ama bizim yaklaşımımız biraz daha bütüncül bir bakış açısı ve bütüncül bir mekanizma oldu. Yani sadece "Bir yara açılmış ve mağdurun yarasının üzerine yara bandı yapıştırılmalı." değil, aslında biz bu olayı sistematik ve bütüncül bir şekilde anlayalım, aile sistemleri kuramı temelinde yani hem erkeğin hem kadının hem de travma sürecinden etkilenen çocuğun sürecin içerisine dâhil edildiği bir çalışma mekanizmasıyla yola çıkıyoruz.

2021 yılına ait bir haberle başlamak isterim, sonrasında da projeye dair kısa kısa bilgiler veriyor olacağım.

(Video gösterimi yapıldı)

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Şimdi, 183 kadınla 2021 yılı itibarıyla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve bunların bir kısmı psikoterapi sürecine dâhil edilmişti. Genel itibarıyla hem deprem süreci hem

pandemi sürecinin etkileri oldu çünkü uzaktan çalışmanın mümkün olmadığı, hem bizim hem de idare amirlerimizin odağının deprem bölgesine kaydığı bir dönem geçirdik.

Şimdi, en çok gelen sorulardan bir tanesi de sayısal değerler üzerinden oluyor. Biz biraz projede nicelikten çok niteliğe önem veriyoruz; niteliğe önem verdiğimiz bir kısımda da aile bizimle olan sürecine başladığında yaklaşık altı aylık bir süreyi kapsamış oluyor hem kadın hem de erkek buradaki psikoterapi süreçlerine dâhil olmuş oluyor.

Şimdi, değerli vaktinizi de çok almadan, hızlı hızlı geçmeye çalışacağım. 25 Kasım 2019 tarihinde başlayan proje çalışmalarımız, 6284 sayılı Kanun zemininde koruyucu ve önleyici tedbirler kapsamında verilen adli kontrol kararıyla uygulanmakta. Gaziosmanpaşa Kaymakamlığımız, Cumhuriyet Başsavcılığımız ve Gaziosmanpaşa Belediyesinin protokolüyle başlayan çalışmalarımızla failler buraya adli kontrolle ya da kendi gönül rızaları, gönüllülük usulüyle katılım sağlayabiliyorlar. Şu ana kadar 61 fail yani erkek katılımcımız oldu. Bunların 16'sı adli kontrol kapsamında, geri kalanlar gönüllülük esasıyla bu süreçlere dâhil olmuşlardı. Projemizin en temel amacı ailede bireylerin özellikle bireysel olarak psikolojik iyilik hâllerini arttırmak, aile içi iletişim dinamiklerinin iyileştirilmesi ve aynı zamanda ülkemizde sosyal inovasyon alanında model bir proje olabilmek için çalışmalara katkı sağlamak yani bir model oluşturmak.

Bir diğer yandan, biz işin bilimsel tarafıyla da süreci yürütüyoruz, İstanbul Üniversitesi proje ortaklarımızdan bir tanesi. Burada hem projektif hem de objektif teknikler üzerinden fail tipolojilerini araştırdığımız bir çalışmamız var. Bir diğer yandan da bizim kendi uygulama metodolojisini incelediğimiz bir diğer bilimsel araştırmamız devam etmekte yani şiddet olgusunu aslında bütünüyle anlamaya çalışıyoruz.

Bir diğer noktada da "İllaki aile bütünlüğü devam etsin." gibi bir noktada değiliz. Eğer ki çiftler boşanmaya karar veriyse sağlıklı boşanmanın gerçekleşebilmesi adına bu süreçler yürütülüyor. Tabii ki bizim ülkemizde ailede bir şiddet görüldüğü zaman, özellikle basit şiddet türlerinden bir tanesi ise genelde evlilikler devam ediyor ve mağdura yönelik bir yaklaşım sonrasında "Siz kaldığınız yerden devam edin." gibi bir yaklaşım oluyor ama erkekte bir değişim yok, çocuk travmatize oluyor. Biz burada aile eğer devam edecekse de bütüncül bir mekanizmayla çalışarak evliliklerini, yaşamlarını sürdürsün istiyoruz.

Projenin en temel önemlerinden bir tanesi Beyaz Ev Eğitim Modeli'ni içeren uygulayıcı kitapların geliştirilmesi. Biz burada 4 oda kapsamında çalışmalarımızı yürütüyoruz; örneğin, sarı odada bu psikoterapi süreçleri yürütülmekte ve bir uygulayıcının ilk dakikadan son dakikaya kadar harfiyen neler yapabileceğini içeren uygulama kitabımız da mevcut. Bir yaygınlaştırma çalışmasına hazır hâlde bulunmaktayız hem uygulayıcı kitabımızla hem de eğitici eğitimi hazırlığımızla.

Yine, biraz evvel değindiğim gibi, bilimsel noktada da faillerin tipolojisini araştırmaya yönelik de bir çalışmamız bulunmakta.

Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı öncülüğünde başlayan projemizin proje ortakları İstanbul Üniversitesi -bilimsel ortağı olarak yer almakta- Gaziosmanpaşa Belediyesi ve Cumhuriyet Başsavcılığıyla ana protokol yürütülüyor. İlçe kamu kurum kuruluşları da projemize hem personel desteği hem de eğitim anlamında gerekli materyal desteğini sağlamış oluyor. İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün burada yine önemli bir fonksiyonu var; aile içi şiddetle ilişkili kaydı oluşan, aile içi şiddet kapsamında kaydı oluşan kişilerin listesini bizlere iletiyor. Bizler bu listeyi görüşmeler sağlayarak bir ön değerlendirme görüşmesinden sonra -homojen bir grup oluşması hasebiyle- görüşme süreçlerine başlıyoruz. Bir psikiyatri değerlendirmesi ya da bir bağımlılıkla ilgili bir geçmiş varsa da burada sağlık müdürlüğümüz devreye girmiş oluyor.

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüyle yapılan protokolden görseller...

Yine, proje merkezimizin ilk açılışında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın sosyal hizmet proje alanında iyi model olarak değerlendirilen Beyaz Ev Projesi, Fon Kurulu kararıyla desteklenmiş ve proje merkezi finanse edilmiştir.

Yine, Sayın Bakanımız Mahinur Hanım'ın Proje Merkezimizi ziyaretlerinden...

Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Araştırma Komisyonumuzun 2021 yılında yapmış olduğu ziyaretten...

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcımız Sayın Leman Yenigün Hanımefendi'nin ziyaretlerinden...

Bakan Yardımcımız Sayın Sevim Sayım Madak'ın ziyaretlerinden...

Yine, Beyaz Ev Projesi kapsamında bizim Sayın Leman Yenigün Hanımefendi'ye gerçekleştirdiğimiz ziyaretten...

Şu anda da aslında projemizi yaygınlaştırma noktasında çalışmalarımızı son bir, bir buçuk yıldır gerçekleştirmekteyiz. "Model bir proje." dedik. "Aile umut, topluma hayat" mottosuyla bu modelin yaygınlaştırılmasına yönelik şu anda çalışmalar yürütüyoruz. Tüm bakanlıklar düzeyinde bir heyeti, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcılarımızdan oluşan bir heyeti yaklaşık üç, dört ay öncesinde ağırladık ve biz de İçişleri Bakanlığında bir sunum gerçekleştirdik. Şu anda projemizin 81 ilde uygulanması valiliklerin koordinasyonu, değerlendirilen bir süreçte. Hâlihazırda hikâyemizin ilk çıkış noktası olan Gaziosmanpaşa Kaymakamlığında proje aktif şekilde sürdürülmekte. Tokat Valiliğinde sürdürülmekte, Elâzığ Valiliğinde şu anda aktif şekilde çalışmalar sürdürülmekte ve yine bir diğer niyet olan yer de İskenderun Kaymakamlığı üzerinden bir çalışma yürütmek. Şu anda geline nokta 10 tane pilot il seçilip değerlendirilip bu 10 pilot ilde gerçekleştirilecek çalışma neticesinde bir yıllık, iki yıllık bir takip sonrasında bunun 81 ile entegre edilmesiyle ilgili bir değerlendirme mevcut.

Tokat Valiliğinde gerçekleştirilen protokol ve lansman toplantısından...

Yine, Gaziosmanpaşa Kaymakamlığımızın protokol ve lansman toplantısından...

İskenderun Kaymakamlığında gerçekleştirdiğimiz tanıtım toplantısından...

Genel itibarıyla, çalışma metodolojisine dair daha detaylı bilgi de aktarmak isterdim ama vaktimizi değerli geçirmek üzere daha kısa bir formülle aktaracağım.

Beyaz Ev Projesi'nde 4 oda kapsamında çalışmalarımızı yürütmekteyiz: Mavi oda, sarı oda, yeşil oda ve turuncu oda şeklinde biz adlandırdık bu odaları. Mavi oda, aile farkındalık ve kamuoyu çalışmaları yani biraz daha projenin araştırma geliştirme çalışmalarının yürütüldüğü ve bu kapsamda arkadaşlarımızın çalışmalar yaptığı odamız.

Sarı oda, ailelere yönelik psikoterapi çalışmalarının yürütüldüğü odamız, sarı oda kapsamında grup psikoterapisi ve bireysel psikoterapiler yürütülmekte. Kadınlara yönelik ayrı, erkeklere yönelik ayrı şekilde bir grup psikoterapisi planlaması var ve

on haftalık bir süreç. Biraz evvel değindiğim gibi, bu sarı odanın kendine has bir kitabı var ve on haftalık süreç, ilk adımdan son adıma kadar harfiyen orada yer alıyor örneklerle, metaforlarla hangi tekniklerin, hangi yöntemlerin kullanıldığınıyla ilişkili olarak.

Yeşil oda, aile ve kişisel haklarla ilgili çalışmalar, burada hem mağdura hem de faile yönelik hukuki haklarına yönelik bilgilendirme çalışmaları, yine bizim aile içi iletişim, çocuk yetiştirme, çocuk yetiştirmeye yönelik becerilerin artırılmasına yönelik eğitimlerin yer aldığı, yine hukuki eğitimlerin yer aldığı, yine müftülüğümüzün burada birkaç başlıkta eğitiminin yer aldığı yeşil oda kapsamında çalışmalar var. Çünkü ailelerde şu bile olabiliyor, mesela, boşanmanın günah olduğunu düşünüyor ya da işte şiddet görmesine rağmen o evliliği sürdürmesi gerektiğini düşünüyor; o yüzden müftülüğümüzün eğitimlerini de bu kapsamda değerlendirmek oldukça önemli.

Turuncu oda, kapsamında da çocuklara yönelik oyun terapisi ve atölye çalışmaları yürütülmekte. Tabii ki buradaki önemli kısım "çocuklar" vurgusunu özellikle yapıyorum çünkü literatüre bakıldığında, aile içerisinde şiddet yaşandığında çocuğun o şiddete tanık olma oranı yüzde 81 yani çocuğu görmezden gelerek bir yaklaşım benimsediğimizde yarın öbür günün... Hani klasik bir söz vardır "Her istismar mağduru yarının bir istismar adaydır." diye, her şiddet mağduru da yarın öbür günün bir şiddet faili adayı olabiliyor çünkü şiddet öğrenilerek pekiştirilen bir şey, bir çözüm yöntemi olarak aileden bunu öğrendiği için yarın öbür gün kendi ailesinde bir hak talep ettiğinde şiddete başvurmayı öğrenmiş oluyor.

Son olarak, şu ana kadar 276 şiddet mağduru kadın, 202 şiddet faili erkek ve 20 çocuk Beyaz Ev Projesi kapsamında görüşmelerimize dâhil edildi. Altı aylık süreç dediğim, Beyaz Ev uygulama modeline tümüyle tabi olan 64 şiddet mağduru kadını, 61 şiddet faili erkek ve 20 çocuk bulunmaktadır.

Şimdi, 61 şiddet faili erkekten bu beş yıllık süreç içerisinde bir daha suç kaydı oluşmamış 60 erkekten bahsediyoruz; bu da yine çalışmalarımızın güçlü yanlarından, güçlü yönlerinden bir tanesi çünkü şiddet bir eşik gibi çok sık, kolay tekrarlanabilen bir olgu ve bunun da bir nevi frenlenmesi oldukça önemli bir done olarak karşımızda.

Benim paylaşımlarım bu kadar.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Fatih Bey, siz oradayken şu rakamları konuşalım isterseniz biraz. Şimdi, Gaziosmanpaşa'da şiddet mağduru kadın 276, fail 202 yani 1 erkek 1'den fazla kişiye mi şiddet uygulamış oluyor rakam tutmadığına göre? 20 çocuk mağdur çocuk mu, tanık olan çocuk mu; ne onlar?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Onlar aslında tanık olan çocuklar dolayısıyla mağdur olan, travmatize olan çocuklar, ikincil travmatize ya da işte doğrudan travmatize olup travma sürecine dâhil olan çocuklar.

Diğer bir açıdan, burada görüşmelere çağırırken adli kontrol kapsamındaki sayımız 16 yani zorunlu tutulan kişi sayısı 16. Diğer bir açıdan, 276 ve 202'nin arasındaki fark... Gerçekten erkekleri böyle bir sürece dâhil etmek oldukça zor. Aslında 61 erkeğin 16'sını çıkardığımızda geriye kalan 45 erkeği gönüllü şekilde buraya on haftalık bir sürece getirmek oldukça başarılı ve zor bir iş çünkü bu insanlar çalışıyorlar, çeşitli bahaneler sunuyorlar. Diğer açıdan da zaten kişi hep uzaklaştırma kararı almış, her yerde suçlu olmuş, her yerde yargılanmış, "Siz bana yine aynı muameleyi yapacaksınız." diyorlar. İlk görüşmeler genelde kavga gürültüyle, tartışmayla geçer; biz onları bunun farklı bir süreç olduğuna ikna ederiz, "motivasyonel görüşme" dediğim süreci aslında gerçekleştiririz. Ondan sonrası, on hafta sonrasında "Keşke biraz daha devam etseydi." derler.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Bir de yanlış algılamış olabiliriz şöyle: O 276 mağdur kadına şiddet uygulayan fail erkekler değil bunlar, ayrı ayrı da olabilir değil mi?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Bağımsız da olabilir yani çift olmak zorunda değil, illaki çift almıyoruz ama genel itibarıyla özellikle çift şeklinde dâhil ettiğimizde çok daha anlamlı sonuçlar elde ediyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Benim birkaç sorum var. Mesela, demin "Faillerin tipolojisini araştırıyoruz." dediniz, ne çıktı?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Şimdi, genel itibarıyla, araştırmayla ilgili veri toplamaya devam ediyoruz. İki boyutlu yaptığımız bir çalışma var, bir tanesi projektif; projektif uyguladığımız yöntemde aslında hem uygulayıcıya yönelik sorular var hem faile yönelik hem de mağdura yönelik sorular var. Şimdi, buradaki çalışmanın sonuçları hâlen devam ediyor.

Diğer bir açıdan, çeşitli gruplamalar var literatür temelinde ama biz araştırmamızda net bir şekilde henüz daha ortaya çıktı sunmadık.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Rakamsal kesinlik daha sonra çıkar ama yine de gözlemlerinize göre nedir? Cinsellik mi, aile mi, işte kayınpaladeden erkeğe gelen baskı sonucu kadına mı yöneliyor, ekonomik mi; bir gözleminiz vardır, nedir?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Şimdi, aslında saydığınız kriterlerin hepsi bu sürecin içerisinde yer alan noktalardan ama dikkatimizi çeken noktalardan bir tanesi şu: Ailede sadece fiziksel şiddet görülmediği yani fiziksel şiddet görülen ailelerde genelde cinsel şiddetin de üçte 1 oranında olabileceği. Yine, ekonomik şiddetin görülebildiği ve özellikle bu uzaklaştırma kararının devam ettiği süreçte o ekonomik şiddetin baskın şekilde hissedildiği. Hatta İçişleri Bakanlığımız bizden bu konuyla ilgili sahada çalışan bir uygulama yöntemine siz sahipsiniz diye bir öneri listesi istemişlerdi, onlardan bir tanesi de şuydu: Uzaklaştırma kararı veriliyor erkeklerle ama erkeklerle kalacak yer gösterilmiyor. Mesela, bu süreç içerisinde bizler bunu deneyimlemiştik; adamın fırını var, fırınında kalıyor, minibüsü var, minibüsünde kalıyor, adama "Evine gitme." diyoruz ama gidecek yer göstermiyoruz gibi. Bir diğer yaklaşım noktası da şu, kadınların mağdur olduğu bir diğer nokta: Örneğin, adam evden gidiyor ama elektriği kestiriyor, suyu kestiriyor gibi yaklaşımlar var yani mobbing uygulamaya devam ediyor, aslında şiddet devam ediyor. İşte, yine en azından bir uzaklaştırma kararıyla, boşanma süreciyle ilgili bir süreç başladığında belki en azından asgari bir süre, belki bir yıl kadar ortak sözleşmelerin ya da haneye ait sözleşmelerin feshedilememesi gibi bir madde yine önerilerimizden bir tanesiydi.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Bir şey daha sorayım: Mesela sağlıklı boşanmalardan söz ettiniz, bu sağlıklı boşanmalarda sizin yaptığınız faaliyet içinde şiddet kaynaklı olanlar ne kadar? Komisyon olarak şiddeti ve ayrımcılığı araştırıyoruz, inceleme alanımız o ama şiddet dışında da boşanma nedeni olabilir. Şiddet kaynaklı olanlar yüzde ne kadar?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Şimdi, aslında bizim bir çalışma formülasyonumuz var, o formülasyon içerisinde burada kökten gelen inançlar var. Anne-baba tutumlarından gelen, öğrenilmiş davranışlardan gelen, bir diğer yandan günlük yaşamda şu anda yüzeysel stres faktörleri, bir diğer açıdan kişinin iletişim kurma becerileri, neler yöntemiyle kuruyor, bir diğer yandan duygusal baş etme yöntemleri yani kendini nasıl rahatlatıyor duygu, düzenleme becerileri neler ve biz bu üç başlık üzerinden de çalışarak hem o şemalara geçmiş dönem yaşantılarını ve şu andaki şiddetin nereden öğrendiğine ilişkin döngü üzerinden çalışıyoruz. Kadınlarda da öğrenilmiş bir kısır döngü var, oradan çıkamayacaklarını düşünme gibi; onun üzerinde çalışarak çıktı elde etmeye çalışıyoruz. Çıktı elde etmeye çalışırken tabii ki sadece şiddet kaynaklı da değil, aslında tümüyle bağımsız karakterler, bağımsız kişiler olduklarını da fark edilebiliyor çiftler bu süreç içerisinde. İletişim becerileri açısından, duygu paylaşımları açısından bunların hiçbirinin aralarında olmadığını, şiddet öyküsünden de öncesinde...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Şöyle bir öneride bulunayım: Şimdi, Beyaz Ev Projesi'nin aslında kadınlara yönelik bir proje olduğunu görüyoruz. Mesela, "Erkeklerin gidecek yeri yok." dediniz, bir başka Beyaz Ev de erkekler için yapsanız, orada eşlerine ya da işte yakınlarına şiddet uygulayan erkekler bir araya gelince birbirlerini görüp utanıp, vazgeçip, "Yanlış yaptık." deyip o da aynı zamanda bir ıslahhane gibi çalışır mı? "Parklarda, arabada yatıyor." dediniz. Bu mağduriyet erkeği daha da şiddete yönlendirmiyor mu? Erkekler için de böyle bir toplama yeri olsa, yatacakları bir yer olsa hiç olmazsa, bunun da çözüme faydası olmaz mı?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Efendim, bunlar tabii ki bizi, en azından beni aşan konular ama biz de önerilerimizi sunduk bu kapsamda. Ben sizinle hemfikirim bu konuda, kesinlikle ben de öyle düşünüyorum.

Bir diğer açıdan, burada bir araya getirdiğimizde dahi o grup terapi süreçlerinde kendi eksikliklerini görmeyen insanlar karşıdaki kişiye önerilerde bulunmaya başlıyor grup terapi sürecinde. "Ya, sen de orada hatalısın ama bak, şöyle davransaydın." diye. Sonra sonra işte kendi hatalarını da görmeye başlıyorlar.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Siz Kâğıthane Sosyal Hizmetler Müdürünüz. Eğitiminiz psikoloji mi, sosyal hizmetler mi?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Klinik Psikologum efendim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Klinik psikolog, peki.

Ben teşekkür ederim.

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Ben teşekkür ederim, sağ olun.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Kusura bakmayın, kaçırmış olduğumuz noktalar olabilir. Biz de bütünleştirmeye çalışıyoruz, yeni olduğumuz için de bazı soruların cevabı verilmiş olabilir, peşinen özür diliyorum bu yüzden.

Şimdi, aslında çok sorum var ama biraz dağınık soracağım, belki toparlayarak bir cevap oluştursunuz.

Biri şöyle: Bu merkez aslında diğerlerinden farklı olarak, "fail" dediğimiz erkeklerle yönelik bir proje olarak düşünülmüş gibi anladık biz. Diğerlerinden farklı bir yola çıkış hikâyesi vardı ama burada uygulamada faillerin merkeze gelme konusunda isteksizliğini kesin surette anlıyoruz. Daha sonra, bu Beyaz Ev Projesi kadın-erkek ve çocuğa dönüşmüş bir proje gibi anlıyorum ben yani erkeklerin yeterince katılımını sağlayamıyoruz; biri bu.

İkincisi, şu an merkezde kaç tane nitelikli klinik psikolog var, kaç tane sosyal hizmet uzmanı var? Ne bileyim, belki bir hekim de görevlendirilebilir. Bu, danışmanlığın çok boyutlu bir iş olduğunu düşünüyorum, herhâlde hemfikiriz. Burada bir sosyal hizmet uzmanı var mı? Hep klinik psikologdan bahsediyoruz, diğer personeli acaba yakalayamadık mı? Onu sormaya çalışıyorum.

Burada verilen bir mesaj var: "Psikoterapi şiddeti çözebilir." diye bu projenin altında bir mesaj var, ben öyle anlıyorum açıkçası ama şiddet sadece bir psikopatolojinin bir psikoterapi aracılığıyla müdahalesi olmadığını da burada aslında biliyoruz. Aslında, çok yönlü bir müdahale gerektirdiğini, holistik yani bütüncül bir bakış açısını önemseyeceğimizden de bahsettiniz, sunumlardan onu da anlıyoruz.

Diğer durum da, buradaki sayılara baktığımız zaman, eğitim programına katılanlar ile görüşme yapılan kişi sayısının arasında beşte 1 oranı gibi -matematiğim iyi değil ama- bir oran çıkardım ben. Şimdi, görüşme yapılan kişilerin büyük bir kısmının sisteme dâhil edilemediğini anlıyoruz; burada bir boşluk var.

Diğer bir mesele, "Sayılar çok uzakken 20 çocuk nasıl aynı noktada kesişim oluştu?" kısmını anlayamadım. Diğer durumda, 276 şiddet mağduru ile 202 şiddet faili erkeğin arasında kadın-erkek olarak, çift olarak kazanabildiğimiz ya da programa dâhil edebildiğimiz kişi sayısı kaç?

Gene, bilgi notunuzda şöyle bir şey vardı: Merkezde devam eden yaklaşık 57 tedbirli kişinin -tamamen afaki konuşuyorum şu an- 47'si herhangi bir şiddet uygulamadı tekrar diye bir istatistiğiniz vardı. "Bu istatistiği bu kadar net söyleyebilmek için ne kadar süre içerisinde..." gibi, "Sayısal olarak ne kadar gibi?" şeylere ihtiyacımız var gibi geliyor bana. Sorular için kusura bakmayın, tam ifade edememiş olabilirim.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Öncelikle çok teşekkür ederim.

Bazı konular eksik kaldı, bunun bir uygulama noktası da Sağlık Bakanlığı. Bundan yaklaşık iki buçuk ay kadar önce Genel Müdür Hanımefendi buradaydı, ilk başta girerken dedi ki: "Biz buraya klinik psikologumuzu vermeyiz." Dışarı çıkarken "İskender, kaç tane klinik psikolog lazım?" diyerek çıktı. Anlatmaya çalıştığım şu: Burada kaç tane klinik psikolog, kaç tane psikolog, kaç tane sosyolog gerektiği konusunda biz devreye giriyoruz. Diyelim ki burada rakamlar artmaya başladı, bize başvuru artmaya başladı, ben görevlendirmeye başlıyorum, Sağlık Bakanlığı psikoloğunu, psikiyatrisini artırıyor veya Aile Sosyal Hizmetler Müdürümüz burada, oradan yetişmezse... Mesela bizim burada çalışan Gülsüm Hanım sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfında çalışan bir sosyologdu, şimdi Rize'de görevli yani belki o, sorulara cevap veremeyebilir. Burada Kaymakamlığın

fonksiyonu bu. Yani hangisi ihtiyaç duydu? Geldi hanımefendi, bahsettik mesela, 276 mağdur kadın var, eşi gelmiyor; biz oradaki 202 şiddet faili erkeğe ulaşabilmişiz ama geriye kalan buradaki 61 fail erkekten de size verdiğimiz rakam da 57'ye 56'ydı; şimdi rakam yükselerek gidiyor, bu Tokat'ta da devam ediyor, Elâzığ başladı da Elâzığ'ın sonuçlar gelmedi. İşte, o dediğiniz yerde kaymakam devreye giriyor. Hanımefendi, geldi, bazı hanımefendilerin ne vakıftan yardıma ihtiyacı oluyor ne şeyden ihtiyacı oluyor; onların normal pozisyonunu arkadaşlar takip ediyor ama eğer ihtiyacı varsa biz devreye giriyoruz, belki ŞÖNİM devreye giriyor yani o kendi ihtiyacı olan şeylerde onlar devreye girmeye başlıyor. Bugün biraz alanımız sınırlı olduğu için diğer sorularınıza arkadaşım cevap verecek, görevlendirmeyi ben yapıyorum.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Elinize sağlık, zaten ziyaret ettiğimiz, bilgi veren hanımefendiler de çok mutlu, çok umutvarlar yani iyi hizmet aldıkları çok belli.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Teşekkür ederiz.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Burada dikkat çekmeye çalıştığım noktalardan bir tanesi ölçümle ilgili, etkililiği ölçümle ilgili...

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Şöyle: Üniversitemiz çalışıyor, onları kitapçık hâline getirdik ama -artık hemen yakalıyorlar- kitapçığı daha bastıramadık, eksiklerimiz var. O rakamları size özellikle verdik. Bir şeyi hatırlatayım, bu projenin bir sorumlusu da şuradaki hanımefendi, eşim benim, doktordur; o da bu işin içerisinde.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Çok sağ olun, emeklerinize sağlık.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Ben teşekkür ederim çok sağ olun.

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Katkılarınız için teşekkür ederim. Gerçekten çok doğru noktalara temas ettiniz.

Genel itibarıyla, biraz önce proje ortaklarından bahsederken, zaten Sayın Kaymakamımızın da belirttiği gibi, sosyal hizmetler için içinde, vakıf için içinde, Millî Eğitim Müdürlüğü için içinde. Aslında ihtiyaca binaen ilçemizde Sayın Kaymakamımızın görevlendirmeleriyle, projenin ihtiyaçlarına göre psikolojik danışmanlık ve rehberlik mezunu, sosyal hizmet uzmanı... Yine, ailenin ihtiyacına yönelik, örneğin çocuk var evde, 18 yaş altı bir çocuk var ve sosyoekonomik destek kapsamında bir yönlendirme yapmamız gerekiyor; burada da sosyal hizmet merkezlerimiz devreye giriyor.

Diğer bir açıdan, ailelerin ekonomik açıdan güçlendirmesine yönelik vakıf devreye giriyor. Yani aslında çok kapsamlı ve bütüncül şekilde değerlendirdiğimiz mekanizma o. Aslında, benim sunumumun iki versiyonu var, biraz daha uzun bir versiyonu var, çok daha detaylı, bu biraz daha kısa bir formu gibi oldu, hızlandırılmış şekilde gidelim diye. Yoksa orada modeli vesaireyi daha detaylı anlattığımız bir sunum da vardı ama arzu ederseniz ben size çok daha detaylı bir bilgi notunu da iletim projenin detaylarına ilişkin olan. Aynı sizin belirttiğiniz gibi çalışıyoruz. Bu sürecin içerisinde sadece aileyi bütüncül şekilde değerlendirmiyoruz, biz de bütüncül bir mekanizma şekliyle hareket ediyoruz. Hatta en son yaptığımız görüşmelerden biri mesela bağımlılık temelinde çünkü biz şiddetle çalışıyoruz, bizim modelimiz şiddete özgü. Bir diğer yandan, bağımlılıkla ilgili o süreç içerisinde o homojeniteyi bozmaması için de ilçe sağlık müdürlüklerimiz üzerinden hastanelere yönlendirme yapıyoruz. Şu anda biz 81 ile niyetlendiğimiz için de... Mesela Sepetçiler Kasrı'nda Yeşilay Genel Başkanımızla da görüştük; eğer ki bu proje 81 ilde uygulanırsa YEDAM'ların da bağımlılık noktasında bizlere destek olacağını sözünü aldık. Yani aslında, birçok şeyi biz elimizden geldiğince düşünmeye çalışıyoruz ve elimizden gelen gayreti gösteriyoruz, işin bağımlılık boyutunu kaçırmadan, bireysel süreçler boyutunu kaçırmadan. Biz şiddette -grup terapisi noktasında- kendi uyguladığımız modeli uygularken bir diğer yandan kişilerin bireysel ihtiyaçları varsa da o grupla çözülemeyecek, onları bireysel psikoterapi yönlendiriyoruz.

İlçemizde yeni uyguladığımız bir diğer yaklaşım, belediyelerimizin aile danışma merkezleri var. Örneğin, altı aylık bu süreci çift olarak -hem erkek hem kadın- tamamladı, sonraki süreçte isterlerse onları çift psikoterapisine yönlendiriyoruz. Yine, örneğin, uyku bozuklukları var, örneğin, yeme bozuklukları var; psikiyatr noktasında orada destek alıyoruz.

Çok teşekkür ederim.

Umarım sorunuzun cevabı olmuştur.

Dediğim gibi, arzu ederseniz ben size detaylı bir bilgi notu da iletmekten mutluluk duyarım.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Kastamonu) - Çok teşekkür ediyoruz öncelikle sunumunuz için.

Ben şunu merak ediyorum: Şimdi, çok kıymetli bir çalışma ve zaten görünüyor; ŞÖNİM'lerden farkı nedir? 81 ilde yapılmasının planlandığını söylediniz ki bence çok güzel. ŞÖNİM'lerden farkı ne olacak o zaman? ŞÖNİM'ler ayrı, bu çalışma ayrı mı yürüyecek? Bu noktada, kafamda bir karışıklık oldu açıkçası. Bir de, sağ taraftaki tabloda 6284 sayılı Kanun'a göre kendileri hakkında aleyhine adli kontrol tedbiri verilen ve bu sisteme zorunlu tutulan kişi sayısı mı 16? Yani mahkeme kararıyla zorunlu mu tutuldu bu sosyal şey?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Evet.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Kastamonu) - Evet, çünkü hâkimin yetkileri çok geniş, verebiliyor, tamam, bu da çok güzel. Yani o 16 kişi zorunlu olarak eğitimi bitiren mahkeme kararıyla...

Şunu da merak ediyorum: Diğer tablodaki, işte, 202 şiddet faili erkeğe ilk nasıl ulaştınız, onları görüşmeye nasıl ikna ettiniz, o direnci nasıl kırdınız?

Teşekkür ediyorum.

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Ben teşekkür ederim.

Şimdi, şöyle: Aile içi şiddetle ilgili ilçemizde kaydı oluşan...

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Pardon, Başkanım, ben de sorumu sorayım, hepsine toptan cevap versin.

Şimdi, sunumunuzda dediniz ki... Aslında, burada temel hedef; mesela, aile ise onları tekrar barıştırıp bir araya getirme, şiddeti önleme. Bir açıdan da eğer evlilerse, evlilikte bir devam yoksa, aslında bunları ayırma gibi bir hedefimiz de var mı?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Sağlıklı boşanma eğer ki çiftler boşanmayı düşünüyorlar ve tekrar bir araya gelmek istemiyorlarsa.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Peki, bir araya gelme veyahut da ayrılma noktasında sizin yönlendirmeniz, katkınız nasıl oluyor, onu nasıl şekillendiriyorsunuz?

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Şimdi, aslında, süreç içerisinde başlarken burada kişilerin niyetleri ve artık ondan sonraki süreç içerisinde gelinecek durum biraz hem faille hem de mağdurla yapılan görüşmede ortaya çıkıyor. Bazen bize bu listeler çok daha geç de gelebiliyor; örneğin, şiddet olayı bir yıl önce yaşanmış ama liste bize ulaşıyor ve aradan geçen bir yıl var, zaten çoktan evi ayırmışlar, bir boşanma süreci başlamış hatta belki boşanma gerçekleşmiş ama arada çocuklar var. Şimdi, burada bizim temel gayelerimizden bir tanesi çiftler bu boşanma sürecini yürütürken hem bu çatışmalar olmasın... Biraz evvel Sayın Başkanımızın söylediği gibi, uzaklaştırma kararı ya da işte, boşanma süreçleri aslında bu öfkenin tetiklendiği, şiddetin devam ettiği süreçler hâline gelebiliyor. Biz, buradaki sürecin yumuşak geçişini sağlamayı amaçlıyoruz. Zaten kişiler boşanmak istiyorlar biz ne yaparsak yapalım. Biz, buradaki süreçte hem çocuklar zarar görmesin hem de daha fazla yeniden bir şiddet olayı yaşanmasın... Bu proje neticesinde bizim en temel amacımız, aile içi birliktelik devam edecekse de boşanma gerçekleşecekse de şiddetin görülme sayısını azaltmak; biz şiddeti engellemeyi amaçlıyoruz; bizim amacımız, en temel gayemiz bu.

Genel itibarıyla, Bakanlığımızın uzun yıllardır ŞÖNİM'lerde sunduğu çok değerli hizmetler var. Biraz sonra zaten ŞÖNİM Müdürümüzün çok değerli bir sunumu olacak. Aslında o sunumu da değerlendirdikten sonrasında bu aradaki farkı, değerlendirmeyi ben sizlere bıraksam müsaadeniz olursa.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Ben bir katkıda bulunayım. Şu anda ŞÖNİM'lerle örtüştürme konusunda bir çalışma var. Şu an o çalışma var, Elâzığ Valimiz takip ediyor o konuyu hatta ŞÖNİM'lerle bayağı bir yol aldı.

Teşekkürler.

KÂĞITHANE SOSYAL HİZMETLER MERKEZİ MÜDÜRÜ OSMAN FATİH ÇITAK - Çok teşekkür ederim.

SUNUCU - Efendim, Kâğıthane Sosyal Hizmetler Merkezi Müdürümüz Sayın Osman Fatih Çıtak'a çok çok teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati:15.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.25

BAŞKAN: Mustafa Hulki CEVİZOĞLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Asuman ERDOĞAN (Ankara)

SÖZCÜ: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)

KÂTİP: Zuhul KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş)

----- 0 -----

(Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı)

SUNUCU - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi Beyaz Ev Proje Koordinatörü Sümeyra Macit'i davet ediyoruz. (Alkışlar)

BEYAZ EV PROJESİ KOORDİNATÖRÜ SÜMEYRA MACİT - Sayın Komisyon Başkanım, komisyon üyesi milletvekilleri, Sayın Valim, Sayın Kaymakamım ve kıymetli hazırım; süreyi kısa kullanmam gerektiği söylendi ancak bir şeyi söyleyerek başlamak istiyorum. Geçen yıl bugün Sayın Kaymakamımız İskender Yönden Proje Koordinasyon Birimini kurdu. Sizler seneidevriyesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından bizleri ziyaret ederek onurlandırdınız. 14 Şubat kadar etkili olmasa da bizler için önemli bir gün bugün.

Teşekkür ediyoruz teşviklerinizden ötürü.

Bizler literatüre baktığımızda, kadına yönelik şiddet neden, bu sertlik, kabalık, aşırı tepkisel durumlar kadına neden yönlendirilmiş, diğer erkek tipinden neden rahatlıkla kadına yönlendirilmiş? Bu durum, kabalık, psikososyal şiddet ekonomik olabilir, fiziksel olabilir, siber zorbalık olabilir; bu nedenler uzun süredir araştırma konusu. Kız çocuklarının ayrımcılığı hissettiği yaşlar gerçekten çok küçük. Psikoloji yüksek lisans tezimde araştırdığım -Gaziosmanpaşa'da bir öğretmenim, örneklem grubum çok genişti- genel aidiyet durumunun akademik başarıya ne kadar etki ettiğiydi, kız çocukların yine erkek çocuklarına nazaran çok daha fazla dışlanmayı hissettikleri ve akademik başarılarına etki ettiğini saptamıştım.

1981 yılında kadın haklarıyla alakalı dünyada ilk eylem planı, kadınların ilk insan hakları belgesi Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi yürürlüğe giriyor. Bu sözleşmede şiddet konu değil ancak tam on yıl sonra kadınların eşitliğinin önündeki en büyük engelin şiddet olduğu saptanıyor. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıımızın verilerine baktığımızda da 116 ülkeden şiddete uğrayan kız çocukların yaşları çok küçük olduğunu görüyoruz. Çok farklı kategoriler var, literatür "perpetrators" "victim of violence"larla dolu; fail tipleri var, şemalar var. Bizler Kaymakamlık olarak Proje Koordinasyon Biriminde ne yapabiliriz diye Kaymakamımızla birlikte çok fazla mesai yaptık açıkçası. Bakanlığımızın bize yönlendirdiği projelerle devam ediyoruz ancak kendi ürettiğimiz projeler de var. Bu projelere nasıl farklılık kazandırabiliriz de diye düşünerek çok fazla ek mesai yaptık. Harvard Üniversitesi ekonomi profesörünün 2023'te literatüre soktuğu "Kadınların ev içi karşılıksız emeği, gelir dağılımındaki adaletsizlik kadınların eşit hissetmesinin önündeki en büyük engeldir." tezi bize mihmandar oldu Kaymakamımızın bakış açısıyla birlikte.

SODAM, Romanların yoğunlukta olduğu bölgelerde kurulan -tırnak içinde- ADEM'ler şeklindedir. Burada işinde çok vâkıf olan kişilerle çalışıyoruz. Sokak sokak gezdiğimiz bir uygulama var. Kadınları Gaziosmanpaşa'da yaşayan sanayicilerle bir araya getiriyoruz, iş insanlarıyla ilişkimizi çok sıkı tutuyoruz ve bizden mezun olan kursiyerlerimizi iş sahibi olma noktasında yönlendiriyoruz. Mevcut hibeyi görmektesiniz efendim.

Kreşte 87 çocuğumuza hizmet verdik, bunlar kursiyerlerimizin çocuğu. ADEM'de çok detaylı olarak gezdiniz.

Kuaförde bizden kalfalık alan, mezun olup iş sahibi olan 6 kursiyerimiz var, 165 kursiyerimizin 6'sı meslek sahibi oldular. Dikiş nakışta 12 olmak üzere 24 kursiyerimiz şu anda sahada aktif olarak çalışmaktalar. Kaymakamımızın tespiti şu: Kadınları evden dışarıya çıkarmak ve onları -az önce hanımefendiler de deneyimlerini aktarıırken söylediler- gelir sahibi etmek. "Bu, ayrımcılığın, eşitsizliğin bir nokta da olsa engellenmesine vesile olur." bakış açısı ve perspektifiyle hareket ediyoruz.

Keza, tüm detaylarıyla bilmektesiniz; ADEM ve SODAM'da alınan eğitimler ekranda. Sanıyorum, süre kısıtından ötürü tek tek okumama gerek yok. Bizim oranlarımız çok iyi yani bize başvuran, artık yeni gelen kursiyerlerden dersi veren hocayla rekabet içerisinde olan kursiyerlerimiz var. "Burası bittikten sonra beni nereye yönlendireceksiniz?" diyenler var. Sanayicilerimizden "Sizde bizim çalışma alanımıza uygun kursiyer var mı?" diye teklif olarak bizlere yine getirenler var.

ADEM'de de 57 hanımefendi meslek sahibi olup çalışma hayatına atılmış durumda. Efendim, bunlar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının projeleri; SODAM ve ADEM. Biz, dediğim gibi, 1 yaşındayız proje koordinasyon birimi olarak. Neler yaptık? Kendi özelimizde, onları da Avrupa Birliği projeleri babında bu, benim ilgi alanım, bununla çalışıyorum, öğretmenken de Avrupa Birliği projeleri yapardım. "Kaymakamlık adına da kadınlara yönelik ne yapabiliriz?" dediğimizde de bu alanda çalıştık.

Sol taraftaki KA-154 Erasmus+ Projesi. "Girişimcilikte Kadın İşte Kadın"da biz 100 genç kadına, iş hayatına henüz atılmamış, üniversite okuyan ya da üniversite mezunu 100 genç kadına etkin CV hazırlamadan iletişim becerilerine, mülakat tekniklerine kadar birçok anlamda eğitim verdik. Burada 2024 Mayıs ayında tamamlanan bir projemiz.

Sağ taraftaki projemiz altı gün önce 54 bin euro hibe aldı. Burada NEET'ler için Geleceğe Köprü Proje'mizde de 20 genç kadına, özellikle engeli bulunan genç kadınlara Kaymakamlığımız katılımcısı olarak proje kapsamında yine bahsettiğim eğitimleri vereceğiz. Schengen vizelerine başvurduklarında öncelikleri olacak. Ne eğitimde ne sistemdeki bu hanımefendiler için neler...

Kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddetin önlenmesiyle alakalı buraya toplandık; bizlerin faaliyetleri bu noktada.

Bir diğer Avrupa Birliği projemiz, burada Endülüs Parlamentosu bire bir kurucu ortağım benim. Roman kadınların yoğunlukta olduğu bölgelerden biri Gaziosmanpaşa. Ben UNESCO'nun 2020 verisini okuduğumda gerçekten çok şaşırmıştım; yükseköğrenimi tamamlayan Roman kadın oranı yüzde 0.1. Bu da bizim bu projeyi yazmamıza neden olmuştu açıkçası. Burada 6 iş paketimiz var, bizim Arnavutluk, İspanya ve Romanya ortağımız. Bu projede de Roman kadınların eğitimden kopma nedenlerini ispat ettiğimiz, araştırdığımız, sonuç olarak, öneri olarak sunduğumuz bir proje hedefliyoruz. Politika önerisi hazırlamak üzere yola çıktık efendim.

Arz ederim.

Sorularınız varsa, kıymetli Komisyon üyelerimiz, alabilirim.

Teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Meclis Araştırması Komisyonu Başkanım, kıymetli Meclis üyelerimiz; Gaziosmanpaşa Kaymakamımız Sayın İskender Yönden'i davet ediyoruz Gaziosmanpaşa'da kadına ve aileye yönelik projelerle ilgili sunumlarını gerçekleştirmek üzere.

Buyurun Sayın Kaymakamım. (Alkışlar)

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri, sayın İl Müdürüm, kıymetli mesai arkadaşlarım; efendim, yaklaşık üç saattir size bu konuları anlatıyoruz sanki biz yapmış gibi de haklarını yememek lazım. Çok kaliteli bir ekiple çalışıyorum, hepsi birbirinden kıymetli. Bu kaliteli ekibin bir kısmı burada, bir kısmı dışarıda; az önce hanımefendilerin bahsettiği -kulakları çınlasın- şu anki Elâzığ Valimiz ve onun eşi hanımefendi Ayfer Hanım ve buradaki çalıştığı dönemde başlayan Elâzığ Valimiz; Gülsüm Hanım Rize'de, şu an sosyoloğumuz o, vakıftan; Başak Hanım şu an Balıkesir'de, bu işin içerisinde olan. Efendim, demek ki şunu getiriyor süreç: O günden, beş yıldan beri başlayan bir süreç, kişilere bağlı olmayan bir yapı.

Ben çok uzun anlatmayacağım, sürecin nereye geldiğini aktaran bir haber görüntüsü var, ondan sonra birkaç dakikanızı alacağım.

(Video gösterimine başlandı)

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Bu yılın haberi efendim, bu; az önce izlediğiniz 2021'di.

(Video gösterimine devam edildi)

(Alkışlar)

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Aslında, buradaki gördükleriniz size anlatacaklarımdı, yaklaşık iki ay önce -iki ay da olmadı galiba- Haber Global'de yayınlanan bir haber bu.

Çok uzatmayacağım. 2019'da başlanan bir süreç var. Bir boşluk yakalamışız, bu boşluk şu: Kadına şiddet uygulayan erkeklerle ilgili önce Emniyet Müdürlüğümüz devreye giriyor. Emniyet Müdürlüğümüz telefonla hanımefendiye ya da şiddet uygulayan erkeğe ulaşıyor, onlara karşılıklı terapi uygulama beklentisi içerisine giriyor; buna belli sayıda katılan oluyor, belli sayıda katılmayan oluyor. Sayın Başkanım, Sayın Başsavcımın bir programı olduğu için ayrılmak zorunda kaldı, sizden izin alıp geçtiler. Burada kıymetli olan şu: Buna savcı arkadaşlarım da aile hâkimi arkadaşlarım da inandılar. Şiddetle ilgili buraya on haftalık bir kursa katılmaya o erkeğin gönlünü edebilmek öyle kolay bir şey değil; gerçekten bunu yapabildik. Bunu yaparken de ne olur, bizi mazur görün, Türkiye'de ilk kez uygulanıyor bu yani önce gidip -Ömer ağabey, kızma, Ömer ağabey benim için yılların büyüğüdür o- Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğümüz Ömer ağabeyin gönlünü etmemiz gerekiyor, Ömer ağabeyin buna inanması. Ömer ağabeyden sonra Müdür Yardımcımız Rabia Hanım'ın gönlünü ediyoruz. Daha sonra bunu alıyoruz, oradaki ilgili sosyolog arkadaşın ya da psikolog arkadaşın gönlünü ediyoruz. Böyle toparlaya toparlaya bir noktaya kadar geldik; Beyaz Ev çalışmaya başladı. Efendim, Beyaz Ev çalışmaya başlayınca işin ayakta kalması için şiddet gören hanımefendilerin bazılarının eğitime ihtiyacı olduğunu gördük; aşağıda okuma yazma sınıfları açtık. Bazısının sosyal desteğe ihtiyacı olduğunu düşündük; bazısının ŞÖNİM'e gitme gereği olduğunu düşündük, oraya yönlendirdik. Bu, önceden çizilmiş, önceden planlanmış bir çalışma değil, olan planlama çalışmalarını destekleye destekleye eksik noktalarını... Sayın doktor beyin sorusu için teşekkür ediyorum. Kaymakam olarak burada pozisyonumuz o bizim; efendim, burada biz orkestranın şefiyiz, eğer orkestranın maestrosu orkestrayı düzenli yönetirse; müftü kendi işini yaptığı zaman, emniyet müdürü kendi işini yaptığı zaman, aile ve sosyal hizmetler ilçe müdürü kendi işini yaptığı zaman, doktor kendi işini yaptığı zaman zaten süreç netleşiyor. Benim kaymakam olarak yapmaya çalıştığım veya yönetmeye çalıştığım konu bu. Onun için ben burada bu şeylere çok girmeyeceğim. Yalnız, şanslı olmak lazım, belki bir... Sayın vekillerim, ne olur, beni mazur görün; bir il valisiyle çalışıyorum ben. Bir kaymakamın valisini övmesi çok şey değildir ama Davut Bey muhteşem bir insan yani buradaki yaptığımız çalışmaların her adımını tek tek, bire bir takip edip hepsine destek veriyor. Biz "Ailemiz İstanbul" kapsamında bu evlerini ziyaret ediyoruz. Bu konuları size bırakıyorum abla. "1 Çocuk 1 Dilek"le çocuklara yardım ediyoruz. "En İyi Narkotik Polisi Anne" kapsamında il 1'incisiyiz; yaklaşık 23.372 anneye narkotik eğitimi verdik.

Ödev Evi Projesi'ne -az önce sayın vekilim sordu- yine devam ediyoruz.

Arkadaşlar, az önce size yemek ikram ettiğimiz okulun 4 tane dünya şampiyonluğu var yemek dalında.

Spor şehri İstanbul'da bizde şu an 31.508 lisanslı öğrencimiz var. Bu sene, biliyorsunuz, Aile Yılı, çocuk ve anne olmadan bu iş olmuyor. Yine, il 1'incisiyiz. Bu şeyleri biz kendimiz yapıyoruz.

Okul öğrenci meclislerimizi abla siz detaylı olarak anlatırsınız, ben burada fazla girmiyorum. Bütün okullarda meclislerimiz var.

Az önce de vakfi gezdirdim, Türkiye 2'ncisiyiz. Bu gördüğünüz projeleri, ADEM'i, SODAM'ı "Beyaz Ev"in üzerine monte ettikten sonra bu iş yürümeye başladı yoksa Beyaz Ev bir noktadan sonra takılıp kalacaktı; sadece şiddet uygulanan hanımefendiyi dinleyecektik, şiddet uygulayan erkeği dinleyecektik, o noktada sınırlı kalacaktı. İkisinin de sorunlarını hem şiddet uygulayan erkeğin bizden taleplerini hem de kadının taleplerini zaten çok iyi biliyoruz ama burada ablalarımızı da dinlediniz, onlar da görüyorlar. Geçen sefer gelen bir annemiz şunu söylemişti: "Benim eşime siz uzaklaştırma kararı verdiniz, daha çok şiddet uyguluyor." Biz bunların önüne geçmeye çalışıyoruz, bu da belli bir noktaya kadar geldi. Siz değerli milletvekillerimize bunu anlatma şansımız olduğu için çok teşekkür ediyorum çünkü artık burada ihtiyacımız olan konuların, yasal düzenlemelerin bizim el yordamıyla bulduğumuz -Ömer Ağabey yine hakkını helal et- Ömer ağabeylerden rica ettiğimiz "Ya, şöyle yapsaydık, böyle yapsaydık." dediklerimiz bu noktaya kadar geldi. İzninizle gurur duydum arkadaşlardan çünkü buradaki hanımefendilerin birine dahi şiddetten uzaklaşma konusunda bir katkımız olduysa ne âlâ bize. (Alkışlar) Teşekkür ediyoruz. Daha güzel şeyler olacak. Eksiklerimiz çok, çok haklısınız, istatistik konusunda belli şeyleri biz yapmadık ama -efendim, siz de doçentsiniz, biliyorsunuz- bir üniversite ekibimiz var, onlar 4 tane kitapçık oluşturdular, orada bütün bu çalışmalar var. Bilimsel ayağı oturtmadan bu iş

yürümüyor yani orada çalışan ekip var. ADEM ve SODAM -ben daha fazla da uzatmayacağım- satış ofisimizdeki hanımefendiler hepinize teşekkür ediyorlar.

Sayın Başkanım, sayın vekiller; çok teşekkür ediyorum, bize bu şansı tanıdınız. Sayın Valim -sağ olsun, Serap Hanım da bu konunun içerisinde ama- Davut Bey'le beraber biz burada farklı şeyler yapmaya çalışıyoruz, biraz sonra Serap Valim size de arz edecektir. Biz emrinize amadeyiz yani burada bize yön vereceğiniz konular, eleştireceğiniz konular çok kıymetli çünkü bunu proje çalışanlarıyla bir noktaya getirdik -sayın vekillerim bileceklerdir- kendi çocuğumuz gibi bakıyoruz buna. Eksiklikler oluyor, bize kızıyor, biraz alttan alıyoruz, bize şeyler söylüyor "Tamam, öyle yaparız." diye gidiyoruz.

4 ilde bunun üzerine çalışma devam ediyor, 10 bakanlıkta çalışma devam ediyor, bir ön protokol hazırlandı Sayın Başkanım. Ben İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğüne gönderdim onu, orada bir çalışma devam ediyor. Tahminen 10 bakanlık üzerinden belli protokol hâline getirilip -Sayın Cumhurbaşkanımıza- Türkiye'ye uygulansın diye bir düşüncemiz var. Bu 10 ilin seçilme çalışması devam ediyor, 10 ilde şunu deneyeceğiz. Biz şunu ispat ettiğimizi düşünüyoruz: Benden önceki Kaymakam vardı, ben devraldım, ben kaymakam olarak devam ettim; Fatih Bey buradaydı, şimdi Kâğıthane'de İlçe Müdürü, onun yerine başka bir arkadaşım bu projeyi devraldı; Gülsüm Hanım şimdi Rize'de ama devam ederek gidiyor. Kişilere bağlı olmayan ortama bağlı olan bir proje olduğunu düşünüyoruz. Sadece İstanbul Gaziosmanpaşa'da mı yürüyor? Acaba Rize Kalkandere'de ne olacak, Şırnak Uludere'de ne olacak, Antalya İbradi'de nasıl sonuç alınacak? Ona yönelik de bir çalışmamız var.

Bu kadar yoğun temponuz içerisinde bize vakit ayırdığınız için şahsım ve Kaymakamlığım adına minnettarım, çok teşekkür ediyorum, zahmet ettiniz. (Alkışlar)

SUNUCU - Kısa bir molanın ardından sunumlarımızla programımız devam edecek.

Kapanma Saati: 15.50

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.10

BAŞKAN: Mustafa Hulki CEVİZOĞLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Asuman ERDOĞAN (Ankara)

SÖZCÜ: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)

KÂTİP: Zuhâl KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş)

----- 0 -----

(Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı)

SUNUCU - Sayın Komisyon Başkanım, sayın Komisyon üyesi milletvekillerimiz, efendim, kısa bir aranın ardından huzurlarınıza Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcımız Sayın Rabia Güngör'ü davet ediyoruz ŞÖNİM ve kadın konukevlerinde sunulan hizmetler konusundaki sunumları için. (Alkışlar)

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Sayın Komisyon Başkanım, kıymetli sayın milletvekillerimiz, Sayın Valim, Sayın Kaymakamım, Sayın İl Müdürüm ve kıymetli hazırun; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Kadın Hizmetleri birimi olarak hazırlamış olduğumuz kadına yönelik yapmış olduğumuz faaliyetlere ilişkin -aslında çok büyük bir kümeden bahsediyoruz ama- çok özet, özetleyerek sizlere aktarmak için hazırladığımız sunumu takdim etmeden önce hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz, sefa getirdiniz.

Müsaadelerinizle sunumuma geçmek istiyorum. Bizim Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde kadın hizmetleri birimimizi kısa bir süre önce kurduk. ŞÖNİM bünyesinde hizmet veriyordu. İl Müdürümüzün talimatıyla kadın hizmetleri birimi altı yıldır ayrı bir birimde hizmet vermeye başladı. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Yeşilköy 2012 yılından bu yana hizmet veriyordu ancak Sancaktepe Şiddet Önleme ve İzleme Merkezini Bakanlığımızın ulusal eylem planı kapsamında hizmete ihtiyaç duyulan bölge olan Sancaktepe bölgesinde 2024'ün son ayında hizmete açmış olduk. Bu da bizim için bir gurur vesilesi, çok şükür. Bununla ilgili sadece kadın hizmetleri biriminde, ŞÖNİM koordinasyonunda kadın konuk evleri de aynı şekilde hizmet veriyor.

İlimizdeki kadın konukevi sayılarını bir sonraki slaytımızda inşallah aktaracağım ama bizim önemli bir ayağımız da yani - malumunuz, Sayın Kaymakamımız da aktardı- ilçelerde birebir başvuru yapabilecekleri, hemen lokal olarak sorunlarını çözülebileceği, Sancaktepe Şiddet Önleme ve İzleme Merkezinin koordinasyonunda 13 sosyal hizmet merkezi kadın irtibat noktası bulunuyor. Avrupa yakasında 25 sosyal hizmet merkezinin kadın irtibat birimi bulunuyor. Burada bu faaliyetleri yerelde yönetmek için koordinasyonunu biz sağlamış oluyoruz.

Şimdi, ilimizde birimimiz il bazında, Bakanlığımızın politikaları çerçevesinde "Kadınlara yönelik koruyucu, eğitici, önleyici, geliştirici, rehabilite edici faaliyetleri yürütmek ve koordine etmek" ana başlığında kadına yönelik sunulan ve yürütülen hizmetlere ilişkin usul ve esaslara uyulmasını sağlamak, kadın insan haklarına dair kamuoyunu bilgilendirmek ve aydınlatmak suretiyle toplumsal farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yürütmek, kadına karşı her türlü şiddet, taciz ve istismarın önlenmesine ilişkin aile ve sosyal yaşamdan kaynaklanan sorunların çözümüne yönelik destek sunmak faaliyetlerini koordine ediyor. Birimimiz bünyesinde, dediğim gibi, henüz bebek, altı aylık bir sürecimiz var, bir birim. İl müdür yardımcısı, sosyal hizmet uzmanı, psikolog ve memur çalışmaktadır. Veri çok önemsendi, inşallah, bir sosyoloğu bununla ilgili görevlendirmeyi planlıyoruz il bazındaki istatistik çalışmalarını yürütmek üzere.

Bunun dışında, il müdürlüğümüze bağlı, malumunuz, kadın konuk evlerimiz mevcut. Kadın konuk evlerinin faaliyetlerini takip etmek, periyodik olarak denetimlerinin sağlanması ve rehberlik etmek açısından bunları denetliyoruz. Malumunuz, 39 ilçeden 100 bin nüfusu olmayan 2 ilçemiz mevcut, onun dışındaki tümünde 100 bin ve üzerinde belki 2-3-4 kadın konukevi açması gereken ilçelerimiz mevcut. Bunlarla ilgili yavaş yavaş ilçelerimizin kaymakamlarını il müdürümüzün koordinasyonunda ziyaret ederek bu süreçleri koordine etmeye çalışıyoruz yani belediyelerimizle iletişim kurarak kadın konukevi açması noktasında rehberlik etmeye gayret gösteriyoruz. Belirli aralıklarla kadın hizmetleri birimi değerlendirme toplantıları yapıyoruz. Bu toplantılarda koruyucu, önleyici hangi faaliyetlerin yürütülebileceği, istatistiki verilerin hangi bölgede daha yoğun, hangi risklerin bulunduğu, ilçe sosyal hizmetler merkezleri aracılığıyla bu riskli bölgelerde hangi faaliyetlerin gerçekleştirilebileceği gibi bütün bunların değerlendirildiği, vereceğimiz eğitim faaliyetlerinden... Çok kapsamlı, burada sıralamaya kalkarsam çok uzun bir liste olacak ama temel olarak neler yapabiliriz tüm bunları değerlendiriyoruz.

Biliyorsunuz, Bakanlığımızın politikalarında kadının ekonomik güçlenmesi çok önemli bir yer kaplıyor. Burada da gördük ki kadınlarımızı dinlediğimizde çok kıymetli verilerle bizleri de desteklediler. Kadının ekonomik güçlenmesi sosyal statüsünün güçlenmesini, sosyal statüsünün güçlenmesi de kendi ayaklarının üzerinde durduğu takdirde karşı tarafın şiddet uygulama riskini bir nebze azaltabiliyor ve ailenin ekonomik kalkınmasına katkı sağlaması da bunu destekliyor. Bunun için Kadın Kooperatifleri Güçlendirilmesi Projesi kapsamında ilimizde Bakanlığımızın koordinasyonunda çeşitli eğitimler gerçekleştiriyoruz. İstanbul ilinin nüfus yoğunluğu malumunuz, ikinci ŞÖNİM faaliyetlerinin tamamlanarak açılış işlemlerini gerçekleştirmiş olduk. İlimizde kadın çalışmaları alanında faaliyet gösteren tüm paydaşlarla -bunların içerisinde üniversiteler de var- bir araya gelerek neler yapabileceğimizi yerelde paylaşıyoruz. Şimdi, bunlarla ilgili, malumunuz, önemli günlerde 8 Mart, 25 Kasım, Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü kapsamında Sayın Valimizin de desteği, himayesiyle faaliyetler gerçekleştirdik. Bu faaliyetlerde Boğaz Köprümüzü aydınlatmak, Galata Kulesi aydınlatması ve Üsküdar'ın en güzide eserlerinden birinin bulunduğu bölgede yine bu faaliyetleri, farkındalık faaliyetlerini gerçekleştirdik. Buna ilişkin görseller de mevcut.

Bu alttaki resimde yer alan kısım çok kıymetli bizim için. Üniversitelerle Sayın Valimizin katılımıyla bir program gerçekleştirdik, hem öğrencilerimizde farkındalık oluşturmak hem üniversiteyle hangi faaliyetleri yürüteceğimize ilişkin -aşağıdaki görseldeki 13 üniversitemizde 20 katılımcıyla gerçekleştirmiş olduğumuz, içinde İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi gibi, Marmara Üniversitesi gibi güzide üniversitelerimizin bulunduğu- bir toplantı gerçekleştirdik. Bu toplantıda ilimizde neler yapabileceğimizi değerlendirdik.

En önemli iş, bizim kadın irtibat noktası görevlilerimiz ve aile içi şiddet bürolarımıza, 39 ilçenin aile içi şiddet bürolarına bir program gerçekleştirdik. Altındaki görsel de bu toplantıya ilişkin bir değerlendirme. Aile içi şiddet büroları neden önemli? Kadının ilk başvuru yaptığı mekanizma dolayısıyla onların kurumsal kapasitesini güçlendirmek Dördüncü Ulusal Eylem Planı'mızın içerisinde yer alıyor ve bu çerçevede biz de işlemlerimizi yapıyoruz.

İl koordinasyon kurulu toplantıları bizim için çok kritik, ilimiz malumunuz çok büyük, hata İl Müdürümüz önemli bir detayı söyledi, dedi ki: "Belki 2 koordinasyon kurulu kurmamız gerekebilir; Anadolu, Avrupa." Gerçekten yönetmesi zor, malumunuz, koca bir il ve başvuru sayıları çok yüksek. Dolayısıyla o koordinasyon kurullarının eşgüdümünde Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, aile içi bürolar, hepsi bulunuyor, onların temsilcileri, üniversiteler, tümüyle bu faaliyetleri gerçekleştiriyoruz. 2025 yılında 2024 yılı altı aylık faaliyetlerini değerlendirdik, 2025 yılı içinde hangi faaliyetleri gerçekleştireceğimizi planlamış olduk.

Evet, Şiddet Önleme İzleme Merkezi... Başından beri sunumun içeriğinde de -sanırım doktor beyden soru yöneltmişti, sayın vekillerimizden de oldu- Şiddet Önleme İzleme Merkezi, çok kıymetli bir proje üretilmiş. Sayın kaymakamım sağ olsun bize arz ettiler ve onların himayelerinde bu projenin büyük önemi var çünkü biz mağdurla çalışıyoruz, fail kısmını -biraz kendimle ilgili de bir öz eleştiri yapayım- çok benimseyemiyoruz yani bu sürece kadar mağduru odağımıza aldık, fail kısmının çok önemli olduğunu artık hepimiz farkındayız. Bakanlığımız da bu konuda çalışmalarını yürütüyor. Malumunuz, faille ilişkin üniversiteyle bir çalışma başlatılıyor, fail profilinin çıkarılmasına yönelik. Hâlihazırda bu yaygınlaşacak, bu Beyaz Ev Projesi'nin... Sayın doktorumuz sanırım sormuştu, bunun tabii ki bir altyapısı oluşturuluyor şu anda. Bu proje kapsamında bunun çerçevesi... Çünkü şiddetin türleri, hangi basamaktakilere bu müdahaleler yapılabilir, o kısmının iyi analiz edilmesi gerekiyor, o yüzden bir alt çalışma var, bundan haberdarım, onu da paylaşmış olayım. Bunun hangi bünyede yapılacağı da netleşecek inşallah. ŞÖNİM'ler de uzun yıllardır, 2012 yılından bu yana Yeşilköy'de hizmet veriyor, faaliyete başladı 2012 yılından bu yana, bir geçmişi var ve çok uzun süredir -şiddet önleme merkezi müdürümüz de burada- on bir yıldır birlikte bu hizmetleri yürütüyoruz, ben de bu alan içerisinde uzun yıllardır varım. 2024 yıl içerisinde Sancaktepe Şiddet Önleme İzleme Merkezini açtık. Orada da şöyle söyleyeyim: Başvuru sayılarında Sancaktepe bölgesi yeni bir ilçe ama nüfusa oranladığımızda yüksek bir ilçe olarak çıktı. Bu açıdan da önemli o bölgede açmış olmamız. İstanbul nüfusu ve vaka yoğunluğu göz önünde bulundurulduğunda her iki yakada ŞÖNİM'lerin bulunması, öncelikle, kişilerin başvuru yapmak için uzak lokasyonlara gitmek zorunda kalmaması, kişilerin güvenliklerinin sağlanması, ekonomik, hukuki, sosyal ve psikolojik açıdan desteklenmesi önem arz ediyor. Güçlendirme hizmetleri ŞÖNİM'de yürütülüyor. Onlarla ilgili 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu, önleyici tedbir kararları bulunan kadınlar, çeşitli ihbarlarla başvuru yapanlar -183, biliyorsunuz CİMER başvuruları, merkeze bireysel başvurularla gelenler, kolluk tarafından getirilen vakalar- ŞÖNİM koordinasyonunda Anadolu ve Avrupa yakasındaki kabul birimlerine yerleştiriliyor. Kadın konukevi ama ilk istasyon yani Emniyet de getirdiğinde kolluk birimi de getirdiğinde, 2 kadın konukevimize getiriyor. Şöyle bir şey oluyor: İlinizde niye ŞÖNİM'e gitmiyor, neden kolluk birimlerine direkt başvuruyor? Şöyle açıklamak istiyorum: Bir uçtan bir uca bir il, dolayısıyla kadının oradan oraya, oradan oraya sürüklenmesi onun örselenmesine sebep oluyor, bir kez anlattı, ikinci kez atlatması onu örseliyor dolayısıyla biz diyoruz ki aldı, geldi zaten 2 il kabul birimi ŞÖNİM gibi hizmet veriyor, bizim aslında 4 ŞÖNİM'imiz var. Öyle açıklayabilirim. Oradaki tüm faaliyetler ana merkez koordinasyon ŞÖNİM'de ama ŞÖNİM hizmetlerinin devamı niteliğinde 2 kabul birimimiz mevcut. Burada ŞÖNİM bünyesinde sormuştu katılımcılar da, kıymetli katılımcılarımız da, uzman psikolog, sosyal çalışmacı. Bu işi 2 ayağı var. Evet, psikolojik desteğe ihtiyaç duyduğunda psikolog gerekiyor ama vaka yönetim açısından da sosyal hizmet uzmanı gerekiyor, sosyal hizmet uzmanımız var, öğretmen, polis memuru, polis irtibat görevlimiz mevcut, destek elemanı, büro elemanı, veri giriş elemanı, danışma yönlendirme personeli, temizlik personeli. Bir de adli yardımda her 2 baromuzdan her gün mutlaka bir avukatımız geliyor ve kadınlara danışmanlık hizmeti alıyoruz, adli yardım başvurularını da burada gerçekleştirmiş oluyorlar.

Evet, şimdi, Bakanlığımızın irtibat noktalarından bahsettim ama Bakanlığımızın bizi sahada çok rahatlatan bir talimatıyla, 2019 yılında kadının güçlenmesi ve hizmete erişiminin kolaylaştırılması hedefi çerçevesinde, sosyal hizmet merkezleri içerisinde kadın irtibat noktası oluşturuldu. Bu kapsamda, Bakanlığın hizmetlerinde hedef şu: Kolay erişilebilmesi yani ŞÖNİM'e gitmeden de kadın irtibat noktasına başvurduğunda ŞÖNİM iş birliğiyle SHM'nin kadına koruyucu ve önleyici hizmetlerin yerinde ve etkin sunulmasının sağlanması ana hedefi doğrultusunda hizmet veriyoruz. Bu sene şunu da yaptık: Ulusal eylem planımız çerçevesinde Sayın Valimizin de katıldığı kadın irtibat noktası görevlilerinin kapasitesinin artırılmasına yönelik bir toplantı da gerçekleştirdik, bunu tekrar edeceğiz. Uzmanlaşmasını hedefliyor Bakanlığımız da, bu çerçevede bu faaliyetleri sürdüreceğiz inşallah.

İl Müdürlüğümüz Kadın Hizmetleri bünyesinde Bakanlığımız kadın konukevleri 9 tane, Bakanlığımızın 9 konukevinin kapasitesi ise 321 yani faaliyetini sürdüren kadın konukevlerimizin. Bir de -bunları daha önce de söylemiştim- 2 tane de bir Anadolu ve bir Avrupa olmak üzere ilk kabul hizmeti veren kadın konukevleri var. Ek olarak da belediye yerel yönetimlerini soracak olursanız -bu, biraz açıkçası bizi üzen bir süreç- belediye kadın konukevi sayımız 6, toplam 146 kapasiteyle hizmet veriyor. Başvuru yapan sayıları bir sonraki istatistikte gördüğümüzde bunun ne kadar yetersiz olduğunu hepimiz görmüş olacağız.

İlimizde ŞÖNİM, kolluk birimleri, 183 Şiddetle Mücadele Hattı, SHM şiddetle mücadele irtibat noktaları tarafından yönlendirilen ve ihbar yoluyla bildirilen, barınma talebi bulunan şiddet mağduru kadınların ve beraberindeki çocukların hizmet almaya başladığı ilk basamak ilk kabul birimleri. Dediğim gibi, biz buraları ŞÖNİM gibi hizmet verdiği için sürekli güçlendirmeye gayret ediyoruz. İlk kabul birimlerinde 7/24 esasıyla hizmet verilmekte olup kısa ya da uzun vadeli barınma ihtiyacı olan şiddet mağduru kadının ve beraberindeki çocukların ilk kabul işlemleri gerçekleştiriliyor. Müracaatçının meslek elemanı tarafından ilk görüşmeleri alınıyor. İlk görüşmelerinde yaşam öyküleri, gelecek planları öğrenilerek rehberlik yapılıyor. Gerekli formlar, biliyorsunuz hizmet standartları rehberimiz geliştirildi, son üç, dört yıldır öz değerlendirme süreçlerimiz oluyor. Bu hizmet standartları rehberi hangi formla, hangi akış şemasıyla nasıl müdahale edileceğine dair bir kılavuz. Tabii ki meslek elemanı bağımsız değerlendirmeli, her birey biricik, her bireyin sorunları kendine özel ama bazı hususların atlanmaması için bir rehber de elimizde mevcut. Bunun ilgili formları da var, bunlarla dolduruluyor. Müracaatçıların ilk görüşmesi dediğim gibi ilk kabul biriminde yapılıyor, ŞÖNİM'e başvuranların ŞÖNİM'de yapılıyor ve yönlendirilmesi ilk kabul birimine gerçekleştiriliyor. İlk kabul birimlerinde

bazen kişinin risk analizi yapıldıktan sonra durumuna uygun kadın konukevi hangisiyse ihtisaslaşmış kadın konukevlerinden birine yerleştiriliyor ancak yüksek can güvenliği riski olana yüksek can güvenliği riski olan kadın konukevi hizmeti veriyor, 12 yaş üstü çocuğu varsa ona yönelik kuruluş hizmeti veriyor -erkek çocuğu varsa- kız çocukları zaten 18 yaşa kadar her konukevinde beraberinde kalabiliyor. Bazen de istediğimiz gibi sonuçlanmıyor, her türlü rehberliği yapıyoruz, konukevi hizmetine ihtiyaç duyan vaka da bazen ayrılmak isteyebiliyor. Böyle durumlarda güvenlik planında can güvenliği riskine ilişkin bir ibare varsa, kötü muameleyle maruz kalma ihtimali varsa ya da öngörülüyorsa ayrılışının hemen akabinde onunla birlikte güvenlik planını yapıyoruz ama bir yandan da kolluk birimleriyle koordine oluyoruz ve kadının izleme ve takip sürecini gerçekleştiriyoruz.

Bunun dışında, nakillerin dışında acil psikiyatri maalesef akut psikiyatrik problemlerle başvuran...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Şunu söylemek istedim: Şimdi, çok değerli bilgiler veriyorsunuz, ekranda da görüyoruz, teşekkürler ama isterseniz biraz özetleyin, sorularla devam edelim, daha faydalı da olabilir belki.

Buyurun.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Tamam, teşekkür ederim.

Bu süreçte, dediğim gibi, hangi tür ihtiyaçları varsa bunları tespit edip buna yönelik gerekli müdahaleleri yapıyoruz ancak buna değinmek istiyorum: Ruhsal sağlık sorunları olanlarla ilgili Sağlık Bakanlığından da gerekli desteği almaya gayret ediyoruz. Toplum ruh sağlığı merkezlerini ve SHM'lerle yazışma yapılarak eşlerin tedavi süreçlerine ilişkin değerlendirmelerin yapılmasını sağlıyoruz. Kadınların da varsa problemleri için takip sürecini sürdürüyoruz.

Yıllara göre verilen kadın konukevi hizmeti sayısı malumunuz... Yani kadına yönelik şiddet bizim ilimizde bu istatistik önemli. 2024 yılında başvuru yapan -en son yılı baz alırsak- 2.734 kadın ve beraberindeki 1.629 çocuk, toplamda 4.363 kişiye hizmet sunduk. Baktığımızda yıllar içerisinde 71.370 kişiye hizmet sunmaya gayret ettik. Bu sayılar bu kadar kapasiteyle biraz tabii ki zorlayıcı olabiliyor. Belediyelerin açması bu yüzden önem arz ediyor.

2024 yılında ilçelere göre kadın dağılımını Anadolu yakasında 922 mağdur kadının başvuru rakamlarıyla paylaşmak istedim, Avrupa yakasında 1.812.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Burada soru soralım mı Sayın Müdür Yardımcım?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Tabii, buyurun, lütfen.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Şimdi, mesela, deminki görselde yirmi iki yılda -2002'den 2024'e, yirmi iki yıl- 71.370 kişiye mi hizmet verdiniz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, doğru.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Peki, Anadolu yakasında 922 mağdur varsa -bin diyelim buna- Avrupa'da da bin olsun, 2 bin; 71 bin kişi nereden çıkıyor?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Bu yalnız 2024 yılı verileri.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Ha, bu tek yılın.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, evet tek yıl, o yüzden Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Peki, 2002'de başlamıştınız, o yirmi iki yıl boyunca mağdur kadın sayısı arttı mı, azaldı mı?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şöyle söyleyeyim: Pandemi döneminde biraz azaldı ama onun dışında sayı artıyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Ama pandemi dönemde azaldı, öyle mi?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Biraz daha azaldı. Onu da şununla açıklayabiliriz, onun üzerine biraz kafa yormuştuk o dönemde hep birlikte, alternatif barınma merkezleri açıldı, örneğin Millî Eğitimin bünyesinde KYK yurtlarında açılan yerler oldu, barınma amacıyla başvuru yapanlar biraz daha oraya kaydı Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Covid döneminde başvuru oldu mu?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, biz hiç kapanmadık Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Fakat bizim bugüne kadar yaptığımız incelemeler ve dinlemelerde genellikle Covid döneminde şiddetin arttığı söylendi, siz "azaldı" diyorsunuz.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Başvuru sayısı... Bize sadece şiddet mağduru başvurmuyor Sayın Başkanım, bize -şimdi bir sonraki istatistiklerde göreceğiz- barınma amacıyla gelen vakalarımız da var.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Birlikte düşünelim o zaman. Bize daha önce bilgi veren uzmanlar arttığını neye göre söylüyor başvuru yoksa?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şöyle: Şiddet vakaları var ama barınma sayısında bir azalma olduğu için başvuru sayısında şiddet mağdurunun azaldığını tam olarak kastetmiyoruz. Şimdi ilerleyen slaytta göstereceğim. Yüzde 50'lik bir dilim hemen hemen barınmayı teşkil ediyor dolayısıyla şiddet vakası evet, arttı ama barınma amacıyla gelen kişi sayısı azaldı Sayın Başkanım.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yani barınma şiddet nedeniyle değil.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Değil.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Şu Avrupa yakasını bir görebilir miyiz? Merak ettim Gaziosmanpaşa nerede?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Tabii.

Şimdi şöyle söyleyeyim: Sayın Kaymakamıma az önce arz ettim, biz bir veri analizi çalışması gerçekleştirdik. Kaymakamım müsterih olsun, geri sıralara düştü Sayın Kaymakamımız.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Esenyurt uçmuş.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Burada Sayın Başkanım, Esenyurt'u ben inceledim, 1 milyon nüfuslu, biz nüfusa oranlı çalıştığımızda Sancaktepe daha sıkıntılı çıkıyor.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, tam onu da söyleyecektim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yani oransal çalışmanızı söylemeniz gerekir, tabii, sayı doğru.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Ben size oransal çalışmayı da arzu ederseniz daha sonra arz edeyim. Oransal çalışmalarda sayın müdürümüzü rehberliğinde bir veri analizi çalıştık. Hakikaten dedi ki "Nüfusa oranlayın." Çok şaşırttı bizi bazı bölgeler. Sonrasında SHM irtibat noktalarıyla bir araya geldik, nedenlerini biraz konuşalım istedik, çok farklı şeyler çıktı. Burada hepsini konuşacak olursak hakikaten çok uzun zamanınızı alacağız ama biz size o çalışmalarını inşallah arz edelim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Tabii, oran önemli. Şimdi, 1 milyon nüfuslu bir ilçede yüzde olarak çok düşük olabilir. Yüzdeye göre bakacağız tabii.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, öyle yaptık Sayın Başkanım.

Şimdi, baktığımızda barınmada... Keşke hepsi, tamamı açabilse çünkü 2 tane ilçede sadece nüfus 100 binin altında. Barınma dilimimizde -pasta diliminde de görünüyor- güvenlik riskiyle başvuran sayımız yüzde 2'lik bir durum ama şiddet nedeniyle başvuran yüzde 48 oranında. Şimdi, bazen içinde ırdelediğimizde başvurusu barınma olup bazen şiddete dönen vakalar da oluyor, örneğin, şiddet algısı yok kadında. Böyle durumlar da olabiliyor, bazen değişiyor ama böyle 2-3 gruba hizmet veriyoruz. O yüzden ihtisaslaşma önemli.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Affedersiniz, barınmak için size başvurdu. "Evin mi yok, niye geldin?" diye soruyor musunuz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Tabii, tabii.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Niçin geliyor?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Sosyoekonomik nedenlerle başvuranlar da olabiliyor. Bazılarının içerisinde geçimsizlik yani annesiyle uzlaşmıyor. Genç kızlarımızda şöyle bir şey de gelişti, son zamanlarda onu görmeye başladık maalesef, şey de diyebiliyor: "Annem, babam bana temizlik yap." diyor, yapamam. Böyle başvurular da maalesef oluyor yer yer. Rehberlik ediyoruz çoğu zaman. Ya, çok çeşitli sebepler Sayın Başkanım, onları size özeldir de arz ederiz arzu ederseniz ŞÖNİM'e geçtiğimizde. Çok farklı sebeplerle barınma vakaları da ilimize başvuruyor. Madde bağımlılığı da bunlardan bir tanesi Sayın Başkanım. Bağımlı vakalarımız da bu denklemin içerisine girdi maalesef, onu da aktarmak isterim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Nasıl yani madde bağımlısı barınmak için mi başvuruyor?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Başvuruyor, eğer aktif madde etkisinde değilse zaten kabul oluyor, madde etkisinde ise kabulünü yapmıyoruz, AMATEM'e yönlendiriyoruz. Eğer tedaviyi kabul ederse kabulünü yapabiliyoruz. Onlar da bu popülasyonun içerisine maalesef girdi, var yani. Toplumun içerisinde hangi sorun varsa gelen vakalar da bunlarla ilgili vakalar oluyor.

Kadın konukevlerinde en temel ihtiyaç güvenlik ve barınma, psikososyal danışmanlık. Biz bunu yerinde uyguluyoruz. Tek tek ana başlıkların altına girmeyeceğim, kıymetli vaktinizi çok almak istemiyorum ama her türlü desteği sunmaya gayret ediyoruz.

Adli yardım bizim önem verdiğiniz hizmetlerden biri. Ücretsiz adli yardımdan yararlanmasını sağlıyoruz. 2 adli yardım bürosuyla çalışıyoruz.

Sağlık yardımı da GSS kapsamına alarak kendilerini ve beraberindeki çocukları için de bu desteği sağlıyoruz.

Eğitim desteği, rahatlıkla söyleyebilirim, ilkökul mezunu olup üniversite okuyan kadınlarımız oldu, liseyi bitirip meslek sahibi olan kadınlarımız oldu. O, istediği şekilde o tür eğitim faaliyetlerinden yararlanmasını sağlıyoruz. Koruma gizlilik kararı varsa dahi halk eğitim merkezlerinin okuma yazma kurslarına, meslek edindirme kurslarına yönlendiriyoruz. Çocuk gelişimcilerimiz çocuklara ilişkin değerlendirmeleri yapıp ilgili okul ya da özel eğitim ihtiyacı varsa bu destekleri de sağlamış oluyoruz.

Personelin tabii ki eğitimi çok önemli. Bununla ilgili de Sayın Müdürümüz ilimizde oryantasyon eğitimlerini önemsiyor ama bunun dışında birim oryantasyonlarını da gerçekleştiriyoruz, periyodik olarak da eğitimlerle destekliyoruz.

Ekonomik destek... Hem kendi harçlık mekanizmamız var, kadın konukevlerinin harçlık mekanizması var hem de SYDV aracılığıyla da kira, eşya yardımından yararlanmasını sağlıyoruz. İstihdam amaçlı da İŞKUR'la protokolümüz var; oradaki mesleki danışmanlarla durumuna uygun mesleklere yönlendirme için destek sağlıyoruz. Sosyokültürel faaliyetleri risk varsa daha çok kurum içi faaliyetlerle sürdürmeye gayret ediyoruz.

Çocuklar için 5395 sayılı Kanun kapsamında, ister yanında bulunsun ister evinde bulunsun, sosyal hizmet merkezleri aracılığıyla çocuklarını mutlaka takip ediyoruz, eğitimine devam ediyor mu, sağlık tedbirine ihtiyacı var mı, bakım tedbirine ihtiyacı var mı, bunları da sosyal hizmet merkezlerindeki kadın irtibat noktası görevlileri aracılığıyla ya da ilgili birimlerle takip ediyoruz.

Bunun dışında, biz şiddet mağduru yabancılara da hizmet veriyoruz Sayın Başkanım, vekillerim çünkü şiddetin... Yani eğer yoksa, İl Göç İdaresinde tanımlı değilse, geçici koruma statüsü, insan ticareti mağduru ya da neyse statüsü onun belirlenmesini, belirliyse İl Göçle koordinasyon hâlinde diğer hizmetleri de gerçekleştiriyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yabancılar içinde şiddet oranı ne kadar?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Yabancılar içerisindeki şiddet oranı da çok büyük bir ölçek değil ama yine de var. Hani rakamsal olarak isterseniz ŞÖNİM'de verelim, burada yanımda yok ama çok büyük oranda olmasa da yıllık başvuru sayıları bin civarında diye hatırlıyorum. O sayılarda başvuru olabiliyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Kaç kişi arasında bin kişi?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Yıllık başvuru 2.730'da bin kişiymiş.

İstanbul şu an kapalı yani oturma izni verilmiyor, sadece...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Bunlar sığınmacılar mı "yabancı" dediniz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Geneli Suriye uyruklu sığınmacı.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yani buraya gelmişler, sığınmışlar ve yüzde 30-35'i eşine şiddet mi uyguluyor?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, maalesef.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Çok enteresan bir şey bu.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, evet.

Bu da bizim sorunlu alanlarımızdan biri. Onunla ilgili hatta işte bu kişilerin sınır dışı edilmesiyle ilgili de İl Göçle Dirsek temasımız sürüyor ama onun da işte farklı dinamikleri var, onları da isterseniz ŞÖNİM'de size arz edelim.

Şimdi, burada, ayrılış gerçekleştiren kadınlar kritik önem taşıyor. Bunların içerisinde izleme faaliyetlerini ŞÖNİM ve kolluk aracılığıyla sağlamaya gayret ediyoruz çünkü eve döndükten sonra risk faktörleri neler, bunların bakılması, araştırılması, değişen durumu var mı? Bazen diyor ki: "Benim hiç riskim yok." ama eve gittikten sonra durumlar değişebiliyor. İzleme takip çalışmaları kapsamında bunları da yönetmeye gayret ediyoruz.

Ölçek çok büyük, İstanbul çok büyük, o yüzden bu kadar büyük bir kütleye rağmen çalışmalarımızı -burada kadın konukevi müdürlerim de var, ŞÖNİM Müdürüm de var- üstün bir gayretle sürdürmeye çalışıyoruz.

Sorularınızı bekliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Başarılar diliyoruz ama filozof diyor ki: "Kuyu mu derin, ipiniz mi kısa?" İstanbul istediği kadar büyük olsun yeterli önlemler alınırsa...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, evet, kesinlikle. Biz o çerçeveden bakmaya gayret ediyoruz Sayın Başkanım. Büyük bir azmimiz var yani hiçbir şey bizi yıldırmıyor; çalışmaya devam edeceğiz sizin himayetlerinizde, sizin yol göstericiliğinizle daha iyisini inşallah yapacağız.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Büyük Millet Meclisimizin...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin. (Alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

Arz ederim efendim.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Değerli sunumumuz ve bilgilendirme için öncelikle çok teşekkür ediyorum.

Klinik Psikolog Ege Ebrar Önür ben bu arada.

Birkaç tane soru soracağım izninizle.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Buyurunuz.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Bunlardan bir tanesi fail profillerinin çıkarılması üzerine. Bundan kastınız tam olarak nedir, onu aslında öğrenmek istiyorum. Şiddete yakınlığı olan kişilerin fenotipini mi burada aslında biz elde etmeye çalışıyoruz? Yani elde edildikten sonrasında, kapsamında ne hedefleniyor? Birinci sorum bu.

İkincisi: Ruh sağlığı çalışmalarında ne kadar süreyle bir devamlılık söz konusu? Yani haftada bir kırk beş dakika gibi normal bir terapi sisteminden mi söz ediyoruz yoksa daha farklı bir şekilde mi burada ilerliyor süreç? Elde edilen somut bir veri var mı?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Unutmam açısından sırayla cevap versem, sırayla sorsanız çok daha verimli olacak çünkü sıra sıra gelince unutabilirim.

Öncelikle şöyle aktarayım: Fail... Bu yeni bir çalışma yani TÜBİTAK bunu araştırarak, failin prototipini yani eğitim durumu, mesleği, işte bütün sağlık problemleri yani tümü analiz edilerek bir profil... Burada temel amaç, faille yönelik psikososyal çalışmaların temel altyapısını oluşturmak amacıyla oluşturuluyor, bu çok yeni daha; önümüze çıktığında göreceğiz yani Bakanlığımız bu konuda bir adım attı; Beyaz Ev de bunun kapısını araladı, zaten vardı hedefte. Şimdi, onun çerçevesi netleşecek yani henüz üniversiteyle iş birliğiyle yürütülüyor, o yüzden çok ayrıntı vermem doğru olmaz, benim yetki alanımdan da çıkıyor ama bu fail çalışması önemli bir yer kaplıyor, artık bunun hepimiz farkındayız. Bunun hangi çatıda olacağını, temelinin nasıl kurulacağını Bakanlığımız çalışıyor.

Diğer konuya gelince... Biz psikososyal desteği şöyle sağlıyoruz: Evet, bizim klinik psikologlarımız var, bu desteği sunuyor ama bizim travma sonrası stres bozukluğu yaşayan kadınlarımız da bazen çok daha ayrıntılı çalışmalara ihtiyaç duyuluyor, o zaman üniversitelerden gerekirse -iki büyük hastanemiz var- Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi ve Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinin her ikisinden destek alıyoruz ama yapılandırılmış kurum içinde de sürdürülen terapi kısmı var. Biliyorsunuz, çözüm odaklı terapi, EMDR, bunlar bizim Bakanlığımızın verdiği eğitimler oldu ve klinik psikologlarımız, diğer psikologlarımız bu eğitimleri aldılar. Bir kısmı hâlihazırda bu projenin devamı olan, bu vakalarla çalışarak hangisinin daha işlevsel olduğunu... Değişebiliyor, biliyorsunuz siz de, duruma vakıfsınız. Bu çalışmaları yürütüyoruz, Bakanlığımız da destekliyor her zaman; böyle söyleyebilirim size.

Bir sonraki sorunuzu da...

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Şimdi, şöyle bir sıkıntı çıkıyor burada: Normalde Bakırköy'e başvuru yapıldığında psikoterapi desteği aslında verilmiyor orada; oradaki psikologlar çoğunlukla aslında testör olarak kullanılıyor. Psikiyatrist sistemi de şimdi "Sağlıkta Performans Sistemi" adı altında zaten hayli bir yoğunluk yaşıyor ve kişiler orada başvurduklarında çok kısa bir süre ancak psikiyatristle görüşme sağlayabiliyorlar ve verim elde edemiyorlar. Sizin buradan yönlendirdiğiniz kişiler oradan nasıl bir sosyal ya da psikolojik destek alıyor?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şöyle: Bizim ilimizde iş birliğimiz, koordinasyonunuz çok güçlü Sağlık Bakanlığıyla, daha da güçlendirmeye gayret ediyoruz. Bizim vakalarımızda zaman zaman bireysel görüşmelerle biz kendi psikologlarımızın hazırladığı raporlar neticesinde inanın, o desteği aldığımız vakalarımız var. Hani, bu söylediğiniz doğru, ölçek çok büyük ama kadına yönelik şiddet alanında hizmet alan kişilere bir ayrıcalık da var yani mümkün olduğu kadar bunu sağlamaya çalışıyoruz.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Peki, faillere yönelik bir destek sağlıyor musunuz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şimdi, onu da bir açıklayayım: 5(1) (h) (ı) bendi var 6284 sayılı Kanun'un ve bu, sağlık tedbiri yani faile yönelik alınan sağlık tedbirleri. Biz bu tedbiri aldığımızda hastaneye başvurmak... Yani ona hastane randevu oluşturuyor ve hastaneye gidip bu desteği almak zorunda; bunu da bu şekilde tedbirle sağlamaya gayret ediyoruz.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Son sorum: Madde bağımlısı olan kişilerle normal kişileri -aslında bağımlı olmayan" diyeyim, "normal" demeyeyim de o çok yanlış bir tabir olur- aynı yerde mi konumlandırıyorsunuz, ev ihtiyacı olduğunda özellikle?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şimdi, onu da açıklayayım: Bakanlığımızın ihtisaslaşma nedenlerinden biri bu. Şiddet mağdurıyla diğer vakaların aynı ortamda bulunmaması temel hedef. Risk analizleri yapıp hizmete ihtiyaç duyulduğunda on beş gündür ilk kabul birimleri ama biz bu kuralı hiçbir zaman işletmiyoruz. Eğer güvenlik riskiyle geldiyse ilk kabul biriminde bir gün dahi tutmuyoruz, bir saat dahi tutmadığımız durumlar oluyor. Dediğim gibi, bu profillerin de aktif hâldeyken kabulünü yapıyoruz; gidecek yani o tedaviyi kabul edecek ve orada arınmış... Yani "arınmış" tam diyemeyiz de aktif madde kullanımının olmadığı dönemde kabulünü yapıyoruz, eğer varsa da zaten tedavi görmezse konukevi hizmeti alamaz yani o net.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Tam anlayamadım, özür diliyorum.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Nakil ediyoruz kadını.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Nasıl yani?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Yani il içerisinde ihtisaslaşmış kadın konukevine nakil ediyoruz yani aynı ortamda bulundurmuyoruz.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Çok teşekkürler.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Ben teşekkür ederim.

RUKİYE TOY (Sivas) - "İhtisaslaşma" dediniz, onu açabilir misiniz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Tabii ki açayım Sayın Vekilim.

Şöyle ki: Bakanlığımız hizmetleri, kadın konukevi hizmetleri yapılandırılıyor yani "ihtisaslaşmış"tan kastım, yüksek can güvenliği riski olan kadının barınma hizmeti alan kadınla aynı ortamda olmaması çünkü ikisinin ihtiyaçları birbirinden çok farklı, bu nedenle orası ihtisaslaşıyor. Onun güvenlik önceliği değil ve önemsemiyor barınma hizmeti alan, onu barınma hizmeti veren kadın konukevine nakil ediyoruz. Şiddet mağdurunu şiddet mağduru olan kadın konukevine nakil ediyoruz. Bu ihtisaslaşma bizim işimizi kolaylaştırdı, inşallah daha da yaygınlaşıyor.

RUKİYE TOY (Sivas) - Bir de sunumumuzda söylediniz ama orayı bir kez daha vurgulayalım mı? Bir kira yardımından bahsettiniz değil mi?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, evet.

Malumunuz, Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Vakfımızın mütevelli heyeti var, Sayın Valimiz de onun içerisinde. Kadınlarımızın güçlenme süreçleri tamamlandıktan sonra yani hem sosyal hem ekonomik hem de psikolojik açıdan da güçlenme süreçleri tamamlandıktan sonra bağımsız yaşama geçiyorlar. O süreçte de altı ay gibi kira yardımıyla destekliyoruz. Sosyoekonomik destek bizim çok büyük bir aracımız.

RUKİYE TOY (Sivas) - Peki, bu kiranın limiti var mı yoksa istedikleri eve siz destek mi oluyorsunuz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Belli bir limiti var yani kira oranlarının belli bir limiti var, zaten olmak da durumunda herkes farklı sosyoekonomik düzeye sahip. O limit üzerinden destek sağlanıyor ama bizim en büyük araçlarımızdan biri -SHM Müdürümüz Ebru Hanım anlatacaktır- sosyoekonomik destek, katlı yardım. Eğer taşınması gerekiyorsa katlı yardımla destekleniyor. Ben çok girmeyeyim, müdürüme de kalsın aktarması için ama biz kadını -temel hedefimiz- tekrar aynı döngüye girmemesi için ekonomik anlamda hangi araçlarımız varsa onlarla destekleyerek toplum içine kazandırmak istiyoruz.

RUKİYE TOY (Sivas) - Bu, arada bizim Komisyonumuzda böyle bir cümle geçmişti, onun için burada söyleyeyim, Komisyonadaki arkadaşlarımız için "Kadın sığınmaevi demeyelim." demiştik, zaten "kadın konukevi" diye sunumlarda da sıkça belirttiniz.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Ben teşekkür ediyorum.

İSTANBUL VALİ YARDIMCISI SERAP ÖZMEN ÇETİN - Şöyle: İl Müdür Yardımcımız Rabia Hanım gerçi konuya açıklık getirdiler ama şimdi mütevelli heyeti tabii o konuda biraz daha esnek bir yetkiye sahip olduğu için bu miktarları dilediği gibi belirleyebiliyor. Biz orada risk durumuna bakıyoruz, sürdürülebilirliğe bakıyoruz, eğer altı aylık bir yardım yetiyorsa altı ay yardım yapıyoruz ama bunun süresi de miktarı da artabiliyor yani o tamamen, dediğim gibi, hem inceleme raporuna bağlı hem de mütevelli heyetinin takdirine bağlı. O noktada esnek davranıyoruz, onu da ifade etmek istedim.

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Teşekkür ediyoruz.

Ben de kısa bir soru sormak istiyorum.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Buyurun Sayın Vekilim.

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Şimdi, geçen hafta Kastamonu'da yaşandı böyle bir olay, maalesef üzücü bir olay. Kadın konukevindeki barınma amaçlı -şimdi tekrar bilgiyi teyit ettim- kalırken defalarca uyarılmasına rağmen kendi isteğiyle ayrılmış ve daha sonra da kendi canına kıydı, kurtarılamadı. Çok üzüldük tabii hepimiz.

Tabii, sürecine de bakıyorum, İstanbul'dan gelmiş, Sinop'a gitmiş, başka yerler ve çok uzun bir süreci var. Böyle bir durumda kendi isteğiyle çıkmak istediği zaman böyle bir sıkıntısı varsa onu engelleyici durumumuz var mı acaba?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şöyle Sayın Vekilim: Biz bu konuda yani İstanbul'da -ilk kabul birimi müdürümüz de burada- çok irdeliyoruz bunu. Aktif psikopatolojik bulgularını tespit ettiğiniz kadınları... Hatta bazen şikâyet konusu da olabiliyor, "Benim bireysel özgürlüğümü kısıtlayamazsınız." vesaire ama bazen mahkemeden de talep ediyoruz yani kısıtlayarak tedavi görmesini sağlamak. Çünkü biliyoruz ki hani öz kıyım düşüncesi var yani böyle bir kadını toplumun içerisinde göndermek hem kendisi için, kendisine yönelik hem de topluma yönelik bir risk teşkil ettiğini düşünerek biz elimizden geldiği kadar, işte o karar çıkana kadar, bazen polis çağırın oldu, bizi şikâyet eden oldu ama biz onu bir misyon edindik. Yani bu çok kritik öneme sahip, hayati bir şey. Böyle bazen inisiyatifler -yani burada da çok zikretmek doğru muydu bilmiyorum ama- alıyoruz çünkü orada hem toplumun hem kişinin yararını gözetiyoruz yani üstün yararı. Mümkün olduğu kadar bu tür durumları... Bazen çocuğu da yani beraberinde oluyor, o çocuğa da zarar verebilir. Bu ihtimali de göz önünde bulundurmak zorundayız. Sağ olsun, yazıyoruz aile hakimlerine, bu tür vesayet altına alınarak da süreçleri yönetebiliyoruz Sayın Vekilim.

Sayın Vekilim, buyurun.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Ben kaçırmış olabilirim, tabii, konukevinde aynı zamanda çocuklu olanlar da var. Bu çocukların -Komisyonda da gündeme geldi- yaş sınırlamasıyla ilgili bir şey var mı, kriterleriniz nasıl erkek ve kız çocukları için?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Hemen onu da arz edeyim: Şiddet mağduru kadın ve beraberindeki çocukları eğer kız çocuğu ise 18 yaşına kadar hiçbir önemi yok, 18 yaşın üstünde ise ayrı bir kadın olarak zaten kabulünü yapıyoruz. Erkek çocuklarında 12 yaş sınırı yönetmelikte var ancak biz biyopsikososyal gelişimi yani annenin yanında bazen daha küçük gösterebiliyor, 13 bazen, 14 kabul ettiğimiz çocuklar da oldu. Bir 12 yaş üstü ihtisaslaşmış kadın konukevimiz var ama takdir edersiniz ki oraya da 17 yaşındaki almamız mümkün değil. Orada diğer kız çocukları da var, onlar için riskler teşkil edebiliyor ama mutlaka biz çözüm üretiyoruz. Bakım tedbiri için çocuk kuruluşlarına yönlendiriyoruz. Bazen Emniyet ikna edemezse kadınla biz görüşüyoruz, "Bak, bu kısa süreli, bir alternatif oluşturduğumuz zaman çocuğunu tekrar alabilirsin." diye çünkü riskli vakalarda şöyle bir handikapı var: Bir sosyal merkeze yerleştirebilirsiniz, böyle bir aralık var ama orada da güvenliklerini sağlama noktasında biz açıkçası çok endişeleniyoruz. Yani biz kendi Bakanlığımız bünyesindeki güvenliğini sağlayabiliriz ama bir yerde, sosyal tesiste bazen travma sonrası stres bozukluğu hiç fark etmediği şekilde birini çağırabiliyor, yanına çağırabiliyor, yerini deşifre edebiliyor. Bu risklere çok girmemeye çalışıyoruz, kurum bazlı çözmeye gayret ediyoruz Sayın Vekilim.

GAZİOSMANPAŞA İLÇE MÜFTÜSÜ FAZLI MUTLU - Sayın Kaymakamım, Sayın Başkanım, Sayın Valim; proje gerçekten çok güzel, ben katkı olması anlamında bir iki şey arz etmek istiyorum. Halki Başkanımızın dışarıda dinî anlamda bu konuların anlatılması gerektiği şeklinde tavsiyelerini aldık. Ateş düştüğü yeri yakar, ben şahsım anlamında bu ailelerin tarafları kadar hiç birisini hissetme şansım yok. Bu bağlamda da Nisa suresi 35'inci ayetikerimede "Hakemleri ailelerden tutun veya aileleri içine katın..." veya toplumun akil adamlarını bu projeye katılmasının daha yerinde olacağını düşünüyorum çünkü bizim Anadolu irfanında bu boşanmalara müdahiller genelde o köydeki akil insanlar olur. Bizim köyde 15 yaşındaki kişiye, 20 yaşındaki kişiye aile davaları gitmemiştir yani sosyolojik anlamında arz etmek istiyorum bunu. Kur'an bunu "İçlerinden hakemler tutun, toplum içinden insanlar olun." diye... Sivilleşme anlamında, Gaziosmanpaşa özelinde STK'lerden, ailelerden mutlaka bu işin içine girildiği zamanda adaletli insanlar mutlaka bu projeye dâhil olmalı diye bir ekleme yaptık.

Şiddet konusu gelince... Konuşulan sözler de çok hassas kullanılıyor, belki şiddetin her türüsünü başlık olarak almak gerekiyor, şiddetin her türüsünü -her yaş, her fert- daha geniş bağlamda kategorize etmeden alınması noktasının üst başlık olarak daha doğru olduğunu düşünüyorum. Daha detaya girmek istemiyorum.

Efendim, teşekkür ediyorum.

Arz ediyorum.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Biz teşekkür ederiz.

Sayın Başkanım, Ebru Hanım zaten aktaracaktır. Biz camilerde hutbelerde de varız. Neden varız? İşte, orada erkekleri bununla ilgili bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarını gerçekleştirmek için. Ebru Hanım'a o konuyu bırakmak istiyorum, o aktaracaktır.

Ben arz ederim.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Sağlık Bakanlığıyla destek olarak çalıştığınızdan bahsetmiştiniz. Size sorulan soruyla ilgili bir destekleyici nitelikte bir şeyi hatırlatmak istiyorum, tekrar hatırlamamızda fayda var. 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'na göre ve 6284 sayılı Kanun'a göre hakkında tedbir kararı verilmiş kişilerle ilgili, kadınlar ve çocuklarla ilgili bir öncelik, poliklinik hizmetlerinde öncelik genelgemiz iki aydır falan yürürlükte yaklaşık olarak...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Ondan önce de vardı, bu yeni çıkan onu destekleyici bir yazı oldu. Şöyle ki: 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbiri olan kadınların öncelikli yararlandırılması için hem kanunda var hem de bununla ilgili genelge...

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - O ilk defa bir düzenleme yalnız.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, düzenleme yapıldı.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Poliklinik hizmetlerinde öncelikli yer edinebilmek amacıyla düzenlediğimiz, iki aydır yürürlükte olan bir düzenleme. Onu tekrar hatırlatmış olalım.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Teşekkür ediyorum.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - İkinci konu da "Toplum ruh sağlığı merkezlerinden destek alacağız." diye sunumunuzda açıklamanız vardı. Toplum ruh sağlığı merkezleri daha ziyade ağır psikolojik rahatsızlıklara sahip olan kişilerin, şizofreni ve benzeri grupta saydığımız...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Onlar da var bizim profillerimizin içerisinde. Hem fail profilinin içerisinde var, hem kadın...

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Daha geniş bir desteği gerektiriyor gibi, sadece ruhsal olarak hastalık tanısı konulmuş değil de hani belki depresyonun farklı düzeyleri ya da kaygı gibi çünkü o grupta sadece ağır ruhsal rahatsızlığı olan kişiler var, onun dışında da bir grup var patolojik sayılabilecek.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - O grubu, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Erenköy'le yazışma yapıyoruz, bazen patoloji laboratuvarına giriyorlar, durumları engelli çıkabiliyor, engelli kuruluşuna yerleştiriyoruz. Çok ayrıntı vermek istemedim, onlar da tabii ki var. Sayın Başkanımın da dediği gibi, konuları çok çeşitlendirirsem çok vaktinizi alacağım, o nedenle değinmedim, yoksa alt alta sıralasak çok fazla kullandığımız mekanizmalar var.

Teşekkür ediyoruz.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Teşekkür ediyoruz.

Ben de destekleyici nitelikte eklemek istedim sadece.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Çok sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Şimdi, ŞÖNİM olarak bir çalışmanız var mı diyeceğim ama vardır mutlaka. Şiddeti bir hastalık olarak mı görüyorsunuz, toplumsal öğrenilmişlik olarak mı görüyorsunuz, gelenek olarak mı ya da başka sınıflandırmalar yapabiliriz, bir tanımlamanız var mı?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - O kadar çok boyutlu bir sorun ki çok katmanlı yani sosyolojik boyutu var, ekonomik boyutu var, psikolojik boyutu var ve köklü bir sorun. Yani açıkçası biz bunun içine girdiğimizde lebiderya yani bir yerinden başlıyoruz, bir sarmal...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Kaynakları ne olursa olsun, hastalık mı bu, değil mi? Var mı böyle bir çalışmanız?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Dünya Sağlık Örgütünün tanımları içerisinde hastalık olarak tanımlandığı bir alan yok açıkçası ama...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Klinik psikoloğumuza soralım. DSM 5 mi, şimdi DSM 7 mi var, bir katalog var. DSM 5'te şiddet, psikolojik hastalık olarak tanımlanmış mı Dünya Sağlık Örgütü tarafından?

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Hayır, sadece sonuç olarak karşımıza çıkan bir şey. Yani birtakım hastalıklar oluyor ve onun getirisi olarak mesela şiddeti çok yaygın görüyoruz; örneğin, şizofreni gibi, sanrılı bozukluklarda çok fazla şiddet eğilimi oluyor gibi.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yani tedavi edilebilir bir şey değil de sanki rehabilite edilebilir bir şey, öğrenmekle ilgili gibi.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, evet. Yani hastalık olarak tanımlarsak bunu biraz masumlaştırmış olabiliriz diye düşünüyorum, psikoloğum da beni destekliyor. Evet, bazı hastalıklar şiddetle sonuçlanabiliyor, tetikliyor ama tam sebebi diyebileceğimiz bir noktada değiliz. Bazen bunu şey için de konuşuyoruz, engellilikle ilgili de. Mesela engellilerde de bu karşımıza çıkabiliyor bazen. Her konuda yani çok boyutlu ve çok katmanlı, köklü bir sorun ve her yönüyle değerlendirmek gerekiyor. Biz açıkçası, toplumdaki her kesime şöyle bir dikkat etmeye çalışıyoruz yani hangi alanında dokunabiliriz, ne yapabiliriz Bakanlığımızın politikaları çerçevesinde, buradan da mı girsek diyoruz çünkü bir bakıyoruz, orada da bir sorun var, toplumsal bir sorun.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yanlış bir algıya kapılmaya gerek yok bence. Yani hastalık olarak tanımlanmış olsaydı bir masumiyet karinesi gibi algılanmazdı. Mesela, dünyada yapılmış çalışmalar var seri katiller üzerine. Bir seri katil hasta mıdır mesela, sormuşlar bunu, araştırmışlar. Seri katil diyor ki: "Öldürmekten zevk aldım." Hemen hepsiyle yapılan çalışmalarda idama mahkûm olmadan önce hastalık olduğu ortaya çıkıyor. Seri katilliğin bir hastalık olması onlara bir masumiyet karinesi yüklemiyor, cezayı indirmiyor. Türkiye'de de örneğin, eskiden kravat takıp hâkimin karşısına çıkan insana iyi hâl indirimi vardı, bizim çıkardığımız yasalarla bu iyi hâl indirimi "Gel, sen şiddet uygula, suç işle, hâkimin karşısında da kravat tak, suçun azalsın." uygulaması yok artık. Yani hastalık da olsa masumiyet karinesinden yararlanamaz, böyle bir şey yok ama biz şimdi sorunları tespit etmeye çalışıyoruz. Bu, hastalık olarak tanımlanırsa... Mesela, grip olduğumuzda aldığımız ilaç farklı, tansiyonumuz varsa tansiyon ilacı alıyoruz. O zaman, ilaçla tedaviye mi gidilecek, o boyut açısından sormuştum ben.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Başkanım ,belki toplum nezdinde meşrulaştırmak adına bahsedilen şey olabilir çünkü...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Öyle olsa bile kısa bir zamanda topluma anlatılır bu, toplum da benim düşündüğüm gibi, farklı bakabilir.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Çok boyutlu, dediğim gibi, çok katmanlı ve küresel yani sadece ülkemizde değil, küresel bir sorun olarak önümüzde. Üniversitelerle çalışıyoruz Sayın Başkanım, inşallah, bu çalışmalarını da yürütelim.

Teşekkür ediyorum.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Çok teşekkür ederim.

SUNUCU - Aile Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcımız Sayın Rabia Güngör'e çok çok teşekkür ediyoruz.

Yine, Aile Sosyal Hizmetler İl Müdür Yardımcımız Sayın Ebru Baysu'yu davet ediyoruz efendim. Sosyal hizmet merkezleri, kadın ve aile odaklı hizmetler konusundaki sunumlarını gerçekleştirmek üzere.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI EBRU BAYSU - Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim, Sayın Valim, Sayın Kaymakamım ve kıymetli hazırın; Aile ve Sosyal Hizmetlerde sosyal hizmet merkezlerinden sorumlu İl Müdür Yardımcısıyım. Deminden beri hem Beyaz Ev Projesi'nde bahsedilen eğitim desteklerini, kadın hizmetlerimizin sunduğu, bahsettiği birçok desteği sağlayan Bakanlığın bütün hizmet modellerini sahada uygulayan birimiz. Aslen sosyal hizmet merkezleri, öncelikli olarak çocuk, kadın, genç, dezavantajlı kesime koruyucu, önleyici anlamda hizmet sunmak ve hizmete erişim kolaylığı sağlamak adına da İstanbul ilimizde 38 ilçemizde mevcutta sosyal hizmet merkezimiz bulunmakta. İstanbul ilinde 38 ilçemizde SHM olduğu gibi, bütün SHM'lerimiz bünyesinde de yaklaşık iki yıldır kadın irtibat birimleri kuruldu. Sosyal hizmet merkezlerimizde sunduğumuz sosyal hizmet modellerine baktığımızda, genel başlıklar altında topladığımızda, çocuk hizmetleri, engelli, yaşlı, şehit yakınları, gaziler, kadına yönelik hizmetler, eğitim, danışmanlık olarak bunları verdim; hani bu şekilde çalışıyoruz. Bunları bu şekilde verdim ama aslında hepsi bir bütünün parçası olduğu için ayrı ayrı girmek istiyorum. Kadına yönelik hizmetlerden bahsederken çocuğunu, engelli çocuğunu, engelli annesini ya da engelli şiddet mağduru kadını ayrı bir yere koyamıyorum.

Öncelikli olarak, Sayın Müdürümün de az önce bahsettiği gibi, çocuklarımız, belli yaşın altındaki kategorideki çocuklarımız anneleriyle kadın konukevinde kalabiliyorlar ama bir kısım çocuklarımız da kurumlarda kalıyorlar, bir kısmı da aile yakınlarının yanında. Biz genelde kadın irtibat noktalarımız üzerinden, ŞÖNİM'den Kadın Hizmetleri birimizden gelen vakaların çocuklarına, diğer aile üyelerine bir inceleme düzenliyoruz, sosyal incelememizin hemen ardından danışmanlık, eğitim, sağlık tedbiri ve birazdan bahsedeceğim diğer ihtiyaca binaen hizmetlerimizle destek olmaya çalışıyoruz. Eğer bir risk görürsek çocukla ilgili onları da kurum bakımı hizmetine hemen dâhil ediyoruz. Biz aslında sosyal hizmet merkezleri olarak kurumlara geçiş noktasıyız ama kadın hizmetlerinde biraz farklı, ŞÖNİM üzerinden geliyor. O son noktaya geldiğinde bazı kadınlarımız kadın konukevi hizmetini kabul etmiyorlar, toplum içinde kendilerine yeniden bir hayat, yapılanma kurmaya çalışıyorlar ya da toparlamaya çalışıyorlar süreçlerini belli desteklerle. Ücretsiz kreş ve gündüz bakımevlerini özellikle belirtmek istedim, çok fazla ücretsiz kreş ve gündüz bakımevlerimizde kadın konukevlerimizden, şiddet önleme merkezlerimizden gelen kadınlarımız istihdam sonrası, ya da istihdam olmak zorunda değil, çocuklarımız bizlere bağlı kreşlerimizde ücretsiz bir şekilde faydalanabilmekte. Biz burada herhangi bir kapasite sorunu yaşamıyoruz. Mevcutta da şu anda İstanbul ilinde açık kontenjanlarımız da bulunmakta, bu şekilde faydalanıldığını da biliyoruz.

Bununla beraber, ailenin güçlendirilmesi... Sosyal ekonomik destek bizim için çift boyutlu bir veri veriyor: Bir, kadın konukeviden dönen bayanların yanındaki çocuklarımızla ilgili, sadece bununla da ilgili değil, bizim kadına şiddete -sadece fiziksel şiddet değil, psikolojik, sözlü, birçok şiddeti- ulaştığımız, aslında kaynak, birçok hizmeti kurum öncesi, kadın konukevi öncesi engelleyebileceğimiz alan nokta, kendilerinin bize geldikleri sosyal ve ekonomik destek. Ciddi bir şekilde... Az önce Sayın Başkanım dedi hani hastalık mıdır, değil midir; yoksa öğrenilmiş bir şey midir? Ortada bir gerçek var, çok varlıklı aileler de gördük, beyefendiler de gördük ama eşine şiddet uyguladığını... Ayrılmak istediğinde ekonomik şiddet başlıyor başlangıçta ya da boşanma sürecinde. Bu noktada biz, yine çocuğun yoksunluğunu ortadan kaldırmak adına çocuğun eğitim durumuna, yaşına göre aylık meblağlar şeklinde desteklerimizi veriyoruz en fazla 2 çocuğa olmak üzere. Bununla beraber, bir kadını şiddet mağduru, sözlü şiddet görüyor, şikâyetçi olmuyor, çocuklarıyla bütünlüğünü de bozmak istemiyor. Yine, ŞÖNİM'den geldiği gibi sahadan da bu şekilde geliyor normal bir başvuru üzerinden. Biz hemen "katli destek" "geçici destek" dediğimiz 2 çocuğumuz adına bir yanda 56-57 bin lira civarında tek defalık desteğimizi yılda iki defa yapabiliyoruz ilgili çocuklar üzerinden. Yine, aynı şekilde, ilçelerde bizler hizmet verdiğimiz için, ilçelerimizde aynı şekilde, il vakfı gibi ilçelerimizde sosyal yardımlaşma vakıflarımız da diğer kısımlarını hallediyorlar. Aslında şiddet mağduru bir kadın her şekilde yine hizmet görüyor, yeter ki yardım istesin. Yardım istenilmesi noktasında biraz bilinçlendirme faaliyetine ihtiyaç duyuyor olduğumuzu gördük. Bununla beraber, doğum yardımı yine, sosyal hizmet merkezlerimiz üzerinden veriliyor. Kadın konukevinde doğum yapan annelerimiz de oluyor; benzeri şekilde birçok hizmetten haberdar olmayan ailelerimiz oluyor. Kadın konukevlerimizden yine bize bildiriyorlar. Mevcut durumda da zaten uzun zamandır güncellenmeyen rakamlar yükseltildi, şu anda her çocuk için 5 bin lira ve ikinci, üçüncü çocuklar için de düzenli olarak aylık ödemeler başladı 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla doğan çocuklarımızda.

Engelli kimlik kartları sosyal hizmet merkezleri üzerinden sağlanıyor, tek koşul Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak ve yüzde 40 üzeri bir engele sahip olmak. Bunların üzerinden bilinçlendirme, farkındalık, saha çalışmalarına geçmek için biraz hızlı geçmeye çalışıyorum.

Biz yine evde bakım ücreti dediğimiz hizmetlerin incelemesi yine sosyal hizmet merkezlerimiz tarafından sağlanıyor. Bu da yaklaşık 3 koşulda; bakıma muhtaç, aslında sağlık kurulu raporuyla belgelenmiş kişilerin aile yakınında olması koşuluyla ayda 10 bin-125 bin TL gibi bir meblağ şeklinde aylık ödemeler yapılıyor.

Az önce müdürümün de bahsettiği üzere biz engelli kadını, çocuğumuz... Biz şöyle diyoruz: Şiddet derken aslında sosyal hizmet merkezleri olarak kadın, çocuk, yaşlı diye ayırım yapmıyoruz; evet, kadın olduğunda kadın hizmetlerimizle irtibatlanıyoruz ancak yine aynı şekilde biz bunun için saha taramaları yapıyoruz. ASDEP ve evde sağlık hizmetinden faydalanan belediye, STK'lar üzerinden özellikle bu engelli ve yaşlı bireylere ulaşım durumlarına bakmaya çalışıyoruz, hizmet modellerimiz kapsamında değerlendirmeye çalışıyoruz. Bununla beraber kurum hizmetlerimiz var: Örneğin, 183'ten bir ihbar geldi, yine kadın hizmetlerimize ya da ŞÖNİM'imizden bir ihbar var: Bir yaşlı kadını şiddet görüyor. Aslında onun kadın konukevine mi gideceği -kadın olması illa kadın konukevine gideceği anlamına gelmiyor- engelli bakıma mı gidecek, huzurevine mi gidecek; bu sosyal inceleme, sosyal hizmet merkezlerince yapılan sosyal incelemeler ardından kararı verilerek yerleşimi yapılıyor. Şehit yakınları, gazilerle ilgili iş ve işlemler yine sosyal hizmet merkezlerinde yapılmakta. Kadına yönelik hizmetler ŞÖNİM, kadın konukevleri, yatılı hizmetler, sosyal hizmet merkezlerine sadece başvuru, yönlendirme veya yerleştirme, tedbir alma noktasında hizmet vermekle beraber biz aslında şu anda psikososyal destek çalışmalarından, sahadan aldığımız veriler sonucunda bilinçlendirme faaliyetlerine gitmek durumunda kaldık. Bunun ciddi bir ihtiyaç olduğunu gördük. Bununla ilgili kadın-erkek hak ve fırsat eşitliği...

KADES'e çok önem veriyoruz. Koruyucu, önleyici, destekleyici eğitim ve farkındalık çalışmalarına başladık. Bununla ilgili de ciddi yoğunlaştık, her alanda var olmaya çalışıyoruz.

Eğitimlerimiz aslında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak Aile Eğitim Programı, Evlilik Öncesi Eğitim Programı başlığı altında ama içeriğine girdiğimiz zaman partner şiddetinden, hukuk boyutunda 5395'imizden 6280'imize şikâyet mekanizmalarımıza kadar birçok alanda eğitim barındırmakta. Bu başlıklar altında biz mevcutta bağımlılıkla beraber mülteci gruplara, sığınmacı gruplara STK'lar üzerinden gidip eğitimlerimizi veriyoruz. Kur'an kurslarımızda düzenli olarak -belli ilçelerdeydi- her gün bir personelimiz her ilçede Kur'an kurslarına gidip Kur'an kurslarımızdaki kadınlarımıza kadına şiddetle mücadelede ağırlıklı şikâyet mekanizmaları çünkü biz vakalarda sosyal hizmet merkezlerinde psikososyal desteği sunarken sonuçlanmış vakalarda şikâyet mekanizmalarını, doğru şikâyet mekanizmalarını bilmediklerini gördük. Birçok insan bize veryansında bulunurken şöyle bir örnek vereyim: Şöyle bir salonda vermiş olduğumuz bir eğitimde şu soruyu sorduk, lise son çağında genç kızlarımız ve ellerinde hepsinin telefon var, "Herhangi bir rahatsız edilme durumuyla karşılaştığınızda KADES Programı kaçınızın telefonunda var?" dedik. Şöyle bir koca salon ve teknolojiye haşır haşır olan çocuklar, gençler; 3 kızımızın telefonunda bu program yüklüydü sadece. Bu yüzden biz her yere gidip özellikle "KADES nasıl indirilir?" deyip toplu bir şekilde indirtmeye çalışıyoruz. Hani, çok bilinen bir lıbal kızımız ve Ayşenur kızımızın bir durumu oldu. Kişi "Şikâyet ettim." diyor ama şikâyet ortada yok, bizde yok, Emniyette yok, Sağlık Bakanlığında yok, sadece okuldaki öğretmenine vermiş olduğu hani "Benim kızımın şu şu durumu." gibi psikolojik bir kısımdan bahsediyor. Devletin bir kısmına değdiğini aslında her yerin bildiğini zannediyorlar. Doğru şekilde yönlendirmenin çok kıymetli olduğunu gördük. Bu noktada, okullarımız ilk sahamız olmalı dedik. Şu anda bütün ilçelerde eş zamanlı bir personelimiz sabahleyin ya da öğlen okula gidiyor, öncelikle veli gurubuna aile eğitim programında etkin, yetkin ebeveynlik noktasında eğitimler veriyorlar ve biz artık en başta bir beş dakikalık bölümümüzü müdürümüzle de iş birliği içinde, şikâyet mekanizmaları ve KADES noktasında bilgilendirme faaliyetinde bulunuyoruz, daha sonra bu noktaya giriyoruz. Biraz ilgili hizmet modellerimizden bahsediyoruz ve aile eğitim modülleri kapsamında eğitimlerimizi vermeye başlıyoruz. Çocuklarımıza öfke kontrolü, akran zorbalığı; evet, ortada bir şiddet var ama biraz da kaynağı inmek gerekiyor. Bu kişiler hayatlarında öfkeli... Hani, faille ilgili prototipten bahsediyoruz ama çoğunda ciddi bir öfke problemi var; zorbalığa uğramış, istismar edilmiş kişiler olduğunu görünce biz akran zorbalığı, öfke kontrolü, stresle başa çıkma tarzında çocuklarımızın düzeyinde çocuklarımıza eğitimler veriyoruz ya da bağımlılık eğitimleri veriyoruz. Ardından öğretmenlerimize gidiyoruz. Bir günde aynı anda peş peşe eğitimlerle öğretmenlerimize de diyoruz ki: "Çocuğu en iyi bilen sizsiniz." aileyle ilgili, çocukla ilgili herhangi bir problem olduğunda sosyal hizmet modellerimizden bahsediyoruz, anlatıyoruz, bizimle irtibatlanmaları ya da kendileri açısından değerlendirip bize kendilerinin yükümlülüklerinden, sorumluluklarından bahsediyoruz.

Yine, keza, aynı şekilde Kredi Yurtlar Kurumumuzda... Az önce bahsettiğimiz gibi, o lise son sınıf öğrencisinde yaşadıklarını KYK'lerde de değişiyoruz. Evlilik öncesi eğitim programının başlıklarından biri de "Sevmek ne? "sevgi ve aşk üzerine" başlıklarımız arasında. Hangisi sevmek, hangisi sevmek değil? Aslında bazen şiddeti sevmek zannediyoruz. Partner şiddetinden korunma yöntemleri ... Yine, aynı şekilde şiddetle mücadele noktasında eğitimler düzenliyoruz KYK'lerimizde. Şu anda 18 ilçemizde 35 kredi yurtlar kurumumuz bulunmakla beraber bunlara haftada ikişer defa gidip düzenli olarak bu eğitimlerimiz verilmekte.

Yine, hep "fail" dedik, "fail adayı" dedik, hep "karşı cins" dedik, biz etkin babalar; kızlarıyla, çocuklarıyla ilgili sadece şunu gördük: Şiddet uygulayan sadece erkek değil, bazen mağduru da erkek. Kızıyla, kardeşiyle, bazen de kendi eşine uygulayan olarak biz camilerimize girmeye başladık. Cuma öncesi her SHM'mizden sıra sıra bir camiye gidip arkadaşlarımız hutbe öncesi hocamızdan rica ediyor, planlı bir şekilde kendi aile eğitim programlarımız kapsamından bu programları veriyoruz. Bazen de sadece konumuz kadına şiddetle mücadele oluyor.

Camileri şu anda yaygınlaştırıyoruz. Her cuma öncesi, hatta sizleri de bekleriz, bu cuma da Sultan Ahmet'teyiz. Geçen hafta Hırka-i Şerif'deydik, büyük camilerde ayrı bir eğitim veriyoruz.

Biz erkeklere çok fazla eğitim aldırıyoruz -az önce Sayın Kaymakam da dedi- danışmanlık genelde anne ve çocuklar üzerinden yürüyor. Dedik ki: "Hani erkeklere nereden ulaşabiliriz." Her cuma camilerimiz tıklım tıklım. Şöyle bir çalışma başlattık: Müftülüğümüz uygun gördüğü camilerde biz öğretmenlerimizle gidiyoruz eğitim veriyoruz kapıda da mobil sosyal hizmet -birazdan bahsedeceğim- çadır ve stantlarımız açıyoruz. İçinde kadına şiddetle mücadele konu olduğu için bunu söylüyorum. Kadına şiddetle ilgili bilgilendirme, broşür çalışması, nasıl başvurulacağıyla ilgili ya da çocuklarına danışmanlıkla ilgili bilgi verdiğimiz gibi koruyucu aileyle de ilgili aslında bilgilendirme veriyoruz duruma özgü. Az önce müdürüm Üsküdar'daki bir çalışmadan bahsetti, farkındalık oluşsun dedik, eşzamanlı bütün ilçelerde aynı anda, aynı saatte "Biz şiddete dikkat çekiyoruz." deyip mobil sosyal hizmet sunduk ama camilerde erkeklere ulaştık; çarşıda, pazarda erkeğe ulaşamıyoruz, kurslarda erkeğe ulaşamıyoruz. Camileri biz çok ciddi bir kaynak olarak görüyoruz. Konuyu büyüttük, dedik ki: İlçe bazlı kalmayın -herkes kendi evinin yakınındaki camiye gidiyor ya da çalıştığı yerin camisine- Selahattin camilere, büyük camilere girmeye başladık. Bu noktada da işte ilk eğitimimizi, seminerimizi ve mobil sosyal hizmetimizi Hırka-i Şerif'te sunduk, bu hafta da Sultan Ahmet'teyiz inşallah, sizleri de bekleriz. Hatta, işi biraz daha büyüteyim, espri olmak niyetiyle, İngilizce de sunacağız çünkü turist kesimi de çok... Şiddet sadece bizim konumuz değil ki yani dünyanın problemi şu anda bazı şeylere dikkat çekmek adına. Bekleriz.

Yine erkeklere ulaşabileceğimiz bir nokta, askerler. "Sayılar neden artıyor?" diye az önce Başkanımız söyledi, belki de sokakta çok gezdik, sürekli kapı kapı çaldık, birazdan da bahsedeceğiz, insanlar biraz da hani dert var ama nereye gideceğini bilmez. Ciddi bir çalışma yapıldı.

Yine üniversitelerimizdeyiz, üniversitelerimizde de benzer bir şekilde aile eğitimi gerek evlilik öncesi... Çünkü hepsinin içinde sağlıklı bir iletişim, sağlıklı bir çift olma ve şiddet noktasında, hukuk özellikle -bizim hukuk bölümümüz de var o noktada- bunlarla ilgili takım eğitimler hâlinde veriyoruz, birinci modül, ikinci modül, üçüncü modül şeklinde. Ama biz eş zamanlı olarak 10 Ekimde, ekim ayının sonuna kadar her yerde sadece şiddet konu aldık. Evet, iyi bir ses gerekiyordu, toplum çok irite olmuştu, çok olağanüstü, çok kötü bir olay yaşandı bu surlarda, insanların rahatlamaya, çocuklarıyla rahatlıkla sokakta gezme ihtiyaçları vardı,

bizi de görsünler istedik, rahatlatmak istedik. Evet, bunlar yapılabilir, bu noktada düzeltebiliriz, bunları yapabiliriz, "Çocuklarımızı okula göndereyim." deyip okullara gittik biz; yanımızda Emniyet personelleri ve müftülük personellerimizle beraber.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Sayın Müdürüm, askerlerden ve camilerden gelen cevaplar var mı, ne diyorlar?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI EBRU BAYSU - Teşekkür ediyorlar Başkanım.

Biz böyle beklemiyorduk. Yani biz normalde şunu beklerdik, takdir edersiniz yani mutlaka beklerim, biz pazar önlerinde de stant açtığımız oldu, en merkezi parklarda da açıp bilgilendirdik çünkü sahaya iniyoruz, dezavantajlı mahalleleri, İstanbul'un bir ilçesi, Anadolu'daki 2 il gibi. Dedik ki: Biz mahallelere inelim. İnanın, camide almış olduğumuz rağbeti, soruları, kendisinin olması... Ki kendisinden kaynaklı olduğunu düşünüyoruz, hep yeğenleri ve çocukları bir şeyinin bir şeyi oluyor, aslında konu kendileri. Ve şunu bilmediklerini gördük Başkanım: Bir sorun var, öfke kontrolü sorunu var. İnsanlar bu hizmeti -ben de klinik psikoloğumdışarıdan alabileceklerini zannediyorlar, hastaneye gidiyorlar, "İlaç verdiler, beni gönderdiler." diyorlar. Bundan ücretsiz olarak faydalanabileceklerini, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sosyal hizmet merkezlerinde böyle bir hizmeti olduğundan bihaberler. Bu noktada -birazdan da bahsedeceğim- daha güçlü geliyoruz yani aile ve danışmanlık birimleri şu anda 38 ilçemizde kuruldu yani bugün gelse bugün başlıyoruz ama hizmeti vermeye başladık, adını koymadık sadece, böyle de bir durumumuz var.

Psikososyal destek çalışmalarına girdiğimiz zaman, herkes "psikososyal destek çalışmaları" deyince, bizim "kırmızı yelekli" olarak tanımladığımız arkadaşları depremde, selde, felakette gördüğünü zanneder, genelde bununla tanımlanır ama biz şiddette de olağanüstü, hani toplumun kaldıramayacağı, ailelerin her noktada yine yanındayız öncesinde ve sonrasında. Bununla ilgili sosyal hizmet merkezlerimizde uzmanlarımız, alanında uzmanlarımız, personellerimizi eğitmekte ve uygulamalı olarak bunları göstermekte.

Bununla ilgili -ASDEP- biz Aile ve Sosyal Destek Programı, mobil SHM üzerinden -rakam vereceğim- sosyal hizmet stantları, çadırları her hafta düzenli olarak sirkülasyonun en fazla olduğu alanlara gidip hizmet modellerimizde kadına şiddet, diğer hizmet modellerimiz, bilgilendirme, rehberlik ve yönlendirme çalışmalarında bulunuyoruz. Bununla da yetinmiyoruz, kapı kapı ASDEP personellerimiz eskiden belli bir kalıp dâhilinde giderken şu anda kadına şiddete öncelik verip girdikleri zaman kişileri bununla ilgili broşür takdiminde bulunmakla beraber, bilgilendirme de yapmakta. Bu kapsamda, 2024 yılı içerisinde çok fazla mobil sosyal hizmet kurduk ama 80 farklı noktada sadece kadına şiddetle mücadeleyle ilişkin farkındalık ve bilgilendirmelerde bulunduk. Bununla beraber, ASDEP kapsamında kadına şiddetle mücadele odaklı, diğer hizmet modellerimiz kapsamında değil, 208.525 hane ziyaretine gidip 432.103 kişiyle de bu konuda bilgilendirme görüşmesi sağladık. KADES şikâyet mekanizmaları ve hizmet modellerimiz noktasında yine broşür dağıtımları ve bilgilendirme rehberlik çalışmalarında bulunduk.

Ben danışmanlığı kaymakamlık deyince atladım ama danışmanlık kıymetli bizim için. Şu anda yine aile danışmanlığı birimi 38 ilçemizde de hizmet vermeye başladı ama adı koyulmadı "Açın." talimatı gelmedi, burada kendimi ifşa etmiş olayım. Böyle de bir durumumuz var şu anda.

Sayın Komisyon üyelerimizin sorusu var mı?

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sunumunuz için çok teşekkürler.

Hâlâ bir tanıtım sorunumuz var bence yani duyuramama...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI EBRU BAYSU - Şöyle, konuşuyoruz, anlatıyoruz, her yere girmeye çalışıyoruz, şu anda biz her hafta bir üniversiteye gideceğiz ve üniversitede hizmet modellerimizi anlatmaya başlayacağız. Evet, sadece ilgi alanı olan kişiler değil, hâlâ ben de aynı şeyi söylüyorum: Biz sosyal yardımlaşma vakfı değiliz, biz bunun pilot çalışmasını Fatih'te yaptık, gittiğimiz, kapısını çaldığımız haneler, kapılar sosyal hizmet standı kurduğumuz zamanlarda biz size geldik ve yaptık.

Sosyal yardımlaşma vakıflarından bahsediliyor çünkü orada biraz farklı, çok fazla farkındalık çalışması yapmaya çalışıyoruz. Kaymakam ile Sayın Valimizin destekleriyle bütün ilçelere gireceğiz inşallah çünkü Sayın Kaymakamım bu işi gerçekten çok sahiplenerek yapıyor.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Teşekkür ederiz efendim, çok sağ olun.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Benim sorum olacak.

Şöyle, az önce de bayağı bir ilgi odağı oldu, ben de aynı zamanda Diyanet İşlerine müftülüklerin eğitimiyle ilgili, dini liderlerinin eğitimiyle ilgili bir proje sunmuştum, Komisyon da zaten benzer bir şeyden bahsettim bununla ilgili. Sizin de böyle bir çalışma yapıyor olmanız beni gerçekten çok umutlandırdı.

Ben şunu merak ediyorum, şimdi ben bu projeyi hazırlarken dini liderlerin eğitimi kısmıyla ilgili olan alanda akademik herhangi bir çalışma göremedim. Aslında böyle bir şeye nereden ihtiyaç duyduğunuzu ben biraz da öğrenmek istiyorum.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI EBRU BAYSU - Tam anlamadım sorunuzu.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Şimdi, camilerde aynı zamanda kadına yönelik şiddetle ilgili birtakım hutbelerin okunduğundan, vaazların verildiğinden az önce bahsettiniz. Böyle bir ihtiyaç nereden çıktı? Bunla ilgili daha öncesinde yapılmış bir akademik çalışma var mıydı yani dini öğretilerin topluma verdiği yön ve bununla ilgili oluşan ihtiyaca dayalı bir şey midir bu?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI EBRU BAYSU - Şöyle, saha söyledi bunu.

Biz kendimiz sosyal hizmet merkezleri olarak bunu yapmıyorduk. Evet, özel günlerde, belli günlerde kadına şiddetle mücadele gününde kaymakam ve valilerimiz talimatıyla hutbeler verildi kadının dinimizdeki yeri ve önemiyle ilgili. Evet "Biz burada varız." diyoruz ama biraz eğitim noktası ve şikâyet... Biraz da reel; evet, manevi kısmımız çok kıymetli çok şey ama "Bakanlık olarak biz ne yapıyoruz?" diye girebilir miyiz dedik. Saha da bize şunu söyledi, biz erkeklere çok ulaşmaya çalıştık ama erkeklerimiz eğitim konusunda çok istekli, çok gönüllü değiller, gönüllü bir gelişme zaten yok ama kadınlar daha sosyal varlıkları, kadın olarak açık açık söyleyelim, böyle bir şeyimiz vardı. Biz erkekleri toplu olarak ve huşu içinde nerede yakalarız kısmında biraz beyin fırtınası yapıp düşünürken camiler aklımıza geldi.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Bu deneysel bir çalışma o hâlde öyle değil mi? Yani, öncesinde yapılmış akademik bir veri yok bununla ilgili.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI EBRU BAYSU - Hayır, hayır camide yapılır diye bir akademik veri yok. Saha dedi ki: Biz erkekleri nerede bulabiliriz? Çünkü bir şeyler suistimal edilmeye de çok açık olabiliyor; evet, camide siyaset olmaz, farklı yerlere çekilebiliyor ama siyaset biraz daha.

İSTANBUL VALİ YARDIMCISI SERAP ÖZMEN ÇETİN - Ebru, araya girebilir miyim?

Şöyle, aslına bakarsanız, biz buna benzer uygulamaları birçok ilimizde, ilçemizde uyguluyoruz; işte kaymakamlıklar olarak ya da valilikler olarak. Burada önemli olan insana ulaşabilmemiz. İnsanı ulaştığımız yer cami de olabilir, bir halk eğitim merkezi de olabilir, muhtarlık da olabilir, okul da olabilir, kahvehane de olabilir dolayısıyla insanların toplu olarak bulundukları her nokta bizim için onlara anlatabileceğimiz, eğitebileceğimiz bir nokta aynı zamanda. Dolayısıyla, cami diye takılmamak gerekiyor, camide cemaat çok olduğu zaman özellikle cuma namazlarında cemaat çok olduğu için orada çalışma başlattık. Onun dışında, özel günlerde diyelim ki kadınlarla ilgili olarak verilmiş bir konferans olacak, bir planlama var, biz oraya da gidiyoruz. İşte, dediğim gibi, tüm kurumların olduğu ya da insanlara en fazla nerede ulaşabilirsek oralarda eğitim vermeyi, farkındalık ve bilinçlendirme çalışmalarımızı yürütmeye çalışıyoruz. Tabii, şöyle, ben aslında bu konuların hepsine gidecektim ama Ebru sağ olsun çok ayrıntılı bir sunum yaptı, bu konulardan ayrıntılı bir şekilde bahsetti. Şunu ifade etmek istiyorum: Eğitim faaliyetleri bizim için çok çok önemli. Ulusal eylem planında özellikle eğitim faaliyetlerine öncelik verilmesine ilişkin, tam olarak eylem planının ruhuna uygun olarak sürekli olarak zikredilen hususlar var dolayısıyla eğitimde bilinçlendirme çalışmaları kapsamında da İstanbul ili olarak da birçok faaliyet ve etkinlik yapıyoruz. Bu da bunlardan biri aslında.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Çok teşekkürler.

Böyle bir şeyin varlığı gerçekten umut verici. Ben de bu arada olması gerektiğinden yanayım ve bunlarla ilgili de zaten birtakım projelerim var, onları sunmuştum, o yüzden biraz daha detaylandırmak istedim aslında.

Bir diğer sorum da şu: KADES ve ALO 183'e gelen sahte ihbarların oranları nelerdir? Böyle bir şeyle karşılaşılıyor musunuz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI EBRU BAYSU - Şu anda sahte ihbar olarak bir şeyle karşılaşmıyoruz zaten çok acil durumlarda onu 112'den daha sağlıklı alırız.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR -

Bu bilgiyi İçişleri Bakanlığı kısmından KADES'i almak gerekiyor, onlar da o veriler var, varsa da bizim istatistik rakamsal olarak bilgimiz yok. Yani 183'le ilgili...

İSTANBUL VALİ YARDIMCISI SERAP ÖZMEN ÇETİN - KADES'le ilgili bilgiler mu soruldu?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet.

İSTANBUL VALİ YARDIMCISI SERAP ÖZMEN ÇETİN - Ebru, ben çıkayım mı artık KADES'le ilgili olunca...

Saygıdeğer vekillerim, Sayın Kaymakamım, Sayın Kaymakamımızın değerli eşleri, Değerli İl Müdürümüz, değerli hazırun, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Tabii, çok fazla sunumu oldu, çok şey söylendi ve sağ olsun İl Müdür Yardımcılarımız da birçok konuyla ilgili olarak bizleri çok ayrıntılı bir şekilde bilgilendirdiler. Sayın Kaymakamımıza öncelikle çok teşekkür ediyorum. Böyle bir projeyi bu kadar sahiplenmesi ve bu kadar inanarak bizlere aktarması da beni çok etkiledi ayrıca. Herkese ilham verdiğimiz belirtmek istiyorum. İnşallah bu proje diğer ilçelere, diğer illere de örnek bir proje olarak, sürdürülebilir bir proje olarak daha da yaygınlaşacak inancındayız. Tabii, siz bize şunu gösterdiniz aslında: İnanmak başarmanın yarısıdır ve dolayısıyla inandığımız bu projede de başarılı olduğumuzu hep beraber Değerli Komisyon üyelerimiz de sayın vekillerimizle birlikte görmüş olduk.

Tabii, kadına yönelik şiddetle mücadele çok yönlü, çok boyutlu bir mücadele. Bunu Rabia Hanım da anlamda ifade etti. Sadece ülkemizde değil, tüm dünyada kadına yönelik şiddetle mücadele ediyoruz ve bu mücadeleyle ilgili olarak da tabii her ülkenin mücadele ediş yöntemleri de farklı oluyor. Şimdi, Türkiye'de aile kavramı çok önemli biliyorsunuz dolayısıyla ailenin içerisinde ailenin direği olan, toplumun direği olan kadına yönelik her türlü şiddet, her türlü haksızlık tabii ki bizi derinden yaralıyor ve biz İçişleri Bakanlığı olarak da mülki idare amirleri olarak da kadına yönelik şiddetle mücadelede yapılan bu eylemleri ve şiddetin her türüsüne karşı mücadelemizi kararlılıkla sürdürüyoruz. Bunu yaparken de bu saldırıları aileye karşı yapılmış aslında bir saldırı olarak değerlendiriyoruz. Malumunuz olduğu üzere "Kadına yönelik şiddet sebebi ne olursa olsun bir insanlık suçu." diyoruz. Bu bizim mottomuz. Bu doğrultuda İçişleri Bakanlığımız buna sıfır tolerans ilkesiyle yaklaşıyor ve bu şekilde değerlendiriyor. Şimdi, soru soran arkadaşımızı göremedim ama bu KADES'le ilgili olarak da yapılan çalışmalar var, ona ilişkin de hatta istatistikleri ben sizlerle paylaşmak istiyorum. KADES uygulaması tabii kadına yönelik şiddetle mücadelede başlatılmış önemli bir uygulama. Kadınlarımıza yönelik bir risk veya tehdit oluştuğunda en kısa süre içerisinde, en hızlı şekilde uygulamayla ekiplerimiz risk ve tehdit oluşan yere intikal etmekte. Bununla ilgili olarak Ebru Hanım bahsetti, KADES'in yaygınlaştırılması için özellikle İl Emniyet Müdürlüğümüzün koordinesinde tanıtım, yaygınlaştırma ve özellikle eğitim konularında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. KADES'le ilgili olarak verilere baktığımız zaman KADES uygulamasının başladığı, projenin başladığından bu yana kadar -ki yaklaşık bir yedi yıllık süreden bahsediyoruz- il genelinde yaklaşık -sadece İstanbul'dan bahsediyorum- 921.720 kişi KADES uygulamasını indirmiş, 294.045 de ihbar alınmıştır KADES'le ilgili olarak. Tabii bahsettik, eğitim faaliyetlerimiz çok önemli dedik, eylem planı çerçevesinde eğitim faaliyetlerimize aralıksız olarak devam ediyoruz. Ben burada yapılan sunumların aslında bir özetini sizinle paylaşmak istiyorum, böyle ufak ufak konu başlıkları olarak geçmek istiyorum.

Eğitim faaliyetleri kapsamında muhtarlarımıza, kurum personelimize, kolluk personelimize, kadın-erkek demeden tüm vatandaşlarımıza eğitimler veriyor, bu konuda bilinçlendirme faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Eğitim faaliyetleri kapsamında yine 25 Kasım'da, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Haftası'nda, İstanbul Valiliğimizin koordinesinde 39 ilçemizde ilçe meydanlarında farkındalık çalışması kapsamında bir çalışma yürüttük. Onun da çok verimli geçtiğini ifade etmek isterim. "Gençlik Şiddetin Karşısında" sloganıyla Sayın Valimizin teşrifleri, İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırma Merkezi ile akademisyenlerin, ilgili kurumların, üniversite öğrencilerinin katılımıyla yine bir farkındalık ve bilinçlendirme çalışmasını gerçekleştirdik. Şiddetin

önlenmesi ve mağdurların korunmasında kolluk kuvvetlerinin rolünün son derece önemli olduğunu biliyoruz çünkü şiddete uğrayan kadınlar ya da şiddete uğrama riski olan kadın ve çocukların ilk başvuracağı yerler genellikle kolluk birimleri oluyor. Bu nedenle de özellikle kolluğun etkin bir şekilde birçok konuda eğitilmesi için yaklaşık üç gün süren bir çalıştay düzenledik. Burada polis memurlarımız, aile içi şiddet bürolarında görevli komiserlerimiz, büro amirlerimiz geldiler, yine, kurumların ilgili temsilcileri, il göç müdürlüğünden arkadaşlarımız gelerek burada karşılıklı sorunları masaya yatırarak çalıştayımızı gerçekleştirdik. Bunun dışında, koordinasyon kurulu toplantılarımızı aktif bir şekilde gerçekleştirdiğimizi özel sohbetlerimizde de ifade etmiştik. Mutlaka düzenli bir şekilde koordinasyon toplantılarımızı yaparak kurumlar arasında koordinasyonu gerektiren hususlar varsa bunların hepsini kurulda değerlendiriyoruz ve buna ilişkin de hazırlamış olduğumuz tutanakları, kararları ilgili kurumlarla paylaşarak takibini yapıyoruz. Kadına yönelik şiddetle mücadelede aslında her zaman ifade ediyoruz ama biz bunu bir sebep değil bir sonuç olarak görüyoruz. Dolayısıyla, Sayın Valimizin koordinasyonunda, Valiliğimizin koordinasyonunda, himayelerinde gerçekleştirdiğimiz birçok projeye; sosyal projelerle, sportif projelerle, sanatsal projelerle yani daha çok projeler kapsamında kadınlarımızı, çocuklarımızı, gençlerimizi güçlendirmenin mücadelesini veriyoruz.

Şimdi, böyle çok sizi sıkmadan birtakım projelerden, özellikle Valiliğimizin yürüttüğü projelerden bahsederek konuşmamı sonlandırmak istiyorum. Ödev Evleri Projemiz, özellikle dezavantajlı mahallelerde yaşayan çocuklarımızın okul sonrasında nitelikli zaman geçirecekleri, kitap okuyabilecekleri ve dersleri konusunda yardım alabilecekleri mekânlar olarak dizayn edildi. Genellikle dezavantaj mahalleleri seçiyoruz, bunu 39 ilçe kaymakamlığımızın koordinasyonunda gerçekleştiriyoruz. Şu anda ödev evi sayımız 158'i buldu, birçok ilçede de ödev evlerinin açılmasıyla ilgili planlama faaliyetlerimiz devam ediyor. Tabii, aslında burada önemli olan, atıl kalan binaların değerlendirilmesi; bu amaçla, kamuya ait atıl olan binaları biz bu şekilde değerlendirerek vatandaşlarımızın hizmetine sunmuş oluyoruz.

Tabii, günümüzde çocuklarımızı bekleyen birçok risk var. Dijital bağımlılık başta olmak üzere çocuklarımız birçok tehditle karşı karşıya olduğu için ödev evlerinde özellikle çocuklarımızın hem sosyalleşmeleri hem de akademik gelişimlerinin desteklenmesi konusunda onlara bir fırsat sunmuş oluyoruz aslında. Bu proje kapsamında Valiliğimiz tarafından kaymakamlıklarımıza yaklaşık 25 milyon TL'lik bir destek sunuldu. Tabii, bundan sonraki süreçte ihtiyaç oldukça da kaymakamlıklarımızı Valiliğimiz tarafından desteklemeye devam edeceğiz inşallah.

Bir diğer projemiz... Burada ödev evlerimizden örnekler var, ödev evlerimiz bu şekilde yani bir kütüphane formatında; içinde yazıcısı var, teknik anlamda donanımları var. Hatta biz her ödev evinde küçük bir mutfak açalım, öğrencilerimize ikramlıklar verelim istiyoruz yani onları oraya bağlamak, motive etmek amacıyla da açıkçası birçok destekte bulunuyoruz. Bunun dışında, özellikle ara tatillerde birçok kurs açıldı yani akademik desteklemenin dışında da çocuklarımızı sosyal, sportif ve sanatsal alanlarda da destekleyerek, kurslar açarak onların kendilerini kendi evlerinde hissetmelerini sağlamak istiyoruz, kurumla olan aidiyet duygularını pekiştirmek istiyoruz.

Bir diğer projemiz öğrenci meclislerine geçelim, bundan da biraz kısaca bahsedebilirim. Türkiye Yüzyılı Çocukları Projemizle LGS'de 500 tam puan almış olan öğrencilerimize İstanbul Çocukları Vakfı olarak, Valiliğimizin himayesinde, hayırseverlerimizin desteğiyle burs veriyoruz; aylık 5 bin TL'lik bir burs veriyoruz. Tabii, biz şunu biliyoruz: Bu zeki çocukların, kendilerini her anlamda geliştirme konusunda bu kadar istekli olan çocuklarımızın bu vatanla olan bağlarını sürdürmelerini istiyoruz. Bu projedeki temel amacımız şu: Evet, yurt dışında okuyabilirler, başka yerlere gidebilirler ama eğitimlerini aldıktan sonra ülkelerine tekrar geri dönsünler ve bu toprakla, bu vatanla olan bağlarını devam ettirsinler istiyoruz. Dolayısıyla, üstün yetenekli, zeki çocuklarımızı da bu anlamda destekleyerek her konuda onların yanında olduğumuzu hissettirmeye çalışıyoruz. Çocuklarımıza her ay yaklaşık 4 milyonun üzerinde bir burs ödemesi gerçekleştiriyoruz.

Yaptığımız faaliyetlerden fotoğraflar var. İstanbul Öğrenci Meclisi, Sayın Valimizin hakikaten çok önemseydiği, üzerinde durduğu, takip ettiği bir proje. Bu proje de İstanbul Valiliği olarak, İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü koordinatörlüğünde yürüttüğümüz bir proje. Her okulumuzdan -sınıflardan başlıyoruz- 1 erkek, 1 kız öğrenci temsilci seçiyoruz ve bu da seçimle oluyor. Sonrasında, okuldan temsilciler seçiyoruz; 15 kişiden oluşan okul temsilcilerimiz oluyor, öğrenci temsilcilerimiz. Daha sonra, tüm okullarımızın öğrencilerinin katıldığı bir seçim yapılıyor ve 35 kişiden oluşan bir ilçe meclisimiz oluşuyor, daha sonra da ilçe meclislerinin bir üstü de il meclisi ve 101 kişiden oluşan... Tabii, bunların yarısı yetişkin, yarısı çocuk ve biz şuna çok önem veriyoruz: Kız çocuklarının ve erkek çocuklarının eşit olarak bu meclislere katılımlarının sağlanmasına önem veriyoruz ve buradan başlayacağını düşünüyoruz. Çocukların kendi fikirlerini, kendi düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilecekleri bir ortam oluşturmaya çalışıyoruz ve bunun demokrasi kültürüne çok ciddi katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Dolayısıyla, bu kapsamda da öğrencilerimizin karar alma mekanizmalarında bulunmaları, hoşgörüyü, millî ve manevi değerleri daha da güçlendirerek katılımcı olma, iletişim kurabilme, kamuoyu oluşturabilme becerilerini kazandırmak istiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Sayın Valim, bir sonraki programa geçmek için acele etmeliyiz, sadece şiddet içerikli konuları...

İSTANBUL VALİ YARDIMCISI SERAP ÖZMEN ÇETİN - Şöyle, Sayın Başkanım, dediğimiz gibi, biz şiddet üzerinden değil ama şiddeti ortadan kaldırmak adına yapmış olduğumuz sosyal projeleri sizinle paylaşmak istiyoruz. Dolayısıyla yapmış olduğumuz bu projeler şiddetin önlenmesi noktasında katkı sağlayacak projeler. O yüzden özellikle Valiliğimizin yürüttüğü projeleri sizlere arz ederek sizleri bilgilendirmek istedik.

Bir diğer projemiz Enstrümanlı Okul Kalmasın Proje'mizde de Valiliğimiz tarafından ilimizdeki okulların çok büyük bir bölümüne müzik atölyeleri kuruldu ve enstrüman temini yapılarak çocuklarımızın derslerini daha verimli geçirebilmeleri adına bir destekle bulunuldu. Şu anda 20 milyon TL'lik bir bedelle müzik atölyeleri için enstrüman ve araçlar temin edilerek 196 okulumuza teslim edildi. Yine, İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından 55 lise ve 5 ortaokul için 39 milyon 915 bin TL'lik kaynakla müzik aletleri yapımı, müzik sınıfı yapımı ve malzemeleri alımı süreci başlatılmıştır. Ben bu kadarından bahsedeyim, sona kalınca tabii, biraz daha hızlandırılmış bir şekilde sizlerle paylaştım.

Kadına karşı şiddetin olmadığı, kadınlarımızın ayakları üzerinde daha dik durdukları bir Türkiye'yi inşallah sizlerle birlikte hep beraber sizlerin desteğiyle inşa edeceğiz diyoruz. İlimize teşrifleriniz için şükranlarımızı arz ediyorum Sayın Başkanım, sayın vekillerim.

Toplantımızın verimli geçtiğini biz düşünüyoruz ama umarım sizler açısından da verimli bir toplantı olmuş diyor, hepinizi tekrar sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Evet, Sayın Kaymakamımız başta olmak üzere, açıklama yapan Sayın Valimize, diğer uzmanlarımıza da çok teşekkür ediyoruz. İnşallah geniş bir zamanda İstanbul'da ayrı bir brifing alırsınız. Sağ olun.

GAZİOSMANPAŞA KAYMAKAMI İSKENDER YÖNDEN - Sağ olun efendim, teşekkür ederiz.

Kapanma Saati: 17.54

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.46

BAŞKAN: Mustafa Hulki CEVİZOĞLU (İstanbul)
BAŞKAN VEKİLİ: Asuman ERDOĞAN (Ankara)
SÖZCÜ: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)
KÂTİP: Zuhul KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş)

---- 0 ----

(Yeşilköy ŞÖNİM)

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - 6284 sayılı Kanun'un kabulüyle birlikte 6 Aralık 2012 yılında hizmete girdik, aynı yerleşkede devam ediyoruz o tarihten bu yana. 10 sosyal çalışmacı, 9 psikolog -aralarında klinik psikolog da olmak üzere- 19 mesleki kadro ve diğer destekçi kadroyla birlikte 7/24 hizmetlerimizi sunuyoruz. İstanbul çok büyük bir metropol, kendi dinamikleri çok farklı, çok çeşitli. Orada, sunumda sorulara ilişkin de birkaç notumu aldım. İstanbul'da bugüne kadar dediğim gibi 7/24 çalışıyoruz. İlk açıldığı günden bu yana -İl Müdür Yardımcımın da dile getirdiği gibi- mağdurun daha fazla örselenmemesi adına, özellikle kadın konukevi talebi olduğu takdirde bizim irtibat polisimiz kanalıyla ilçelerde bulunan aile içi şiddet bürolarının koordinasyonu buradan sağlanıyor. Anadolu yakasında barınma talebiyle yani kadın konukevi talebiyle direkt kolluğa başvuran kişilerin veya aldığımız ihbara binaen bizim kolluğu kişinin adresine yönlendirdiğimiz tüm vakaların koordinasyonu buradan sağlanıyor. Müdür Yardımcımın da söylediği gibi "Anadolu yakasındaki ilk kabul" dediğimiz "Avrupa yakasında ilk kabul dediğimiz" kolluk tarafından barınma talebi oluyor. Bunun haricinde, vatandaşlar danışmanlık hizmeti almak üzere veya şiddetle ilgili, maruz kaldıkları şiddete yönelik bazı tedbirlerin alınması veya değiştirilmesi gibi konularda bizzat da başvurabiliyorlar veya kamu kurum ve kuruluşlarının ihbarı sonucunda bizler vakalara direkt ulaşıyoruz. Günlük sirkülasyonumuz, günlük sayımız için gerek telefon gerek müracaat adına konukevi haricinde bireysel başvuruların da az bir sayıda olduğunu söyleyemem maalesef. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi açılmadan bu alanda çalışan bir kişi olarak "Sayılar yükseliyor mu veya azalıyor mu?" diye böyle bir soru geldi; şimdi, bu çok tartışılacak bir konu tabii ki. 6284'ün kabulü sonrasında tabii ki hizmetin daha kolay ulaşılabilir olması ve ŞÖNİM'lerin açılmasıyla, ilçelerde aile içi büroların kurulmasıyla birlikte mağdurların direkt başvuru, direkt hizmet anında başlatabilecek bir durum olduğu için buna yönelik illerde birçok çalışma yapıldı hâliyle. Şiddete yönelik bilgilendirme çalışmalarımız aktif şekilde bir şekilde devam ediyor. Tabii ki mağdurların sayısını -maalesef diyerek söylüyorum- bilinirlikle birlikte çoğalmasını da göz önünde bulundurmamız lazım... Şiddetin de maalesef bu yıllarda acı bir gerçek ama çoğaldığını...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Burada mağdurlar var mı şu anda?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Hayır efendim, burada sadece idari personel var. Bu saatte mağdurumuz yok ama bazen geç bir saatte bize telefonla ulaşıyorlar, bu saatten sonra direkt zaten kolluğu yönlendirerek anında müdahale, yerinde müdahale ediyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Burada telefon merkezi mi var? Call Center gibi.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Telefon merkezimiz var, 7/24.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Burası sürekli açık mı?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Evet, sürekli açık. Akşam saatinde meslek elemanı muhakkak nöbetçimiz, meslek elemanının hâliyle bir vakayla konuşması çok önem arz ediyor siz de takdir ederseniz, o anki durumunu doğru analiz etmek, doğru hizmeti başlatmak adına. Anlık, kritik bir durum olduğunu anladığımız takdirde ivedi bir şekilde kolluğu yönlendirerek güvenliği sağlama noktasında hizmetlerimizi sürdürüyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Bir yerde şiddet varsa o kadıncağz sizin telefonunuzu nereden bilecek? Yani siz bilirsiniz, duyulur bir kuruluş oldunuz mu? Buranın telefonunu nereden arayacak da burayı arayacak?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Evet. Öncelikle, 183, Bakanlığımızın ihbar hattı kanalıyla öncelikle. 183'ün sizlerin de bildiği üzere birkaç dilde tercümanı var. Yabancı uyruklulardan bahsettik, 183'ün birçok dilde tercüman personeli var ana koordinasyon merkezinde. İlimizde Şili uyrukludan Suriye uyrukluya -az önce gelince hızlıca şöyle bir verilere de bakma gereği duydum- sadece ülkemizde yaşayan değil, turistik amaçlı gelmiş, farklı amaçlı gelmiş veya zorla getirilmiş birçok farklı farklı uyruğa sahip kişi var. Çoğu zaman birden fazla çocukları oluyor, yabancı uyrukluların çocuklarının da çok ciddi mağduriyete maruz kaldıklarını, bir de böyle bir döngüsü olduğunu görüyoruz süreç içerisinde.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Aile içi şiddet değil, her türlü. Şimdi, trafikte bir kadın sürücü erkek bir başkasıyla kavga ediyorsa o da ona sopayla vuruyorsa arayabiliyor mu burayı mesela? Aile şiddet mi olması lazım ŞÖNİM için?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Aile içi, "aile" diye tanımlanan efendim.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet bizim konumuz. Hani miras uyuşmazlığı gibi, trafik gibi...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Trafikte kadın şoföre saldırı var, kadına şiddet bu.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, orada dahil oluyoruz, kadın olmasından dolayı.

Başkanım, buranın fiziki koşulları oldukça yetersiz, yeni bir bina arayışı içerisindeyiz; inşallah, en kısa sürede taşınacağız. Hem bu temsil anlamında hem de alan çalışanlarımıza sıkıntılı, sığmıyoruz. Nasip olursa -çalışmalara başladık- en kısa sürede taşınmış olacağız.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Kaç yıldır buradasınız?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Epey uzun bir süre, kiralık bir bina. Epey uzun süredir buradayız.

183'le ilgili sorunuza bir açıklık getireyim, Elmas Hanım da mutlaka getirecek ama bilinirliğiyle ilgili kamu spotları ayrı var; kamu spotları hazırlanıyor ve yayınlanıyor. Bunun dışında biz, kaymakamlık binaları, KYK yurtları, riskli alanlar, bütün kamu kuruluşlarında afişlerimizi, broşürlerimizi dağıtıyoruz. Sosyal hizmet merkezlerinin verdiği tüm eğitimlerde vatandaşa mobil sosyal hizmet kapsamında bu bilinirliğini artırmaya yönelik faaliyetlerimiz devam ediyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Telefonlara mesaj gidiyor mu? Hani bazen geliyor ya, polisten.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şimdi birleştirilmesi çalışması var Sayın Başkanım, 112 çatısı altında 183'ün de olması, Bakanlığımız böyle bir çalışma yürütüyor; o zaman bu bilinirlik kısmı çözülmüş olacak. Çok yakın zamanda böyle bir entegrasyon çalışması var. O, tam dediğiniz gibi artık hani tek bir hatta toplandığında vatandaşın erişimi de kolaylaşmış olacak inşallah.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - 6284'ün 8/6 maddesi gereğince kişilerin kimlik bilgilerinin gizlenmesi durumunda irtibat adresi ŞÖNİM olduğu için gizlilik kararlarının koordinasyonunu ve devamını veya gizlilik kararına ek olarak çocuklarına gizlilik kararı gibi ek kararlar dâhil edilmesi gibi bütün işlemleri buradan yürütüyoruz. Aynı zamanda teknik yöntemlerle takip, elektronik kelepçe, şiddet önleme ve izleme merkezlerinin önemli işlerinden bir tanesi. 2015 yılından beri pilot illerden bir tanesiyiz. Yoğun bir müracaatımız var elektronik teknik yöntemlerle takip boyutunda. Mahkemeler...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Siz onları polise söylüyorsunuz, bunları polis yapıyor herhâlde?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Çeşitli yollardan...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Siz kelepçe takıyor musunuz?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Yok, biz takmıyoruz efendim. Yönetmelik şunu söyler: Kişilerin tespitinde, diğer önleyici tedbir kararlarının yeterli olmadığı, şiddet eyleminin devam ettiği süreçte, failin artık yüksek risk teşkil ettiği kolluk tarafından tespit edilmesi, bazen mahkemelerden de tespit edilmesi... Bizler işin mutfak kısmındayız; mesleki boyutta mağdurla gerekli görüşmeleri gerekli evrakın teminini mahkemeye ileterek kişi hakkında tedbir kararının alınması, uygulanmasını ve devamında da... Tabii uygulamayı bizatihi kolluk yapıyor, uyguluyor ve devamlılığında takibi.

Tedbir karar sayısı ilimizde oldukça yüksek. Şöyle bir notumu aldım çünkü her gün değişen tedbirler bunlar; 60 bine yakın 2024 yılında bir "önleyici tedbir kararı" diye faililere alınan tedbir kararları var; bir de koruyucu tedbir kararları, mağdurlara aldığımız kararlar var. 7/24 esasıyla, mesleki yönden vakanın ilk teması önemli. Bir meslek elemanı ile görüşmesi, durumunu orada analiz etmesi önemli. Çok sıradan, sadece bilgi almak için bile arayıp ama kişinin çok ciddi tehdit altında olduğu gibi değişik tespitlerimiz olabiliyor. Mesai sonrası 17 ila sabah 8 arası yaklaşık 30 telefon alıyoruz sadece 183 ihbarıyla, vatandaşlar da bilinirlikten dolayı direkt arayıp bilgi alabiliyorlar geç bir saatte.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Gündüz mü geliyor telefonlar daha çok gece mi?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Hiç fark etmiyor, gece yoğunluğu daha farklı olabiliyor telefon boyutunda.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Elektronik kelepçe tespit komisyonu burada toplanıyor; yani onu dile getirmek istedim. O tespit komisyonunda polis irtibat noktası görevlimiz, meslek elemanı ve ŞÖNİM Müdürü bu elektronik kelepçe kararı alınmasında mesleki açıdan değerlendirme yapıyor, polis irtibat görevlisi tarafından aile içi şiddet konuları daha önceki ihalleri...

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Suç kaydı var ise...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Daha önceki tedbirlerin işe yarayıp yaramadığı gibi kriterler değerlendiriliyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Ama bu kararı mahkeme veriyor.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Tabii.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Mahkemeye biz sunuyoruz, mahkeme kararı veriyor Sayın Başkanım.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Birisi sizi aradığında ne yapıyorsunuz? Kolluğa mı bildiriyorsunuz hemen?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Kişilerin farklı talepleri olabiliyor.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Şiddet için.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Şiddet yani anlık bir şiddet durumu varsa doğal olarak müdahale edecek birim kolluk olduğu için anında kişinin kolluk vasıtasıyla... Bazen sadece danışmak için ya da yaşadığı bir durumu dile getirmek adına "Ne yapabilirim?" diye arıyorlar. O konuşmadan kritik bir durum elde ettiğimizde, kritik bir an olduğunda ya da bazen kendisi söylemeyebiliyor, mesela "Bu olursa ne olur?" gibi sorularla geldiğinde çok spesifik bir durum var ise kolluğu devreye sokuyoruz. Bizim sosyal hizmet merkezleri -orada da size aktardığımız gibi, ilçelerde bulunan sosyal hizmet merkezleri- tüm ilçenin bu tür durumlarına vâkıf olduğu için evinde inceleme yapıyor, sadece vakaya değil evde çocuk -sosyal hizmet bir bütündür nihayetinde- engelli ya da yaşlı birey varsa yani kendini savunamayacak bireyler varsa, aile içi ya da cinsiyetinden kaynaklı bir şiddet durumu söz konusuysa... Başkanımız sordu ya, bir trafik durumu öyle vakalar bile geliyor mesela, sadece bir temas etmiş karşı tarafla fakat ısrarlı takip devam etmiş, bir şekilde ulaşmış gibi.

Şiddet şekillerine, şiddet türlerine bakacak olursak yani şiddete maruz kalmış kişilerin yüzde...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Yüzde 47'ydi değil mi fiziksel?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Evet, fiziksel şiddet şiddet vakaları içerisindeki oranı yüzde 47. "Barınma" der iken barınma da sonuçta bir kişinin böyle bir metropolde dışarıda kalması

birçok şiddete açık olması anlamına geliyor. O yüzden bizler "barınma" diye adlandırdığımız vakaların bir şiddet olasılığı her zaman ihtimaller arasında bulunuyor.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Peki, bir şey sorabilir miyim?

Mesela bir erkek size telefon açtı, uyuşturucu madde kullanan çocuğu tarafından şiddete maruz kalıyor ve hayati riski var, onunla ilgilenmiyor musunuz erkek olduğu için?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - İlgileniyoruz, "aile içi şiddet" denildiğinde cinsiyet ayrımı yapılmıyor. Birçok elektronik kelepçeyle -az önce söylediğiniz gibi- maruz kalan, şiddet mağduru olan erkekler de bulunuyor; özellikle orta yaş grubu ve özellikle dediğiniz gibi madde söz konusuysa, birçok mağdur pozisyonunda olan erkeğimiz de var tabii ki. Tabii, elektronik kelepçe ve madde temelinde madde.

İlimizin genel profiline...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Affedersiniz, erkek nasıl mağdur oluyor, ne oluyor da?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Oğlundan ciddi anlamda şiddet veya...

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Madde kullanan çocuğu taciz...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Eşinden değil de çocuklarından...

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Çoğunlukla çocuk şekliyle karşımıza çıkıyor.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Sayın Başkanım, yaşlı da gelebiliyor.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Danışmanlık hizmeti de veriyor musunuz?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Danışmanlık hizmeti, önleyici tedbirler tabii ki yani bir mağdur pozisyonundaysa cinsiyeti fark etmeksizin biz mağdur olarak ona hizmetimizi sunuyoruz.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Bir açıklık getirebilir miyim?

Yaşlı, engelli, erkek-kadın, mülteci; tümü şiddet mağduruysa bizim konumuz, yani aile şiddet nedeniyle bizim konumuz. Maalesef yer yer yaşlılar da geliyor, madde kullanımı nedeniyle oğlunun ya da işte damadının ya da kızının uyguladığı şiddet nedeniyle başvurabiliyor; böyle vakalarımız da mevcut.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Günlük ortalaması var mı?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - 31 başvuru var, fiziksel olmasa bile telefonla başvuran, telefonla bilgi almak için gelen veya kadın konukevinin koordinasyonunu sağladığımız 30'un altına düşmüyoruz günlük.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Günlük kadın konukevi günlük başvuru sayısını da paylaşabilir misiniz Elmas Hanım?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - 26.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - 26 kişi kalmak istiyor yani?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Evet.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Günlük giriş bu, bu önemli, evet.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Ortalamamız 26, 2024 için.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Kastamonu) - Barınma nedeniyle başka illere gönderiliyor bazı kadınlar. Bunu nasıl belirliyorsunuz?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Şimdi bizim 40 kapasiteli 2 ilk kabulümüzde 40 kapasitenin çok çok üstünde hizmeti devam ettiriyoruz. İlk kabullerimiz aslında 40'ar kapasiteli ama pazartesi günleri çoğu defa 80'leri zorladığımız oluyor. Onlar zaten formülize edilmiş işte "yavru yatak" denilen formülle vesaire, böyle bir kişiyi dışarıda bırakmamız çok mümkün değil yani.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Yakın illere mi gidiyor peki?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Anlık il dışı nakillerini süreç içerisinde... Hemen o gün sadece "Yerimiz dolu." diye anlık bir il dışı naklini gerçekleştiriyoruz. Öncelikle, kişinin mağduriyetini, riskini -öncelikle riskini- tespit ederek Kadının Statüsü Genel Müdürlüğümüzün koordinasyonuyla ivedi bir şekilde, kişinin de rızasıyla kişiyle ilgili bu kararı birlikte veriyoruz.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şurada önemli olan husus var: Bazen bu süreç alabiliyor çünkü "4/1-ç" dediğimiz en üst düzey kimlik değiştirme kararı alacağınız vakayı önce bu işlemleri tesis ettikten sonra -ya da koruma gizlilik ya da boşanma süreci varsa ayağına dolanmasın bu hususlar- bunları halledip sonra nakil seçeneğini değerlendiriyoruz çünkü hani gizliliğinin de ifşa olmaması için tedbirlerini tekrar İstanbul üzerinden alıyoruz, yeri deşifre olmuyor bu şekilde. Bir mesleki çalışmanın sonucu nakil değerlendirmesi, hemen yaptığımız bir işlem değil; onu da aktarmak istedim.

FATMA SERAP EKMEKCİ (Kastamonu) - Güvenlik gerekçesi olmasa da başka illere gönderdiğiniz mağdurlar var mı?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şöyle Sayın Vekilim: Onda da mümkün olduğu kadar il dışı seçeneğini ilimizle bir bağı yoksa, ailesi, işi burada değilse ve buraya bağlayan bir unsur yoksa değerlendiriyoruz kendisini, öneriyoruz. Yer yer bu karşılık buluyor, yer yer de maalesef diyor ki: "Ben İstanbul'da yaşayacağım, burası çok güzel bir kent, burada mutluyum."

Kalma sürelerini de şöyle açıklayayım: Bu kalış süreleri düştü, barınma vakaları çok sirküle olan vakalar yani sürekli il il geziyor. Bu vakalarda tabii ki çok farklı dinamikler var, şimdi burada açmaya kalkarsak işin içinden çıkamayız ama bu bizim önceden hizmet verdiğimiz kitlede -Elmas Hanım da söyleyecektir- bazılarında iki ay yani bu devir hızı daha yüksekti. Şiddet

mağduru uzun soluklu hizmet alıyor, hizmetten faydalıyor, işte kimlik değişimi ya da gizlilik kararları, okul durumları... İki yıl da baktığımız kadınıma oldu kimlik değişim süreçleri devam eden, altı ay baktığımız da, sekiz ay baktığımız da ama şimdi o devir hızı düştü yani bu barınma ihtiyaçları için farklı bir formülasyon gerekiyor.

Şöyle bir dinamik de var: Bizim odak noktamız şiddet mağduru ya, bizim ona yönelmemizin önünde de bazen bariyer olabiliyor çünkü "barınma" dediğimiz grubun içerisinde psikiyatrik rahatsızlığı olanlar, işte hafif düzeyde mental sıkıntıları olanlar; bunlar da bizim hizmet verdiğimiz kitlede, onu dışarıda bırakma şansımız yok ama onlar biraz daha bizim zamanımızı ve enerjimizi alabiliyor. O yüzden esas odak noktamıza biraz daha yönelmek için aslında bu barınmayı -keşke açabilse- belediyeler kanalıyla yürütmeyi çok arzu ediyoruz. İnşallah, dediğim gibi...

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Bir de ben şeyi sormak istiyorum: Kız çocuğuyla gelen bir mağdur kadın için sorun yok, kurumda kalabiliyor, ama 12 yaşından büyük erkek çocuğuyla geldiği zaman süreç nasıl işliyor?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Sunumda da aktarmıştık. Biz psikososyal gelişimine bakarak 13, 14'ü de kabul ettik Sayın Vekilim, mağdur olmasın diye. Bunun üzerine çıktığında riskler, başka sosyal riskler oluyor. Orada diyoruz ki bu süreç zarfında en azından "Bizim güvenli kurumlarımız var, oralarda barındırılabilir ve size..."

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Çocuk evinden mi bahsediyorsunuz? Mesela, 17 yaşındaki bir erkek, çocuk evinde mi kalacak?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, öyle bir noktada genellikle, onu öneriyoruz.

SOSYAL ÇALIŞMACI MURAT DERİN - Ona karar vermesi de çok güç bir şey yani yetişkin mi, olgun mu, kemik yaşı kaç gibi çıkılmaz bir süreç.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, orada da farklı dinamikler geliyor, siz de uzmansınız, biliyorsunuz hani...

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Ya da engelli çocuğu varsa annenin nasıl oluyor mesela?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şöyle: Engelli çocuklarda biraz daha kabulüne, kilosuna bakıyoruz eğer idare edebildiğimiz boyuttaysa ayırmıyoruz sayın vekilim. Biz her olayı biricik yani kendi içinde özel değerlendirmeye çalışıyoruz; orada ara formüller var yani ayırmadan ne yapabiliriz gibi. Bazen sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfımızdan kira, eşya yardımıyla bir şekilde çözmeye çalışıyoruz yani bir yöntem bulmaya gayret ediyoruz. Bizim de temel hedefimiz anne ve çocuğun ayrılması.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Sayın Vekilim, orada şunlar yapılıyor: Yakın akrabalarından güvenli görülen kimseler varsa onu bulmaya çalışıyoruz.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, ona da bakıyoruz.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Yani her ihtimali düşünüyoruz.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, düşünüyoruz, elimizden geldiği kadar.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Peki, yerel yönetimlerle hiç mi iş birliğiniz yok?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Var.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - En azından barınma konusunda, kapasite konusunda; sorun çözülebilir.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şöyle: Yerel yönetimlere ait 6 tane konukevimiz var; kapasitesi 146. Bizim elimiz hep o yerel yönetimlerin üstünde, gidiyoruz, nasıl...

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Ruhsatlı Bakanlığımızdan.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Bakanlığımızdan ruhsatlı bunlar ve koordinasyonu bizim üzerimizde. Kadınların girişi, çıkışı; tümünün yetkisi bizde.

Onları her konuda destekliyoruz yani oradaki akışı. Sıkıştıklarında ve destek almak istediklerinde gerekli rehberliği mutlaka ŞÖNİM üzerinden kurguluyoruz.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - İstanbul'da şu an 39 belediye mi var?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - 39 ilçe var.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - 39 ilçe var, kaç belediyenin böyle bir konukevi var?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - 6.

Temel hedefimiz zaten 100 bin nüfusu varsa...

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - 6 tane fiili var zaten onlar da bizden ruhsatlı, ruhsatsız işleten yok.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - 6'sıyla...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - 6'sıyla şu an konukevimiz var "100 bin nüfus üzerinde" diyoruz ya 2 ilçe 100 bin değil, biri Şile, biri de Çatalca; onun dışındakilerin nüfusu 100 binin üzerinde dolayısıyla açabilirler. Hepsinin 2-3, bazıları 800 bin nüfuslu yani gerekli.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Yerel yönetimlerin bu işe...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Bakanlığımız koordinesinde sürdürmeye çalışıyoruz, bu da bizi tabii ki birazcık... Dediğim gibi bu diğer kısmı halledebilirsek çok daha rahat yönetiriz.

ALİYE COŞAR (Antalya) - Bu konukevlerinin yetersiz olduğunu, çoğaltması gerektiğini -tamamen sizin gözlemlerinizi söyleyebilir misiniz?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şimdi, şöyle, kendi şahsi kanaatimi sorduğunuz için aktarmak istiyorum. Aslında konukevleri var, vatandaş örneğin Kocaeli'ndeki tercih etmiyor, kapasite

boş bazı konukevlerinde. Biraz İstanbul'un dışına yaymamız gerekiyor, çıkmak istemiyorlar, o bizi çok zorluyor; bağı yok, hiçbir şeyi yok ama İstanbul'dan hizmet almak istiyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yasa gereği.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Ben Aydın'dan geldim, Aydın'da yaz dönemi çok ciddi talep gelir bize, tatil bölgesi olduğu için, maalesef bu işin gerçeği. Kış dönemi daha hafif geçer ama yaz dönemi il dışından çok fazla talep gelir. Çünkü vatandaşımız otobüse binip otogarda indiğinde polise "Ben barınacak yer arıyorum." dediğinde polis buna işlem yapmak zorundadır.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Ben bir şey söyleyeyim: Yasa gereği belediyelerin açması zorunlu mu ŞÖNİM'leri?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Evet, evet. 5393 sayılı Belediye Kanunu maddesinde.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Evet, zorunlu. Şöyle: 100 bin nüfusu olanlar açarlar.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Konukevi, konukevi. Konukevi açmak zorunda.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Peki, kaç yatak kapasiteli açmak zorunda, asgarisi var mı bunun?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Yani yönetmelikte "maksimum 40" diyor. Oradaki hizmetin daha nitelikli mağdura ulaştırılabilmesi için ama 20 ila 40 arasında açabilirler.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Orada çalışan personel devlet memuru mu oluyor?

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Madem yasa gereği konukevi açmak zorunlu İstanbul'un 39 ilçesinde kaç tane konukevi var?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - 6 efendim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Peki, açılmadığı zaman yasalarda yaptırımı oluyor, o nedir mesela?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - İşte, bunda yaptırım...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yok mu?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Yok, teşvik var.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Sayın Başkanım, orada Sayın Valimizin de yazıları var, teftiş dönemlerinde, tabii İçişleri Bakanlığının teftişlerinde belediyelere bu teklifler gidiyor ama icrası anlamında hızlı ilerleme şansı olmuyor.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Şöyle olabilir: Mağdur olan kadınlar dava açtıkları zaman hizmetin kötü, geç veya iyi bir biçimde işlememesi sebebiyle o dava görülür ve hizmet kusurundan tazminat yükümlülüğü doğar.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Dava açtığında... Bütün belediyeler de etkili olur, siyasal olarak, kendi propagandalarını yapmak açısından, kadına sahip çıkmak açısından açmak kendi lehine. Anlamadım ben şu an, niye olmuyor.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Sayın Vekilim, orada gizlilikten kaynaklı bir durum var ya, o kısıma girilemiyor çok fazla.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Görünürlüğü olmadığı için...

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Ha, reklam kısmı yok.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Reklam boyutu var aslında.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Var ama işte gizli kalması gerekiyormuş ya.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Ama işte isim vermeyecek, özel hakkın mahremiyeti...

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Bence de "Şu kadar kapasiteli açtık." diyecek.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) - Küçük bir park açılınca bile herkes reklamını yapıyor.

Madem son beş dakikamız var -öteki programa gecikiyoruz- bu süre içinde hızlıca söyleyeceğiniz, ekleyeceğimiz bir şey var mı burayla ilgili?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Genel olarak şiddet önleme ve izleme merkezlerinin iş yükünden bahsetsek de ciddi anlamda -her ne kadar meslek elemanı olsak da- zorlayıcı vakalarla çalışıyoruz. Yani -sağ olsun, idarecilerimiz her zaman öngörüyorlar- gerçekten çok kritik, anlık, telefonla "Ben şiddet görüyorum." deyip arkadan silah sesleri duyulan vakalar oluyor, anlık hem polisi koordine etmek... Böyle uç vakalara kadar karşılaştığımız durumlar olabiliyor. Şu an keşke şiddeti hiç konuşmasak, farklı şeyler konuşsak ama buna yönelik mücadele için ciddi, güçlü bir ekiple başta Kadın Hizmetleri İl Müdürlüğümüz olmak üzere ve şimdi Anadolu yakasında yeniden bir şiddet önleme ve merkeziyle beraber bu yolda hizmetlerimizi daha efektif sürdürmek için bizler hazırız, buradayız.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Şiddete anında müdahale etme imkânınız var mı sizin?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Kolluk aracılığıyla var efendim.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Kaç dakika sürüyor, mesela şimdi telefon çaldı diyelim?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Yani aile içi şiddet bürularının her ilçede olmasından kaynaklı... Tabii, bu ilçesine, coğrafi bölgesine, nüfus yoğunluğuna kadar değişebiliyor ama vakalar çoğu zaman... Aslında hepsini olmasa da ilçe emniyet müdürlükleri birçok vakasını biliyor aslında; onların da öyle bir veri bankası var. Tabii hiç kaydı olmayan kişiler de başvurabiliyor yani çok kısa sürede ulaşıyorlar.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Sayın Başkanım, o konuda KADES'le ilgili bir çalışma yapılmıştı, üç dakika civarında erişim hızı var.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - İki buçuk dakikayla üç dakika arasında.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Biz lokalde ulaştığımızda da çok hızlı... Örnek vereyim, geçen bir hastanede görüşmedeydi kadını, mahkemede hâkim "Hangi hastaneden alınıyor rapor?" dediğinde maalesef avukat da boşluğuna gelerek hastanenin yerini söyledi, biz o anda emniyete eriştik ve anında oraya ekipleri gönderdik çünkü aile de orada konumlanabilir, gidebilir. Yani çok hızlı aksiyon almaya gayret ediyoruz.

Ben bir hususu dikkatinize arz etmek isterim. Biliyorsunuz ki 6284 sayılı Kanun koruyucu, önleyici bir hukuk metni, tam bir ceza yasası değil. Malumunuz, bizim kurumlarımızın birçoğu elektronik kelepçede ihlaller gibi, diğer hususlar gibi zorluk yaşıyoruz, şu anlamda yaşıyoruz: Tedbir veriyor hâkimlerimiz, hiçbir sıkıntı yok ama fail durumu kavradı. Örneğin, tebellüğ etmekten imtina ediyor, tebellüğ ederse ihlal etmiş olacak. Öyle bir sıkıntı olabiliyor...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - O durumlarda muhtara bırakınca tebliğ edilmiş sayılıyor.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Hayır, sebepleri ve sonuçlarıyla birlikte kendisini...

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Direkt söyleyelim biz. Kelepçe sisteminin kararlarının idari karardan çıkarılıp adli karar olması taraftarıyız.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Adli yaptırım da olsun.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Çünkü vatandaş polisten geçerken T.C. numarasıyla taraması yapılıyor, orada kelepçe çıkmıyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Bir daha söyler misiniz, arkadaşlar not alıyor, bu önemli.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - Elektronik kelepçe kararlarının idari karardan adli karar olması önemli hatta bununla alakalı -Sayın Valim, hatırlarsanız- Bakanlığa ihtirazi kararı yazdık.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Tam tersi mi? Adli karar olunca değil mi?

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ ÖMER TURAN - İdari karardan ziyade adli olsun.

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - İdari karar olduğu zaman emniyet kayıtlarında görünmüyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Tamam ama adli daha uzamıyor mu?

ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZİ YEŞİLKÖY ŞUBE MÜDÜRÜ ELMAS TOKMAK - Zorunluluk oluyor efendim orada.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Serap Hocam da burada, bu idari bir karar, nasıl adli bir karar olacak ki?

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Yasal değişiklikle olacak.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Şimdi, şöyle Sayın Vekilim: Savcılarımız ve hâkimlerimizle görüştüğümüzde bunu çeviren hâkimlerimiz var ama farklı bir noktadan, ısrarlı takip noktasından yani çünkü atıfta bulunmuyor, Türk Ceza Kanunu'nda onu ihlal ettiğinde...

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Siz bunu yazılı olarak bize iletmeniz de biz bunu Adalet Komisyonunda görüşüp... O kanuni değişiklik gerektiriyor bence. Bunu yazın ve bize iletin, biz Mecliste o kanuni değişikliği yaparak sizin işinizi kolaylaştıralım.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Çok memnun oluruz, memnuniyetle hazırlarız Sayın Vekilim.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Yani sorunu tanımlayın, ne olursa çözüleceğini düşündüğünüzü yazın ve bize iletin mutlaka.

İSTANBUL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜR YARDIMCISI RABİA GÜNGÖR - Tamam, inşallah.

Çok teşekkür ederiz.

Kapanma Saati:19.20